

«Կոնվերս Բանկ» փակ բաժնետիրական ընկերություն

Ֆինանսական հաշվետվություններ

2024թ.-ի սեպտեմբերի 30-ին ավարտվող ժամանակաշրջանի համար

Բովանդակություն

Ֆինանսական հաշվետվություններ

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն	1
Ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն	2
Համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվություն	3
Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն	4
Դրամական հոսքերի մասին հաշվետվություն	5

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

1. Ընդհանուր տեղեկատվություն	6
2. Պատրաստման հիմունքներ	6
3. Հաշվապահական հաշվառման նշանակալի մասեր	7
4. Սեզմենտների վերաբերյալ տեղեկատվություն	17
5. Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	20
6. Առևտրային արժեթղթեր	20
7. Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	20
8. Ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ	22
9. Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	22
10. Ներդրումային արժեթղթեր	29
11. Հիմնական միջոցներ և օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ	32
12. Ոչ նյութական ակտիվներ	33
13. Բռնագանձված ակտիվներ	34
14. Այլ ակտիվներ և պարտավորություններ	34
15. Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	35
16. Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	35
17. Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	36
18. Հարկում	36
19. Այլ փոխառու միջոցներ	37
20. Հանձնառություններ և պայմանական պարտավորություններ	38
21. Սեփական կապիտալ	40
22. Չուտ տոկոսային եկամուտ	41
23. Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով եկամուտ	41
24. Չուտ առևտրային եկամուտ	42
25. Այլ եկամուտ	42
26. Ֆինանսական գործիքների արժեզրկումից զուտ կորուստներ	42
27. Անձնակազմի զծով և այլ գործառնական ծախսեր	44
28. Ռիսկերի կառավարում	44
29. Իրական արժեքի չափում	59
30. Ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության վերլուծություն	62
31. Կապակցված կողմերի բացահայտումներ	64
32. Ֆինանսավորման գործունեությունից առաջացող պարտավորությունների փոփոխություններ	65
33. Կապիտալի համարժեքություն	66

**Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն
2024 թվականի սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ**

(հազար ՀՀ դրամ)

	Ճնշգ.	30 սեպտեմբերի 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.
Ակտիվներ			
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	5	44,360,109	37,214,306
Առևտրային արժեթղթեր	6	944,718	970,372
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	7	50,808,865	37,318,440
Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	8	5,392	72,646
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	9	306,100,835	271,831,024
Ներդրումային արժեթղթեր	10		
- Բանկի կողմից պահվող		72,728,052	133,475,489
- Վաճառքի և հետգնման պայմանագրերով գրավադրված		53,888,186	7,927,279
Հիմնական միջոցներ և օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ	11	11,150,042	11,095,293
Ոչ նյութական ակտիվներ	12	913,467	882,208
Բռնագանձված ակտիվներ	13	746,606	804,122
Այլ ակտիվներ	14	3,942,353	4,165,063
		545,588,625	505,756,242
Ընդամենը ակտիվներ			
Պարտավորություններ			
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	15	51,520,462	4,175,967
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ		50,090	31,110
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	16	341,862,933	359,249,656
Ընթացիկ հարկային պարտավորություններ	18	1,367,679	2,675,304
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	17	20,171,577	20,367,348
Այլ փոխառու միջոցներ	19	37,216,660	37,251,747
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	32	1,874,812	1,942,813
Փոխատվության հանձնառությունների գծով պահուստներ	20	287,609	323,878
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ	18	1,505,400	494,462
Այլ պարտավորություններ	14	4,243,298	3,546,225
		460,100,520	430,058,510
Ընդամենը պարտավորություններ			
Սեփական կապիտալ	21		
Կանոնադրական կապիտալ		19,947,633	19,947,633
Էմիսիոն եկամուտ		63,233	63,233
Գլխավոր պահուստ		8,848,182	8,848,182
Հողի և շենքերի վերագնահատումից աճ		3,499,333	3,572,171
Ներդրումային արժեթղթերի վերագնահատման պահուստ		960,053	(1,368,416)
Զբաղիված շահույթ		52,169,671	44,634,929
		85,488,105	75,697,732
Ընդամենը սեփական կապիտալ			
Ընդամենը սեփական կապիտալ և պարտավորություններ		545,588,625	505,756,242

Ստորագրվել և վավերացվել է Բանկի Տնօրինության կողմից 2024թ. հոկտեմբերի 15-ին՝

Անդրանիկ Գրիգորյան

Գլխավոր գործադիր տնօրեն,
Տնօրինության նախագահ

Դավիթ Ազատյան

Գլխավոր հաշվապահ

Կից ներկայացված ծանոթագրությունները հանդիսանում են սույն ֆինանսական հաշվետվությունների անբաժանելի մասը:

Ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն**2024 թվականի սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ**

(հազար ՀՀ դրամ)

	<i>Ծան.</i>	01/07/24- 30/09/24	01/01/24- 30/09/24	01/07/23- 30/09/23	01/01/23- 30/09/23
Տոկոսային եկամուտ հաշվարկված արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով	22	11,602,607	33,567,125	9,664,460	27,093,380
Այլ տոկոսային եկամուտ	22	11,378	36,295	10,813	32,032
Տոկոսային ծախս	22	(4,958,590)	(14,523,569)	(4,169,139)	(11,502,157)
Զուտ տոկոսային եկամուտ		6,655,395	19,079,851	5,506,134	15,623,255
Ֆինանսական գործիքների արժեզրկումից զուտ կորուստներ	26	(215,718)	62,743	(1,405,230)	(2,080,594)
Զուտ տոկոսային եկամուտ վարկային կորուստների գծով ծախսից հետո		6,439,677	19,142,594	4,100,904	13,542,661
Միջնորդավճարների գծով եկամուտ	23	2,830,145	8,122,654	2,574,583	7,691,657
Միջնորդավճարների գծով ծախս	23	(1,759,479)	(5,342,890)	(1,937,612)	(5,133,109)
Զուտ առևտրային եկամուտ	24	1,316,780	4,919,729	1,488,863	5,402,866
Փոխարժեքային տարբերություններից զուտ (վնաս)/օգուտ		396,351	(330,726)	116,683	1,074,591
Իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերից զուտ օգուտ		121,756	427,348	(4,705)	58,693
Այլ եկամուտ	25	161,412	601,398	238,323	575,462
Ոչ տոկոսային եկամուտ		3,066,965	8,397,513	2,476,135	9,670,160
Անձնակազմի գծով ծախսեր	27	(2,551,404)	(7,655,679)	(2,208,975)	(6,619,993)
Հիմնական միջոցների մաշվածություն	11	(335,486)	(1,007,708)	(322,813)	(905,692)
Ոչ նյութական ակտիվների ամորտիզացիա	12	(28,848)	(82,293)	(22,376)	(63,124)
Վարչական և այլ գործառնական ծախսեր	27	(1,318,682)	(3,796,543)	(1,042,685)	(3,242,151)
Ոչ տոկոսային ծախսեր		(4,234,420)	(12,542,223)	(3,596,849)	(10,830,960)
Շահույթ մինչև շահութահարկ		5,272,222	14,997,884	2,980,190	12,381,861
Շահութահարկի գծով ծախս	18	(1,141,247)	(3,068,433)	(556,816)	(2,356,564)
Հաշվետու ժամանակաշրջանի շահույթ/(վնաս)		4,130,975	11,929,451	2,423,374	10,025,297

Կից ներկայացված ծանոթագրությունները հանդիսանում են սույն ֆինանսական հաշվետվությունների անբաժանելի մասը:

Համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվություն

2024 թվականի սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ

(հազար ՀՀ դրամ)

	Ծնթգ.	01/07/24- 30/09/24	01/01/24- 30/09/24	01/07/23- 30/09/23	01/01/23- 30/09/23
Հաշվետու ժամանակաշրջանի շահույթ		4,130,975	11,929,451	2,423,374	10,025,297
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք, որը հետագայում չի վերադասակարգվում որպես շահույթ կամ վնաս					
Հիմնական միջոցների վերագնահատում		-	-	-	-
Շահութահարկի ազդեցություն		-	-	-	-
Չուտ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք, որը հետագայում չի վերադասակարգվում որպես շահույթ կամ վնաս		-	-	-	-
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք, որը վերադասակարգված է կամ կարող է հետագայում վերադասակարգվել որպես շահույթ կամ վնաս					
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթերի գծով չիրացված օգուտ/(վնաս)		(39,412)	3,240,898	1,298,065	4,285,447
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթերի գծով իրացված (վնաս)/օգուտ՝ վերադասակարգված շահույթ կամ վնաս		(121,756)	(427,348)	4,705	(58,693)
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային գործիքների գծով ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստի փոփոխություններ		13,803	26,046	17,850	24,958
Շահութահարկի ազդեցություն	18	26,526	(511,127)	(237,712)	(765,308)
Չուտ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք, որը վերադասակարգված է կամ կարող է հետագայում վերադասակարգվել որպես շահույթ կամ վնաս		(120,839)	2,328,469	1,082,908	3,486,404
Հաշվետու ժամանակաշրջանի այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք՝ առանց հարկի		(120,839)	2,328,469	1,082,908	3,486,404
Ընդամենը հաշվետու ժամանակաշրջանի համապարփակ ֆինանսական արդյունք		4,010,136	14,257,920	3,506,282	13,511,701

Կից ներկայացված ծանոթագրությունները հանդիսանում են սույն ֆինանսական հաշվետվությունների անբաժանելի մասը:

Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն

2024 թվականի սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ

(հազար ՀՀ դրամ)

	Կանոնադրական կապիտալ	Էմիսիոն եկամուտ	Գլխավոր պահուստ	Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող արժեթղթերի վերագնահատման պահուստ	Հիմնական միջոցների գծով վերագնահատման պահուստ	Զբաղիված շահույթ	Ընդամենը սեփական կապիտալ
Սնացորդն առ 2023թ. հունվարի 1-ի դրությամբ/ստուգված/	19,947,633	63,233	8,848,182	(4,099,566)	3,669,287	34,346,235	62,775,004
Կանոնադրական կապիտալի համալրում							-
Հատկացում գլխավոր պահուստին						(4,432,091)	-
Շահաբաժիններ բաժնետերերին							(4,432,091)
Ընդամենը գործարքներ սեփականատերերի հետ	-	-	-	-	-	(4,432,091)	(4,432,091)
Հաշվետու ժամանակաշրջանի շահույթ/վնաս						10,025,297	10,025,297
Հաշվետու ժամանակաշրջանի այլ համապարփակ շահույթ/վնաս				3,486,404		-	3,486,404
Ընդամենը հաշվետու ժամանակաշրջանի համապարփակ եկամուտ/(վնաս)	-	-	-	3,486,404	-	10,025,297	13,511,701
Վերագնահատման պահուստի ամորտիզացիա					(72,837)	72,837	-
Սնացորդը 2023թ. սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ	19,947,633	63,233	8,848,182	(613,162)	3,596,450	40,012,278	71,854,614
Սնացորդն առ 2024թ. հունվարի 1-ի դրությամբ/ստուգված/	19,947,633	63,233	8,848,182	(1,368,416)	3,572,171	44,634,929	75,697,732
Կանոնադրական կապիտալի համալրում							-
Հատկացում գլխավոր պահուստին							-
Շահաբաժիններ բաժնետերերին						(4,467,547)	(4,467,547)
Ընդամենը գործարքներ սեփականատերերի հետ	-	-	-	-	-	(4,467,547)	(4,467,547)
Հաշվետու ժամանակաշրջանի շահույթ/վնաս						11,929,451	11,929,451
Հաշվետու ժամանակաշրջանի այլ համապարփակ շահույթ/վնաս				2,328,469		-	2,328,469
Ընդամենը հաշվետու ժամանակաշրջանի համապարփակ եկամուտ/(վնաս)	-	-	-	2,328,469	-	11,929,451	14,257,920
Վերագնահատման պահուստի ամորտիզացիա					(72,838)	72,838	-
Սնացորդը 2024թ. սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ	19,947,633	63,233	8,848,182	960,053	3,499,333	52,169,671	85,488,105

Կից ներկայացված ծանոթագրությունները հանդիսանում են սույն ֆինանսական հաշվետվությունների անբաժանելի մասը:

Դրամական հոսքերի մասին հաշվետվություն
2024 թվականի սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ
(հազար ՀՀ դրամ)

	01/01/2024- 30/09/2024	01/01/2023- 30/09/2023
Դրամական միջոցների հոսքեր գործառնական գործունեությունից		
Ստացված տոկոսներ	32,447,051	25,782,336
Վճարված տոկոսներ	(13,789,615)	(11,160,480)
Ստացված միջնորդավճարներ	8,122,654	7,691,657
Վճարված միջնորդավճարներ	(5,342,890)	(4,762,697)
Չուտ առևտրային եկամուտ	4,597,994	5,245,870
Ստացված այլ եկամուտ	598,497	640,022
Աշխատակազմին վճարված գումարներ	(7,138,330)	(6,812,922)
Վարչական և այլ գործառնական ծախսեր	(3,745,600)	(3,494,329)
Դրամական միջոցների հոսքեր՝ մինչև գործառնական ակտիվների և պարտավորությունների փոփոխությունը	15,749,761	13,129,457
Գործառնական ակտիվների զուտ (ավելացում)/նվազում		
Առևտրային արժեթղթեր	91,707	22,802
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	(14,206,155)	14,594,330
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	(37,465,132)	(18,025,097)
Բռնագանձված ակտիվներ	240,292	1,478,525
Այլ ակտիվներ	207,481	(443)
Գործառնական պարտավորությունների զուտ ավելացում/(նվազում)		
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	48,262,277	6,846,063
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	(9,513,966)	6,983,689
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	342,766	216,172
Այլ պարտավորություններ	142,744	432,476
Չուտ դրամական միջոցների հոսքեր՝ օգտագործված գործառնական գործունեությունում մինչև շահութահարկը	3,851,775	25,677,974
Վճարված շահութահարկ/փոխհատուցում	(3,902,294)	(4,229,766)
Չուտ դրամական միջոցների հոսքեր՝ օգտագործված գործառնական գործունեությունում	(50,519)	21,448,208
Դրամական միջոցների հոսքեր ներդրումային գործունեությունից		
Ներդրումային արժեթղթերի ձեռքբերումներ	(20,713,121)	(65,044,816)
Ներդրումային արժեթղթերի վաճառքից և մարումից մուտքեր	37,186,474	45,469,134
Հիմնական միջոցների ձեռքբերում	(978,961)	(1,733,487)
Հիմնական միջոցների վաճառքից մուտքեր	45,556	101,489
Ոչ կրթական ակտիվների ձեռքբերում	(113,552)	(256,200)
Չուտ դրամական միջոցների հոսքեր՝ ստացված ներդրումային գործունեությունից / (օգտագործված ներդրումային գործունեությունում)	15,426,396	(21,463,880)
Դրամական միջոցների հոսքեր ֆինանսավորման գործունեությունից		
Վճարված շահաբաժիններ	(4,467,547)	(4,432,091)
Թողարկված պարտքային արժեթղթերից մուտքեր	8,900,661	5,295,222
Թողարկված պարտքային արժեթղթերի մարում	(8,914,400)	-
Այլ փոխառու միջոցներից մուտքեր	3,714,240	6,060,725
Այլ փոխառու միջոցների մարում	(3,755,192)	(3,862,816)
Ստորադաս փոխառությունների մարում	-	(276,346)
Վարձակալության գծով պարտավորությունների մարում	(381,345)	433,805
Չուտ դրամական միջոցների հոսքեր՝ ֆինանսավորման գործունեությունից	(4,903,583)	3,218,499
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների զուտ աճ	10,472,294	3,202,827
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ հաշվետու տարվա սկզբում	37,214,306	50,293,614
Փոխարժեքային տարբերությունների ազդեցությունը դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների վրա	(3,319,411)	(2,433,415)
Ակնկալվող վարկային կորուստների ազդեցությունը դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների վրա	(7,080)	3,501
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում	5 44,360,109	51,066,527

Կից ներկայացված ծանոթագրությունները հանդիսանում են սույն ֆինանսական հաշվետվությունների անբաժանելի մասը:

(հազար ՀՀ դրամ)

1. Ընդհանուր տեղեկատվություն

(ա) Հիմնական գործունեությունը

«Կոնվերս Բանկ» ՓԲԸ-ն (այսուհետ՝ «Բանկ») հիմնադրվել է 1994թ. որպես փակ բաժնետիրական ընկերություն ՀՀ օրենսդրության համաձայն: Բանկը գործում է 1994թ. նոյեմբերի 28-ին ՀՀ կենտրոնական բանկի (այսուհետ՝ ՀՀ ԿԲ) կողմից տրամադրված ընդհանուր բանկային գործունեության լիցենզիայի շրջանակում և իր գործունեությունն իրականացնում է N 57 արտոնագրային համարով:

Բանկը բնակչությանից ընդունում է ավանդներ, տրամադրում է վարկեր և իրականացնում է դրամական փոխանցումներ ՀՀ տարածքում և ՀՀ տարածքից դուրս, իրականացնում է արտարժույթի փոխանակման գործարքներ, ինչպես նաև մատուցում է այլ բանկային ծառայություններ իր հաճախորդ իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց:

Բանկի գլխամասային գրասենյակը գտնվում է Երևանում, իսկ 34 մասնաճյուղերը (2023թ-ին՝ 33)՝ Երևանում և տարբեր մարզերում: Բանկի իրավաբանական հասցեն է՝ ՀՀ, Երևան 0010, Վ. Սարգսյան 26/1:

2024թ. սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ Բանկն ուներ 909 աշխատակից (2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 898):

2024թ. սեպտեմբերի 30-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի բաժնետերերն են՝

Բաժնետեր	2024թ. սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ, %	2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, %
«Ընդվանդ Գլոբալ Ինվեստմենտ» ԷԼԷԼՍԻ	72.89	72.89
«ՀայՓոստ Թրասթ Մենեջմենթ» Ս.Ա.Ռ.Լ.	22.11	22.11
Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածին	5.00	5.00
Ընդամենը	100.00	100.00

Բանկի վերջնական հսկող անձը արգենտինացի գործարար Էդուարդո Էռնեսյանն է:

Կապակցված կողմերի հետ գործարքների վերաբերյալ տեղեկատվությունը ներկայացված են Ծանոթագրություն 31-ում:

(բ) Հայաստանի գործարար միջավայրը

Բանկն իր գործունեությունն իրականացնում է Հայաստանում: Համապատասխանաբար, Բանկի գործունեության վրա ազդեցություն են ունենում Հայաստանի տնտեսությունը և ֆինանսական շուկան, որին բնորոշ է զարգացող շուկայի հատկանիշներ: Իրավական, հարկային և օրենսդրական համակարգերը շարունակում են զարգանալ, սակայն կարող են ունենալ տարբեր մեկնաբանություններ և ենթակա են հաճախակի փոփոխությունների, ինչը, այլ իրավական և ֆինանսական խոչընդոտների հետ մեկտեղ, լրացուցիչ բարդություններ է ստեղծում Հայաստանում գործող կազմակերպությունների համար:

Ֆինանսական հաշվետվություններն արտացոլում են Բանկի գործունեության և ֆինանսական վիճակի վրա Հայաստանի գործարար միջավայրի ազդեցության ղեկավարության գնահատականը: Ակազա գործարար միջավայրը կարող է տարբերվել ղեկավարության գնահատականից:

2. Պատրաստման հիմունքներ

(ա) Համապատասխանության հավաստում

Ներկայացված ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են Հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների խորհրդի կողմից հրապարակված ՖՀՄՍ ֆինանսական հաշվետվությունների ստանդարտների (ՖՀՄՍ ֆինանսական հաշվետվությունների ստանդարտներ) համաձայն:

(բ) Չափման հիմունքներ

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են սկզբնական արժեքի հիմունքով, բացառությամբ իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքների և իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերի, որոնք ներկայացված են իրական արժեքով, և հողի ու շենքերի, որոնք ներկայացված են վերագնահատված արժեքով:

(գ) Ֆունկցիոնալ և ներկայացման արժույթ

(հազար ՀՀ դրամ)

Բանկի ֆունկցիոնալ արժույթն այն հիմնական տնտեսական միջավայրի արժույթն է, որտեղ գործում է Բանկը: Բանկի ֆունկցիոնալ արժույթը ՀՀ դրամն է, քանի որ լավագույնս արտացոլում է Բանկի գործունեության հիմքում ընկած իրադարձությունների և հանգամանքների տնտեսական Էությունը:

Դրամը նաև այս ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացման արժույթն է: 2024թ. սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ՀՀ ԿԲ-ի պաշտոնական փոխարժեքներն էին համապատասխանաբար 387.29 դրամ և 404.79 դրամ 1 ԱՄՆ դոլարի համար և համապատասխանաբար 433.34 դրամ և 447.90 դրամ 1 Եվրոյի համար:

Ֆինանսական տեղեկատվությունը ներկայացված է դրամով՝ հազարների ճշտությամբ:

(դ) գնահատումների և դատողությունների օգտագործում

Այս ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս ղեկավարությունը կատարել է դատողություններ, գնահատումներ և ենթադրություններ, որոնք ազդեցություն ունեն Բանկի հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության կիրառման, ինչպես նաև ակտիվների, պարտավորությունների, եկամտի և ծախսի ներկայացված գումարների վրա: Փաստացի արդյունքները կարող են տարբերվել այդ գնահատումներից:

Գնահատումները և հիմքում ընկած ենթադրությունները շարունակաբար վերանայվում են: Հաշվապահական հաշվառման գնահատումների վերանայումները ճանաչվում են այն ժամանակաշրջանում, որում վերանայվել են, և այն ապագա ժամանակաշրջաններում, որոնց վրա կարող են ազդեցություն ունենալ:

Դատողություններ

Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության կիրառման ընթացքում կատարված դատողությունների վերաբերյալ տեղեկատվությունը, որոնք նշանակալի ազդեցություն են ունեցել ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչված գումարների վրա, ներկայացված է հետևյալ ծանոթագրություններում.

- ▶ ֆինանսական ակտիվների դասակարգում. այն բիզնես մոդելի գնահատում, որի շրջանակում պահվում են ակտիվները, և գնահատում, արդյոք ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները հանդիսանում են միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի գծով հաշվարկված տոկոսների վճարումներ – Ծանոթագրություն 3,
- ▶ չափանիշների սահմանում որոշելու համար, արդյոք տեղի է ունեցել ֆինանսական ակտիվի պարտքային ռիսկի նշանակալի աճ սկզբնական ճանաչումից ի վեր, որոշելու համար ակնկալվող պարտքային կորուստների չափման մեջ ապագայամետ տեղեկատվությունը ներառելու մեթոդաբանությունը և ակնկալվող պարտքային կորուստների չափման համար օգտագործվող մոդելների ընտրություն – Ծանոթագրություն 28:

Ենթադրություններ և գնահատման անորոշություն

Ենթադրությունների և գնահատման անորոշության վերաբերյալ տեղեկատվությունը, որոնց դեպքում առկա է նշանակալի ռիսկ, որ դրանք հաջորդ ֆինանսական տարվա ընթացքում կարող են հանգեցնել Էական ճշգրտումների, ներկայացված է հետևյալ ծանոթագրությունում.

- ▶ ֆինանսական գործիքների արժեզրկում. որոշել ելակետային տվյալներն ակնկալվող պարտքային կորուստների գնահատման մոդելի համար – Ծանոթագրություն 28:

(ե) Հաշվապահական հաշվառման նոր կամ փոփոխված ստանդարտներ

Բանկը վաղաժամ չի կիրառել հրապարակված, սակայն դեռևս ուժի մեջ չմտած որևէ նոր ստանդարտ, մեկնաբանություն կամ փոփոխություն այս ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս:

Ստորև ներկայացված նոր կամ փոփոխված ստանդարտներն ըստ ակնկալիքների նշանակալի ազդեցություն չեն ունենա Բանկի ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

- ▶ Պարտավորությունների դասակարգում ընթացիկ և ոչ ընթացիկ դասերի և կովենանտներ ունեցող ոչ ընթացիկ պարտավորություններ (ՀՀՄՍ 1-ի փոփոխություններ)
- ▶ Մատակարարների ֆինանսավորման պայմանավորվածություններ (ՀՀՄՍ 7-ի և ՀՀՄՍ 7-ի փոփոխություններ)
- ▶ Վարձակալության գծով պարտավորությունը վաճառքի և հետադարձ վարձակալություն գործարքների դեպքում (ՀՀՄՍ 16-ի փոփոխություններ)
- ▶ Փոխանակման հնարավորության բացակայություն (ՀՀՄՍ 21-ի փոփոխություններ)

3. Հաշվապահական հաշվառման նշանակալի մասեր

Ստորև ներկայացված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը հետևողականորեն կիրառվել է այս ֆինանսական հաշվետվություններում ներկայացված բոլոր ժամանակաշրջանների համար և Բանկի կողմից:

(հազար ՀՀ դրամ)

(ա) Ֆինանսական ակտիվներ և պարտավորություններ

Սկզբնական ճանաչում

Ճանաչման ամսաթիվ

Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների բոլոր կանոնավոր կերպով գնումները ճանաչվում են առևտրի ամսաթվին, այսինքն՝ այն ամսաթվին, երբ Բանկը հանձնառություն է ստանձնում գնել ակտիվը կամ պարտավորությունը: Կանոնավոր կերպով գնումը կամ վաճառքը ֆինանսական ակտիվի կամ պարտավորության գնումն է կամ վաճառքն է համաձայն պայմանագրի, որի դրույթները պահանջում են այդ ակտիվի և պարտավորության հանձնումը՝ տվյալ շուկայում սովորական կանոններով կամ ընդունված կարգով սահմանված ժամկետներում:

Սկզբնական չափում

Ֆինանսական գործիքների դասակարգումը սկզբնական ճանաչման պահին կախված է պայմանագրային պայմաններից և գործիքների կառավարման բիզնես մոդելից: Ֆինանսական գործիքները սկզբնապես չափվում են իրական արժեքով, և գործարքի հետ կապված ծախսումներն ավելացվում են այդ գումարին կամ նվազեցվում են դրանից, բացառությամբ իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների:

Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների չափման դասեր

Բանկն իր բոլոր ֆինանսական ակտիվները դասակարգում է ելնելով ակտիվների կառավարման բիզնես մոդելից և ակտիվի պայմանագրային պայմաններից՝ դրանք չափելով.

- ▶ ամորտիզացված արժեքով,
- ▶ իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով,
- ▶ իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով:

Բանկն իր ներդրումները դասակարգում և չափում է իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով: Ընկերությունը կարող է ֆինանսական գործիքները նախորոշել որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող, եթե դա վերացնում կամ էապես նվազեցնում է չափման կամ ճանաչման անհետևողականությունը:

Ֆինանսական պարտավորությունները, բացի փոխառության հանձնառություններից և ֆինանսական երաշխավորությունների պայմանագրերից, չափվում են ամորտիզացված արժեքով կամ իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով, եթե պահվում են առևտրական նպատակներով, ածանցյալ գործիքներ են կամ կիրառվում է իրական արժեքով նախարոշումը:

Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ, հաճախորդներին տրված վարկեր, ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր

Բանկը ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջները և այլ ֆինանսական գործիքները չափում է ամորտիզացված արժեքով, եթե բավարարվում են հետևյալ երկու պայմանները՝

- ֆինանսական ակտիվը պահվում է այնպիսի բիզնես մոդելի շրջանակում, որի նպատակն է պահել ակտիվը պայմանագրային դրամական հոսքեր հավաքելու համար և
- ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները որոշակի ամսաթվերին առաջացնում են դրամական հոսքեր, որոնք միայն մայր գումարի և չնարված մայր գումարի գծով հաշվարկված տոկոսների վճարումներ են:

Այդ պայմանների մանրամասները ներկայացված են ստորև.

Բիզնես մոդելի գնահատում

Բանկն իր բիզնես մոդելը սահմանում է այն մակարդակի վրա, որը լավագույնս արտացոլում է, թե ինչպես է այն կառավարում ֆինանսական ակտիվների խմբերն իր բիզնես նպատակներն իրագործելու համար:

Բանկի բիզնես մոդելը չի գնահատվում առանձին գործիքների հիմունքով, այլ գնահատում է 31 պորտֆելների մակարդակով և հիմնվում է այնպիսի դիտելի գործոնների վրա, ինչպիսիք են՝

- ▶ ինչպես է գնահատվում բիզնես մոդելի և դրա ներքո պահվող ֆինանսական ակտիվների կատարողականը և ինչպես է այդ տեղեկատվությունը հաղորդվում Բանկի ղեկավարությանը,
- ▶ բիզնես մոդելի (և այդ բիզնես մոդելի ներքո պահվող ֆինանսական ակտիվների) վրա ազդող ռիսկերը և այդ ռիսկերի կառավարման եղանակը,
- ▶ ինչպես են վարձատրվում բիզնեսի ղեկավարները (օրինակ՝ արդյոք վարձատրությունը հիմնված է կառավարվող ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի, թե՛ հավաքված դրամական հոսքերի վրա):

(հազար ՀՀ դրամ)

- ▶ վաճառքների ակնկալվող հաճախականությունը, ծավալը և ժամկետները, որոնք նույնպես կարևոր գործոններ են Բանկի գնահատման համար:

Բիզնես մոդելի գնահատման հիմքում ընկած են ողջամտորեն ակնկալվող սցենարները՝ առանց հաշվի առնելու «վատագույն դեպք» կամ «սթրեսային դեպք» սցենարները: Եթե սկզբնական ճանաչումից հետո դրամական հոսքերն իրացվում են Բանկի սկզբնական ակնկալիքներից տարբերվող եղանակով, Բանկը չի փոխում այդ բիզնես մոդելում պահվող մնացած ֆինանսական ակտիվների դասակարգումը, սակայն հետագայում հաշվի է առնում այդ տեղեկատվությունը նոր սկզբնավորված կամ նոր գնված ֆինանսական ակտիվները գնահատելիս:

(հազար ՀՀ դրամ)

Միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի գծով հաշվարկված տոկոսների վճարումներ հանդիսանալու գնահատում

Որպես դասակարգման գործընթացի երկրորդ քայլ, Բանկը գնահատում է ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները՝ պարզելու համար, թե արդյոք դրանք բավարարում են միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի գծով հաշվարկված տոկոսների վճարումներ հանդիսանալու չափանիշները:

Այս գնահատման նպատակով «մայր գումար» հասկացությունը սահմանվում է որպես ֆինանսական ակտիվի իրական արժեքը սկզբնական ճանաչման պահին և կարող է փոխվել ֆինանսական ակտիվի ժամկետի ընթացքում (օրինակ, եթե կան մայր գումարի մարումներ կամ հավելավճարի/զեղչի ամորտիզացիա):

Վարկային պայմանագրում, սովորաբար, տոկոսի ամենանշանակալի տարրերն են փողի ժամանակային արժեքի համար հատուցումը և պարտքային ռիսկը: Միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի գծով հաշվարկված տոկոսների վճարումներ հանդիսանալու գնահատելու համար Բանկը կիրառում է դատողություններ և դիտարկում է համապատասխան գործոնները, օրինակ՝ արժույթը, որով արտահայտված է ֆինանսական ակտիվ, և ժամկետը, որի համար սահմանվում է տոկոսադրույքը:

Ի հակադրություն, պայմանագրային պայմանները, որոնց արդյունքում առաջանում է շատ աննշան ռիսկերին ենթարկվածություն կամ պայմանագրային դրամական հոսքերի փոփոխականություն, որոնք կապված չեն բազային վարկային պայմանագրի հետ, չեն առաջացնում պայմանագրային դրամական հոսքեր, որոնք միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի գծով տոկոսի վճարումներ են: Այդպիսի դեպքերում ֆինանսական ակտիվը պետք է չափվի իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով:

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային գործիքներ

Բանկը պարտքային գործիքները չափում է իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով, եթե միաժամանակ բավարարվում են հետևյալ երկու պայմանները.

- ▶ Գործիքը պահվում է այնպիսի բիզնես մոդելի ներքո, որի նպատակն իրագործվում է թե՛ պայմանագրային դրամական հոսքերը հավաքելու և թե՛ ֆինանսական ակտիվները վաճառելու միջոցով,
- ▶ Ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները բավարարում են միայն մայր գումարի և տոկոսների վճարումներ հանդիսանալու պահանջները:

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային գործիքները հետագայում չափվում են իրական արժեքով՝ իրական արժեքի փոփոխություններից առաջացող օգուտները և վնասները ճանաչելով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում: Տոկոսային եկամուտը և փոխարժեքային տարբերություններից առաջացող օգուտը և կորուստը ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում նույն կերպ, ինչպես ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվների համար: Ապաճանաչման պահին, նախկինում այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված կուտակային օգուտը կամ վնասը այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքից վերադասակարգվում է շահույթի կամ վնասի կազմ:

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային գործիքների գծով ակնկալվող պարտքային կորուստները չեն նվազեցնում այդ ֆինանսական ակտիվների հաշվեկշռային արժեքները ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, որոնք շարունակվում են ներկայացվել իրական արժեքով: Փոխարենը, այն պահուստի չափով գումարը, որը կառաջանար, եթե ակտիվները չափվեին ամորտիզացված արժեքով, ճանաչվում է այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում որպես կուտակված արժեքը կամ շահույթում կամ վնասում համապատասխան ծախսագրամի: Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված կուտակված վնասն ակտիվի ապաճանաչումից հետո վերադասակարգվում է շահույթի և վնասի կազմ:

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող բաժնային գործիքներ

Սկզբնական ճանաչումից հետո Բանկը երբեմն որոշում է իր բաժնային ներդրումների մի մասը, առանց հետագա վերանայման հնարավորության, դասակարգել որպես իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող, եթե դրանք համապատասխանում են ՀՀՄՍ 32-ի «Ֆինանսական գործիքներ. Ներկայացում» բաժնային գործիքի սահմանմանը և չեն պահվում առևտրական նպատակներով: Այդ դասակարգումը որոշվում է առանձին՝ յուրաքանչյուր գործիքի համար:

Այդ բաժնային գործիքների գծով օգուտը կամ վնասը երբեք չի վերադասակարգվում շահույթի կամ վնասի կազմ: Շահաբաժինները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում որպես այլ եկամուտ, երբ վճարումը ստանալու իրավունքը հաստատված է, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ Բանկն օգուտ է ստանում այդ մուտքերից՝ որպես գործիքի ինքնարժեքի մասի վերականգնում, որի դեպքում այդ օգուտները հաշվառվում են այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում: Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող բաժնային գործիքները ենթակա չեն գնահատման արժեքկման տեսանկյունից: Այդ գործիքների օտարումից հետո կուտակված վերազնահատման պահուստը փոխանցվում է չբաշխված շահույթ:

(հազար ՀՀ դրամ)

Ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրեր, ակրեդիտիվներ և չօգտագործված փոխատվության հանձնառություններ

Բանկը թողարկում է ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրեր, ակրեդիտիվներ և փոխատվության հանձնառություններ:

Ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրերը ֆինանսական հաշվետվություններում սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով, որն իրենից ներկայացնում է ստացված հավելվածարը: Սկզբնական ճանաչումից հետո յուրաքանչյուր երաշխավորության գծով Բանկի պարտավորությունը չափվում է հետևյալ գումարներից ամենաբարձրով՝ սկզբնապես ճանաչված գումարից՝ հանած շահույթի կամ վնասի մասին հաշվետվությունում ճանաչված կուտակված ամորտիզացիան, և ՖՀՄՍ 9-ի համաձայն որոշված ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստից:

Չօգտագործված փոխատվության հանձնառությունները և ակրեդիտիվները պարտավորություններ են, որոնց շրջանակում հանձնառության տևողության ընթացքում Բանկը հաճախորդին պետք է տրամադրի վարկ՝ նախապես սահմանված պայմաններով: Ինչպես և ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրերի դեպքում, այդ պայմանագրերի նկատմամբ կիրառվում է ակնկալվող պարտքային կորուստներին վերաբերող պահանջները:

Պարտականությունների կատարման երաշխավորություններ

Պարտականությունների կատարման երաշխավորությունները պայմանագրեր են, որոնց համաձայն տրամադրվում է հատուցում, եթե դիմող կողմը չի կատարում պայմանագրային պարտականությունը: Պարտականությունների կատարման երաշխավորության պայմանագրերի հետ կապված ռիսկը հավանականությունն է, որ մյուս կողմը չի կատարի պայմանագրային պարտականությունը: Բանկն ունի դիմող կողմից կանխավճար ստանալու պայմանագրով սահմանված իրավունք՝ որպես շահառուին կատարված ցանկացած վճարման հատուցում, և, հետևաբար, Բանկը գտնում է, որ չի ընդունել որևէ ապահովագրական ռիսկ: Բանկը գտնում է, որ պայմանագրի առաջնային նպատակ և բնույթը ֆինանսավորում տրամադրելն է և դիմողի պարտքային ռիսկն ընդունելն է:

Պարտականությունների կատարման երաշխավորությունները ճանաչվում են ինչպես և ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրերը՝ հետևյալ գումարներից չամորտիզացված սկզբնական միջնորդավճարից և կորստի պահուստից ամենաբարձրով:

Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների վերադասակարգում

Բանկը չի վերադասակարգում իր ֆինանսական ակտիվները սկզբնական ճանաչումից հետո, բացառությամբ բացառիկ հանգամանքների, երբ Բանկը փոխում է ֆինանսական ակտիվների կառավարման բիզնես մոդելը: Ֆինանսական պարտավորությունները երբեք չեն վերադասակարգվում: Բանկը չի վերադասակարգել ոչ մի ֆինանսական ակտիվ կամ պարտավորություն 2024թ-ին և 2023թ-ին:

(բ) Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները ներառում են կանխիկ դրամը, ՀՀ ԿԲ-ում պահվող թղթակցային հաշիվների մնացորդները (բացառությամբ ԱրՔա վճարային համակարգով իրականացվող փոխհաշվարկների համար դեպոզիտային գումարների), ներառյալ ՀՀ դրամով արտահայտված պարտադիր պահուստների մասը, և այլ բանկերում պահվող մնացորդները (նոստրո հաշիվներ):

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում:

(գ) Հետգնման և հակադարձ հետգնման պայմանագրեր և արժեթղթերի փոխատվություն

Վաճառքի և հետգնման պայմանագրերը («ռեպո») հաշվառվում են որպես գրավով ապահովված ֆինանսավորման գործարքներ: Վաճառքի և հետգնման պայմանագրերով վաճառված արժեթղթերն արտացոլվում են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, և այն դեպքում, երբ գնորդն ունի այդ արժեթղթերի վաճառքի կամ գրավադրման պայմանագրային իրավունք կամ համաձայնություն, վերադասակարգվում են որպես վաճառքի և հետգնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր և ներկայացվում որպես առանձին հաշվեկշռային հոդված: Համապատասխան պարտավորությունը ներկայացվում է բանկի և հաճախորդների նկատմամբ պարտավորությունների կազմում:

Հետդարձ վաճառքի պայմանագրով («հակադարձ ռեպո») ձեռքբերված արժեթղթերն արտացոլվում է բանկերի նկատմամբ պահանջների կամ հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխատվությունների կազմում և չեն ճանաչվում ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում: Վաճառքի և հետգնման գների տարբերությունն իրենից ներկայացնում է տոկոսային եկամուտ և ճանաչվում է ռեպո պայմանագրի գործողության ժամկետի ընթացքում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

(հազար ՀՀ դրամ)

Եթե հակադարձ ռեպո պայմանագրով գնված ակտիվները վաճառվում են երրորդ կողմին, արժեթղթերը վերադարձնելու պարտավորությունը գրանցվում է որպես առևտրային գործառնությունների գծով պարտավորություն և չափվում է իրական արժեքով:

(դ) Ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ

Բնականոն գործունեության ընթացքում Բանկը կնքում է ածանցյալ ֆինանսական գործիքների, այդ թվում՝ ֆորվարդների, ֆյուչերսների, սվոպերի և օպցիոնների պայմանագրեր արտարժույթի և կապիտալի շուկաներում: Այդ ֆինանսական գործիքները պահվում են առևտրական նպատակներով և հաշվառվում են իրական արժեքով: Իրական արժեքը որոշվում է շուկայում գնանշված գների կամ գնորոշման մոդելների հիման վրա, որոնք դիտարկում են հիմքում ընկած գործիքների ընթացիկ շուկայական և պայմանագրային գները և այլ գործոնները: Դրական իրական արժեքով ածանցյալ ֆինանսական գործիքները արտացոլվում են ակտիվների կազմում, իսկ բացասական արժեք ունեցողները պարտավորությունների կազմում: Այդ գործիքներից ստացվող օգուտը և վնասը ներառվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում որպես զուտ օգուտ/(վնաս) իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքներից կամ զուտ օգուտ/(կորուստ) փոխարժեքային տարբերություններից՝ կախված գործիքների բնույթից:

Ֆինանսական ակտիվները դասակարգվում են բիզնես մոդելի և միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի գծով հաշվարկված տոկոսների վճարումներ հանդիսանալու գնահատման հիման վրա:

(ե) Վերակազմակերպված վարկեր

Հնարավորության դեպքում Բանկը ձգտում է վերակազմակերպել վարկերը, այլ ոչ թե բռնագանձել գրավադրված գույքը: Վերակազմակերպումը կարող է տեղի ունենալ մարումների ժամկետները երկարաձգելու կամ նոր պայմաններով վարկային պայմանագիր կնքելու միջոցով:

Բանկն ապաճանաչում է ֆինանսական ակտիվը, օրինակ՝ հաճախորդին տրված վարկը, երբ պայմանները այն աստիճան են վերանայվել, որ այն դարձել է հիմնովին նոր վարկ, և տարբերությունը ճանաչվում է որպես օգուտ կամ վնաս ապաճանաչումից այնքանով, որքանով արժեզրկումից կորուստը դեռ չի ճանաչվել: Նոր ճանաչված վարկերը ակնկալվող պարտքային կորուստների չափման նպատակով դասվում են 1-ին փուլում, քանի դեռ նոր վարկը չի համարվում ձեռք բերված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված: Երբ Բանկը գնահատում է, արդյոք պետք է ապաճանաչել հաճախորդին տրված վարկը թե ոչ, ի թիվս այնևի, հաշվի է առնում հետևյալ գործոնները՝

- ▶ վարկի արժույթի փոփոխությունը,
- ▶ պայմանագրային կողմի փոփոխությունը,
- ▶ արդյոք փոփոխությունը այնպիսին է, որ գործիքը այլևս չի համապատասխանի միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի գծով հաշվարկված տոկոսների վճարումներ հանդիսանալու չափանիշին:

Եթե փոփոխությունը չի հանգեցնում նշանակալիորեն տարբերվող դրամական հոսքերի, փոփոխության արդյունքում ապաճանաչում տեղի չի ունենում: Հիմք ընդունելով սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույթով գեղչված դրամական հոսքերի փոփոխությունը, Բանկը հաշվառում է փոփոխությունից օգուտը կամ վնասը՝ ներկայացնելով այն ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում որպես տոկոսային եկամուտ՝ հաշվարկված արդյունավետ տոկոսադրույթով, այն չափով, որքանով արժեզրկումից կորուստը դեռ չի հաշվառվել:

(զ) Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների ապաճանաչում

Ֆինանսական ակտիվներ

Ֆինանսական ակտիվը (կամ, կիրառելի լինելու դեպքում, ֆինանսական ակտիվի մասը, կամ նմանատիպ ֆինանսական ակտիվների Բանկի մասը) ապաճանաչվում է, երբ՝

- ▶ ակտիվից առաջացող դրամական հոսքերի նկատմամբ իրավունքները կորցնում են իրենց ուժը,
- ▶ Բանկը փոխանցում է ակտիվից դրամական հոսքեր ստանալու իրավունքը կամ պահպանում է այդ իրավունքը, սակայն պարտավորվում է այդ դրամական հոսքերն ամբողջությամբ և առանց էական ուշացումների փոխանցել երրորդ կողմին՝ փոխանցման համաձայնագրով և,
- ▶ Բանկը կամ (ա) փոխանցել է ակտիվի սեփականության հետ կապված, ըստ էության, բոլոր ռիսկերն ու հատույցները կամ (բ) ոչ փոխանցել և ոչ էլ պահպանել է ակտիվի սեփականության հետ կապված, ըստ էության, բոլոր ռիսկերն ու հատույցները, սակայն փոխանցել է ակտիվի նկատմամբ հսկողությունը:

Եթե Բանկը փոխանցել է ակտիվից դրամական հոսքեր ստանալու իր իրավունքը, ոչ փոխանցել է, ոչ էլ պահպանել է ֆինանսական ակտիվի սեփականության հետ կապված, ըստ էության, բոլոր ռիսկերն ու հատույցները և ոչ էլ փոխանցել է ակտիվի նկատմամբ հսկողությունը, ակտիվը ճանաչվում է այդ ֆինանսական ակտիվում Բանկի շարունակվող ներգրավվածության չափով: Փոխանցված ակտիվի երաշխավորման ձև ստացած շարունակվող ներգրավվածությունը չափվում է հետևյալ երկու մեծություններից նվազագույնով՝ ակտիվի սկզբնական հաշվեկշռային արժեք և հատուցման առավելագույն գումարը, որը կարող է պահանջվել Բանկից:

Երբ Բանկի շարունակվող ներգրավվածությունը ստանում է փոխանցված ակտիվի գծով տրված և/կամ ձեռք բերված օպցիոնի (ներառյալ դրամական միջոցներով մարվող օպցիոնի կամ համանման այլ դրույթի) ձև, ապա Բանկի շարունակվող ներգրավվածության չափը փոխանցված ակտիվի այն արժեքն է, որը Բանկը կարող է հետ գնել:

(հազար ՀՀ դրամ)

իրական արժեքով չափվող ակտիվի գծով տրված վաճառքի օպցիոնի դեպքում (ներառյալ դրամական միջոցներով մարվող օպցիոնը կամ համանման այլ դրույթը) Բանկի շարունակվող ներգրավվածության չափը սահմանափակված է փոխանցված ակտիվի իրական արժեքից և օպցիոնի իրագործման արժեքից նվազագույնով:

(հազար ՀՀ դրամ)

Դուրսգրում

Ֆինանսական ակտիվները մասամբ կամ ամբողջությամբ դուրս են գրվում միայն այն ժամանակ, երբ Բանկը դադարեցրել է վերականգնումը: Եթե դուրս գրվող գումարը գերազանցում է կուտակված կորստի պահուստը, տարբերությունը նախ հաշվառվում է որպես պահուստի ավելացվում, որն այնուհետև կիրառվում է համախառն հաշվեկշռային արժեքի նկատմամբ: Բոլոր հետագա վերականգնումները հաշվանցվում են պարտքային կորուստների գծով ծախսերի հետ: Դուրս գրումը հանդիսանում է ապաճանաչում:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Բանկն ապաճանաչում է ֆինանսական պարտավորությունն այն դեպքում, երբ իր պայմանագրային պարտականությունները կատարվում են, կամ չեղյալ են համարվում, կամ ուժը կորցնում են:

Եթե գոյություն ունեցող ֆինանսական պարտավորությունը փոխարինվում է նույն վարկատուի նկատմամբ մեկ այլ պարտավորությամբ՝ նշանակալիորեն տարբեր պայմաններով, կամ եթե գոյություն ունեցող պարտավորության պայմանները նշանակալիորեն վերափոխվում են, այդպիսի փոխարինումը կամ վերափոխումը դիտարկվում է որպես սկզբնական պարտավորության ապաճանաչում և նոր պարտավորության ճանաչում, իսկ համապատասխան հաշվեկշռային արժեքների տարբերությունը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում:

(Է) Հարկում

Հաշվետու տարվա շահութահարկը բաղկացած է ընթացիկ և հետաձգված հարկերից: Շահութահարկը ճանաչվում է համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, բացառությամբ այն մասի, որը վերաբերում է ուղղակիորեն սեփական կապիտալում ճանաչված հողվածներին, որի դեպքում այն ճանաչվում է սեփական կապիտալում:

Ընթացիկ հարկը հարկի այն գումարն է, որն ակնկալվում է վճարել կամ ստանալ տարվա հարկվող եկամտի գծով՝ կիրառելով հարկի այն դրույքները, որոնք ուժի մեջ են եղել կամ ըստ էության ուժի մեջ են եղել հաշվետու ամսաթվի դրությամբ, և ներառում է նախորդ տարիների համար վճարման ենթակա հարկի գծով ճշգրտումները: Այն դեպքում, երբ ֆինանսական հաշվետվությունների հրապարակումը հաստատվում է մինչև համապատասխան հարկային հաշվետվությունների ներկայացումը, հարկվող շահույթը կամ վնասը հաշվարկվում է գնահատումների հիման վրա: Հարկային մարմինները կարող են ունենալ ավելի խիստ մոտեցում հարկային օրենսդրությունը մեկնաբանելիս և հարկի հաշվարկները ստուգելիս: Որպես արդյունք, հարկային մարմինները կարող են պահանջել լրացուցիչ հարկերի վճարում այն գործարքների գծով, որոնց համար նախկինում նման պահանջ չի ներկայացվել: Հետևաբար, կարող են առաջանալ նշանակալի լրացուցիչ հարկեր, տույժեր և տուգանքներ: Հարկային մարմինների կողմից իրականացվող ստուգումը կարող է ներառել ստուգման տարվան անմիջապես նախորդող 3 օրացուցային տարիները: Որոշ հանգամանքներում հարկային ստուգումը կարող է ներառել ավելի երկար ժամանակաշրջաններ:

Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները հաշվարկվում են ժամանակավոր տարբերությունների գծով՝ օգտագործելով պարտավորությունների մեթոդը: Հետաձգված շահութահարկը հաշվարկվում է բոլոր ժամանակավոր տարբերությունների գծով, որոնք առաջանում են ակտիվների և պարտավորությունների իարկման բազաներ և ֆինանսական հաշվետվություններում արտացոլվելու նպատակով որոշվող ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների միջև, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ այդ հետաձգված շահութահարկն առաջանում է գուղվիլի կամ ակտիվների կամ պարտավորությունների սկզբնական ճանաչման ժամանակ բիզնեսի միավորում չհանդիսացող գործարքի արդյունքում, որն ազդեցություն չունի ոչ հաշվապահական և ոչ հարկվող շահույթի կամ վնասի վրա:

Հետաձգված հարկային ակտիվը ճանաչվում է միայն այն չափով, որքանով հավանական է, որ առկա կլինի ապագա հարկվող շահույթ, որի դիմաց կարող են օգտագործվել ժամանակավոր տարբերությունները: Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները չափվում են կիրառելով հարկի այն դրույքները, որոնք ակնկալվում է, որ կկիրառվեն այն ժամանակաշրջանում, երբ ակտիվները կիրացվեն կամ պարտավորությունները կմարվեն՝ հիմք ընդունելով այն օրենքների դրույթները, որոնք ուժի մեջ են եղել կամ, ըստ էության, ուժի մեջ են եղել հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում:

Հետաձգված շահութահարկը հաշվեգրվում է նաև այն ժամանակավոր տարբերությունների գծով, որոնք առաջանում են դուստր ընկերությունների, ասոցիացված ընկերությունների կամ համատեղ ձեռնարկությունների ներդրումներից, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ ժամանակավոր տարբերությունների հակադարձման ժամկետները կարող են հսկվել, և հավանական է, որ դրանք չեն հակադարձվի մոտ ապագայում:

Հայաստանի Հանրապետությունում գործում են նաև այլ հարկեր, որոնք վերաբերում են Բանկի գործունեությանը: Այլ հարկերը ներառված են համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության «Այլ ծախսեր» հոդվածում:

(հազար ՀՀ դրամ)

(ը) Հիմնական միջոցներ

Հիմնական միջոցների սկզբնական ճանաչումն իրականացվում է սկզբնական արժեքով՝ հանած ամենօրյա սպասարկման ծախսերը, կուտակված մաշվածությունը և կուտակված արժեզրկումը: Ակնկալվող օգտակար ծառայության ժամկետի փոփոխությունները հաշվառվում են փոփոխելով ամորտիզացիոն ժամանակաշրջանը կամ մեթոդաբանությունը և դիտարկվում որպես հաշվապահական հաշվառման գնահատումների փոփոխություններ: Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվները հիմնական միջոցների հետ միասին ներկայացված են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում: Ինքնարժեքով սկզբնական ճանաչումից հետո շենքերը հաշվառվում են վերագնահատված արժեքով, որը իրական արժեքն է վերագնահատման ամսաթվի դրությամբ՝ հանած ցանկացած հետագա կուտակված մաշվածությունը և հետագա կուտակված արժեզրկումից կորուստները: Գնահատումներն իրականացվում են բավարար հաճախականությամբ՝ ապահովելու համար, որ վերագնահատված ակտիվի իրական արժեքն էականորեն չտարբերվի դրա հաշվեկշռային արժեքից: Վերագնահատման ամսաթվի դրությամբ կուտակված մաշվածությունը հանվում է ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքից, իսկ զուտ արժեքը վերահաշվարկվում է մինչև ակտիվի վերագնահատված արժեքը: Վերագնահատումից առաջացած ցանկացած անավելացվում է այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ներառված հիմնական միջոցների վերագնահատման պահուստին, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ այն հակադարձում է նախկինում շահույթում կամ վնասում ճանաչված նույն ակտիվի վերագնահատումից նվազումը, որի դեպքում աճը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում: Վերագնահատումից նվազումը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ նույն ակտիվի նախկին աճը ուղղակիորեն հաշվանցող նվազումը ուղղակիորեն հաշվանցվում է հիմնական միջոցների վերագնահատման պահուստում ճանաչված աճի հետ:

Հիմնական միջոցների վերագնահատման պահուստից փոխանցումը չբաշխված շահույթ կատարվում է ակտիվների վերագնահատված հաշվեկշռային արժեքի հիման վրա հաշվարկված մաշվածության և ակտիվի սկզբնական արժեքի հիման վրա հաշվարկված մաշվածության տարբերության համար: Օտարումից հետո վաճառված որոշակի ակտիվի հետ կապված ցանկացած վերագնահատման պահուստ փոխանցվում է չբաշխված շահույթ:

Մաշվածությունը հաշվարկվում է գծային մեթոդով ակտիվի օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում կիրառելով հետևյալ դրույքները՝

	Օգտակար ծառայության ժամկետ (տարի)	Դրույք (%)
Շենքեր	50	2
Համակարգիչներ	3	33.3
Ցանցային հարմարանքներ	8	12.5
Փոխադրամիջոցներ	8	12.5
Սարքավորումներ	8	12.5
Այլ հիմնական միջոցներ	8	12.5

Վարձակալված հիմնական միջոցների բարելավումները կապիտալացվում և ամորտիզացվում են գծային հիմունքով վարձակալության ժամկետից և հիմնական միջոցների օգտակար ծառայության ժամկետներից նվազագույնի ընթացքում:

Հողը և շենքերը վերագնահատվում են կանոնավոր կերպով առնվազն 3 տարին մեկ: Վերագնահատման հաճախականությունը կախված է ակտիվների իրական արժեքի փոփոխություններից: Վերագնահատված ակտիվների իրական արժեքի և հաշվեկշռային արժեքի միջև էական անհամապատասխանության դեպքում իրականացվում է լրացուցիչ վերագնահատում: Վերագնահատումն իրականացվում է հիմնական միջոցների ամբողջ դասի համար:

(թ) Բռնագանձված ակտիվներ

Որոշ դեպքերում ակտիվները բռնագանձվում են վարկային պարտավորությունների չկատարման արդյունքում: Բռնագանձված ակտիվները չափվում են սկզբնական արժեքից և իրական արժեքից՝ հանած իրացման հետ կապված ծախսերը, նվազագույնով:

(ժ) Սեփական կապիտալ

Կանոնադրական կապիտալ

Սովորական բաժնետոմսերը և հայեցողական շահաբաժիններով չնարվող արտոնյալ բաժնետոմսերը դասակարգվում են որպես սեփական կապիտալ: Նոր բաժնետոմսերի թողարկման ուղղակիորեն վերագրելի լրացուցիչ ծախսերը, բացառությամբ բիզնեսի միավորման դեպքերի, սեփական կապիտալում արտացոլվում են որպես նվազեցում մուտքերից: Գումարը, որով ստացված հատուցման իրական արժեքը գերազանցում է թողարկված բաժնետոմսերի անվանական արժեքը, ճանաչվում է որպես լրացուցիչ կապիտալ:

Էմիսիոն եկամուտ

Էմիսիոն եկամուտը ներառում է բաժնետոմսերի թողարկումից ստացված հավելավճարը: Գործարքի գծով ցանկացած ծախսում, որը կապված է բաժնետոմսերի թողարկման հետ, նվազեցվում է Էմիսիոն եկամտից:

(հազար ՀՀ դրամ)

Շահաբաժիններ

Շահաբաժինները ճանաչվում են որպես պարտավորություն և նվազեցվում են սեփական կապիտալից հաշվետու ամսաթվի դրությամբ միայն այն դեպքում, եթե հայտարարվել են մինչև հաշվետու ամսաթիվը կամ հաշվետու ամսաթվին: Շահաբաժինները բացահայտվում են, եթե առաջարկվել են մինչև հաշվետու ամսաթիվը, կամ առաջարկվել կամ հայտարարվել են հաշվետու ամսաթվից հետո, բայց մինչև ֆինանսական հաշվետվությունների հրապարակման համար հաստատման ամսաթիվը:

(h) Սեզմենտային հաշվետվություններ

Գործառնական սեզմենտը Բանկի բաղադրիչ է, որը ներգրավված է ձեռնարկատիրական գործունեություններում, որոնցից կարող է վաստակել հասույթներ և կրել ծախսեր (ներառյալ Բանկի այլ բաղադրիչների հետ գործառնականություններից հասույթները և ծախսերը), որի գործառնական արդյունքները կանոնավոր կերպով վերանայվում են գլխավոր գործառնական որոշում կայացնողի կողմից՝ սեզմենտին միջոցների բաշխման վերաբերյալ որոշում կայացնելու և դրա գործունեության արդյունքները գնահատելու նպատակով, և որի գծով առկա է առանձին ֆինանսական տեղեկատվություն: Սեզմենտային հաշվետվությունները հիմնված են հետևյալ գործառնական սեզմենտների վրա՝ մանրածախ բանկային գործունեություն, կորպորատիվ և ներդրումային բանկային գործունեություն:

(i) Եկամուտների և ծախսերի ճանաչում

Տոկոսային և նմանատիպ եկամուտ և ծախսեր

Բանկը հաշվարկում է տոկոսային եկամուտ ամորտիզացված արժեքով կամ իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային ֆինանսական ակտիվների գծով, բացառությամբ պարտքային առումով արժեզրկված ակտիվների՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը ֆինանսական ակտիվների համախառն արժեքի նկատմամբ: Արդյունավետ տոկոսադրույքն այն դրույքն է, որը ֆինանսական գործիքի ակնկալվող ժամկետի կամ կիրառելի լինելու դեպքում՝ ավելի կարճ ժամանակահատվածի համար գնահատված ապագա դրամական վճարումները կամ մուտքերը գեղջում է ճիշտ մինչև ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության զուտ հաշվեկշռային արժեքը: Հաշվարկի ժամանակ հաշվի են առնվում ֆինանսական գործիքի բոլոր պայմանագրային պայմանները (օրինակ՝ ժամկետից շուտ մարման հնարավորությունը), միջնորդավճարները կամ լրացուցիչ ծախսերը, որոնք ուղղակիորեն վերագրելի են գործիքին և կազմում են արդյունավետ տոկոսադրույքի անբաժանելի մասը, սակայն չեն դիտարկվում ապագա պարտքային կորուստները: Ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության հաշվեկշռային արժեքը ճշգրտվում է Բանկի կողմից ելքերի կամ մուտքերի գնահատումների վերանայման դեպքում: Ճշգրտված հաշվեկշռային արժեքը հաշվարկվում է սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքի հիման վրա, իսկ հաշվեկշռային արժեքի փոփոխությունը գրանցվում է որպես տոկոսային եկամուտ կամ ծախս:

Երբ ֆինանսական ակտիվը դառնում է պարտքային առումով արժեզրկված, Բանկը տոկոսային եկամուտը հաշվարկում է կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքը ֆինանսական ակտիվի զուտ ամորտիզացված արժեքի նկատմամբ: Եթե ակտիվն այլևս չի համարվում պարտքային առումով արժեզրկված, տոկոսային եկամտի հաշվարկը կրկին իրականացվում է համախառն հաշվեկշռային արժեքի նկատմամբ:

Ձեռք բերված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված ֆինանսական ակտիվների համար Բանկը տոկոսային եկամուտը հաշվարկում է՝ հաշվարկելով պարտքային առումով ճշգրտված արդյունավետ տոկոսադրույքը և կիրառելով այն ակտիվի ամորտիզացված արժեքի նկատմամբ: Պարտքային առումով ճշգրտված արդյունավետ տոկոսադրույքն այն դրույքն է, որը սկզբնական ճանաչման ժամանակ գնահատված ապագա դրամական հսքերը (ներառյալ պարտքային կորուստները) գեղջում է մինչև ձեռք բերված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված ֆինանսական ակտիվների ամորտիզացված արժեքը:

Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող բոլոր ֆինանսական ակտիվների գծով տոկոսային եկամուտը ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում «Այլ տոկոսային եկամուտ» հոդվածում՝ օգտագործելով պայմանագրային տոկոսադրույքը:

(h) Արտարժույթի վերահաշվարկ

Արտարժույթով գործառնականությունները սկզբնապես գրանցվում են ֆունկցիոնալ արժույթով և վերահաշվարկվում են ֆունկցիոնալ արժույթի գործառնականության ամսաթվի փոխարժեքով: Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ արտարժույթով դրամային ակտիվները և պարտավորությունները վերահաշվարկվում են ֆունկցիոնալ արժույթի այդ օրվա փոխարժեքով: Արտարժույթով գործառնականությունների վերահաշվարկից առաջացող օգուտը և կորուստը ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության մեջ որպես օգուտ կամ կորուստ փոխարժեքային տարբերություններից: Սկզբնական արժեքով չափվող արտարժույթով ոչ դրամային հոդվածները վերահաշվարկվում են գործառնականության ամսաթվի փոխարժեքով: Իրական արժեքով չափվող արտարժույթով ոչ դրամային հոդվածները վերահաշվարկվում են ֆունկցիոնալ արժույթի իրական արժեքի որոշման ամսաթվի փոխարժեքով:

(հազար ՀՀ դրամ)

4. Սեզմենտների վերաբերյալ տեղեկատվություն

Կառավարչական նպատակների համար Բանկի գործունեությունը բաժանված է հետևյալ երեք գործառնական սեզմենտների՝ հիմք ընդունելով մատուցվող պրոդուկտները և ծառայությունները:

Ստորև ներկայացված է Բանկի վերլուծությունն ըստ հիմնական գործառնական միավորների:

Մանրածախ բանկային գործունեություն	Ֆիզիկական անձանց ավանդների սպասարկում, սպառողական վարկերի օվերդրաֆտների, վարկային քարտերի փոքր և միկրո վարկերի տրամադրում:
Կորպորատիվ բանկային գործունեություն	Կորպորատիվ և ինստիտուցիոնալ հաճախորդներին վարկերի և վարկային գծերի տրամադրում, ավանդների և ընթացիկ հաշիվների սպասարկում:
Ներդրումային բանկային գործունեություն	Գանձապետական և ֆինանսական, վարձակալության և այլ կենտրոնական գործառնություններ:

(հազար ՀՀ դրամ)

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված տեղեկատվություն Բանկի գործառնական սեզմենտների եկամտի և շահույթի, որոշ ակտիվների և պարտավորությունների վերաբերյալ:

2024թ. սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ	Մանրածախ բանկային գործունեություն	Կորպորատիվ բանկային գործունեություն	Ներդրումային բանկային գործունեություն	Ընդամենը
Արտաքին աղբյուրներից եկամուտ				
Տոկոսային եկամուտ	16,551,532	7,397,736	9,654,152	33,603,420
Տոկոսային ծախս	(6,511,457)	(3,457,038)	(4,555,074)	(14,523,569)
Միջսեզմենտային եկամուտ	595,062	2,359,682	(2,954,744)	-
Չուտ տոկոսային եկամուտ	10,635,136	6,300,380	2,144,334	19,079,851
Ֆինանսական գործիքների արժեզրկումից զուտ ծախս	(431,442)	500,039	(5,853)	62,743
Չուտ ոչ տոկոսային եկամուտ	3,232,108	1,988,242	3,177,163	8,397,513
Ոչ տոկոսային ծախս	(7,233,437)	(3,904,749)	(1,404,037)	(12,542,223)
Գործառնական միավորի գծով շահույթ	6,202,366	4,883,911	3,911,608	14,997,884
Շահութահարկի գծով ծախս	(1,270,895)	(997,975)	(799,564)	(3,068,434)
Հաշվետու տարվա շահույթ	4,931,471	3,885,936	3,112,044	11,929,451

2023թ. սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ	Մանրածախ բանկային գործունեություն	Կորպորատիվ բանկային գործունեություն	Ներդրումային բանկային գործունեություն	Ընդամենը
Արտաքին աղբյուրներից եկամուտ				
Տոկոսային եկամուտ	12,512,772	5,742,609	8,870,031	27,125,412
Տոկոսային ծախս	(5,174,070)	(3,181,539)	(3,146,548)	(11,502,157)
Միջսեզմենտային եկամուտ	815,361	3,418,175	(4,233,536)	-
Չուտ տոկոսային եկամուտ	8,154,063	5,979,244	1,489,948	15,623,255
Ֆինանսական գործիքների արժեզրկումից զուտ կորուստներ	(1,253,025)	(803,385)	(24,184)	(2,080,594)
Չուտ ոչ տոկոսային եկամուտ	3,110,342	1,979,475	4,580,343	9,670,160
Ոչ տոկոսային ծախս	(6,099,416)	(3,317,808)	(1,413,736)	(10,830,960)
Գործառնական միավորի գծով շահույթ	3,911,964	3,837,526	4,632,371	12,381,861
Շահութահարկի գծով ծախս	(720,189)	(724,901)	(911,475)	(2,356,564)
Հաշվետու տարվա շահույթ	3,191,775	3,112,625	3,720,896	10,025,297

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված Բանկի գործառնական միավորների ակտիվները:

	2024թ. սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ				
	Տոկոսակիր				
	Մանրածախ բանկային գործունեություն	Կորպորատիվ բանկային գործունեություն	Ներդրումային բանկային գործունեություն	Ոչ տոկոսակիր	Ընդամենը
Ակտիվներ	181,526,026	124,574,809	155,643,042	83,844,748	545,588,625
Պարտավորություններ	165,275,107	176,875,435	108,958,789	8,991,189	460,100,520

	2023թ. սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ				
	Տոկոսակիր				
	Մանրածախ բանկային գործունեություն	Կորպորատիվ բանկային գործունեություն	Ներդրումային բանկային գործունեություն	Ոչ տոկոսակիր	Ընդամենը
Ակտիվներ	146,176,147	94,276,602	158,312,720	90,615,367	489,380,836
Պարտավորություններ	162,102,449	183,575,271	64,951,051	6,897,451	417,526,222

Տոկոսակիր ակտիվները ներառում են շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվները, ներդրումային արժեթղթերը, բանկերին նկատմամբ պահանջները, հաճախորդներին տրված վարկերը և փոխառությունները:

Տոկոսակիր ֆինանսական պարտավորությունները ներառում են բանկերի նկատմամբ պարտավորությունները, հաճախորդների ընթացիկ հաշիվները և ավանդները, Բանկի կողմից թողարկված պարտատուները, ստորադաս և այլ փոխառությունները:

(հազար ՀՀ դրամ)

Չբաշխված ոչ տոկոսակիր մնացորդները ներառում են դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները, հիմնական միջոցները, օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվները, ոչ կյուբական ակտիվները, բռնագանձված ակտիվները, այլ ակտիվները, ընթացիկ և հետաձգված հարկային պարտավորությունները, վարձակալության գծով պարտավորությունները և այլ պարտավորությունները:

Աշխարհագրական տեղեկատվություն

Բանկն իր գործունեությունն իրականացնում է Հայաստանի Հանրապետությունում: Բանկի ակտիվները հիմնականում գտնվում են Հայաստանի Հանրապետությունում:

Հասույթ հաճախորդների հետ պայմանագրերից

Ստորև ներկայացված է ՖՀՄՍ 15-ի գործողության ոլորտում գտնվող հաճախորդների հետ պայմանագրերից ստացված հասույթի բացվածքն ըստ գործառնական միավորների 2024թ. սեպտեմբերի 30-ին և 2023թ. սեպտեմբերի 30-ին ավարտված տարիների համար:

<i>2024թ. սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ</i>	<i>Մանրածախ բանկային գործունեություն</i>	<i>Կորպորատիվ բանկային գործունեություն</i>	<i>Ներդրումային բանկային գործունեություն</i>	<i>Ընդամենը</i>
Միջնորդավճարների տեսքով եկամուտ				
Վճարային քարտերով գործառնություններ	6,371,594	38,825	5,343	6,415,762
Միջնորդավճարներ փոխանցումներից	214,366	315,405	19,121	548,892
Հաշվարկային գործառնություններ	93,673	47,886	107,993	249,552
Վարկային հաշիվների սպասարկման վճարներ	32,872	86,031	-	118,903
Թղթադրամների փոխանցումներ բանկերին	-	-	45,906	45,906
Երաշխավորություններ և ակրեդիտիվներ	-	138,273	-	138,273
Վճարների տեսքով այլ եկամուտ	168,322	168,321	268,723	605,365
Ընդամենը հասույթ հաճախորդների հետ պայմանագրերից	6,880,826	794,742	447,087	8,122,654
	<i>Մանրածախ բանկային գործունեություն</i>	<i>Կորպորատիվ բանկային գործունեություն</i>	<i>Ներդրումային բանկային գործունեություն</i>	<i>Ընդամենը</i>
2023թ. սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ				
Միջնորդավճարների տեսքով եկամուտ				
Վճարային քարտերով գործառնություններ	5,737,209	33,137	3,326	5,773,672
Միջնորդավճարներ փոխանցումներից	230,379	284,729	10,022	525,130
Հաշվարկային գործառնություններ	114,517	45,491	135,930	295,938
Վարկային հաշիվների սպասարկման վճարներ	260,990	40,917	-	301,907
Թղթադրամների փոխանցումներ բանկերին	-	-	158,545	158,545
Երաշխավորություններ և ակրեդիտիվներ	-	99,990	-	99,990
Վճարների տեսքով այլ եկամուտ	170,791	170,792	194,893	536,475
Ընդամենը հասույթ հաճախորդների հետ պայմանագրերից	6,513,886	675,056	502,716	7,691,657

2024թ. սեպտեմբերի 30-ին և 2023թ. սեպտեմբերի 30-ին ոչ մի արտաքին հաճախորդի կամ պայմանագրային կողմի հետ գործարքներին բաժին չէր ընկնում Բանկի ընդհանուր հասույթի 10%-ից ավելին:

(հազար ՀՀ դրամ)

5. Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները ներառում են՝

	30 սեպտեմբերի 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.
Կանխիկ դրամական միջոցներ	9,485,640	8,961,815
Նոստրո հաշիվներ ԿԲ-ում, ներառյալ պարտադիր պահուստները ՀՀ դրամով	26,978,234	12,591,359
Նոստրո հաշիվներ այլ բանկերում	7,906,510	15,664,327
	44,370,384	37,217,501
Հանած՝ արժեզրկման գծով պահուստը	(10,275)	(3,195)
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	44,360,109	37,214,306

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքներն ամբողջությամբ դասված են 1-ին փուլ և չափվում են ամորտիզացված արժեքով 2024թ. սեպտեմբերի 30-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

Բանկերից պահանջվում է ՀՀ ԿԲ-ում պահել կանխիկ ավանդ (պարտադիր պահուստ) ՀՀ դրամով ներգրավված միջոցների համար 4%-ի չափով (2023թ-ին՝ 4%) և արտարժույթով ներգրավված միջոցների համար 18%-ի չափով (2023թ-ին՝ 18%):

Բանկերը պարտավոր են արտարժույթով ներգրավված գումարների 6%-ը (2023թ-ին՝ 6%) պահել ՀՀ ԿԲ-ում որպես ՀՀ դրամով դեպոզիտային միջոցներ և 12%-ը (2023թ-ին՝ 12%)՝ արտարժույթով: Բանկերի՝ արտարժույթով պահուստավորված միջոցների ելքագրման հնարավորությունը սահմանափակված է: Հետևաբար, Բանկը արտարժույթով պահուստավորված միջոցները դասակարգում է որպես «Պահանջներ բանկերի նկատմամբ» (Ծանոթագրություն 7):

2024թ. սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ 7,529,337 հազար դրամ գումարով (95.3%) այլ բանկերում տեղաբաշխված միջոցները կենտրոնացված են ինը բանկում (2023թ-ին՝ 14,798,805 հազար դրամ գումարով (94.5%) կենտրոնացված են վեց բանկում):

6. Առևտրային արժեթղթեր

Առևտրային արժեթղթերը ներառում են՝

	30 սեպտեմբերի 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.
ՀՀ կառավարության կողմից թողարկված պարտքային արժեթղթեր	584,583	646,747
Ներդրումներ հիմնադրամներում	360,135	323,625
Կորպորատիվ պարտատուներ	-	-
Առևտրային արժեթղթեր	944,718	970,372

7. Պահանջներ բանկերի նկատմամբ

Բանկերի նկատմամբ պահանջները ներառում են՝

	30 սեպտեմբերի 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.
Արտարժույթով պարտադիր պահուստներ ՀՀ ԿԲ-ում (Ծնթ. 4)	22,726,779	24,981,465
Բանկերին տրված վարկեր և ավանդներ	21,634,445	6,836,741
ՀՀ ԿԲ-ում դեպոզիտային միջոցներ	710,000	2,305,000
Դեբիտորական պարտքեր վճարահաշվարկային ծառայությունների գծով	2,064,580	1,975,202
Այլ դեպոզիտային միջոցներ	2,536,213	1,244,533
Հակադարձ հետզնման պայմանագրեր	1,162,918	-
	50,834,935	37,342,941
Հանած՝ արժեզրկման գծով պահուստը	(26,070)	(24,501)
Ընդամենը պահանջներ բանկերի նկատմամբ	50,808,865	37,318,440

2024թ. սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ հակադարձ հետզնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարների դիմաց գրավադրված էին 1,196,472 հազար դրամ իրական արժեքով ՀՀ պետական պարտատուները (2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկը չի ունեցել հակադարձ հետզնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ):

2024թ. սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ բանկերին տրված վարկերը և ավանդները ներառում են յոթ պայմանագրային կողմի մնացորդները (2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ երկու պայմանագրային կողմի մնացորդներ):

(հազար ՀՀ դրամ)

ՀՀ ԿԲ-ում դեպոզիտացված գումարն իրենից ներկայացնում է ԱրՁա վճարային համակարգով իրականացվող փոխհաշվարկների երաշխիքային ավանդը:

Բանկերին նկատմամբ պահանջները ժամկետանց չեն կամ արժեզրկված չեն, ամբողջության դասված են 1-ին փուլ: Բանկերի նկատմամբ բոլոր պահանջները չափվում են ամորտիզացված արժեքով 2024թ. սեպտեմբերի 30-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

(հազար ՀՀ դրամ)

8. Ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ

2024թ. սեպտեմբերի 30-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկն ունի արժութային սվոփեր:

Բանկն իրականացնում է ածանցյալ ֆինանսական գործիքներով գործարքներ առևտրային նպատակների համար: Ստորև բերված աղյուսակում ներկայացված են որպես ակտիվներ կամ պարտավորություններ գրանցված ածանցյալ ֆինանսական գործիքների իրական արժեքները:

	30 սեպտեմբերի 2024թ.		31 դեկտեմբերի 2023թ.	
	Իրական արժեք		Իրական արժեք	
Արտարժույթով պայմանագրեր	Ակտիվ	Պարտավորություն	Ակտիվ	Պարտավորություն
Ածանցյալ ակտիվներ (արժութային սվոփեր)	5,392	-	72,646	-
Ածանցյալ պարտավորություններ (արժութային սվոփեր)	-	50,090	-	31,110

9. Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ

	30 սեպտեմբեր 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.
Հաճախորդներին տրված վարկեր	296,154,721	269,106,364
Հակադարձ հետգնման պայմանագրեր ֆինանսական կազմակերպությունների հետ	13,206,665	7,400,589
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ	3,250,564	2,333,812
	312,611,950	278,840,765
Հանած՝ վարկերի արժեզրկման գծով պահուստը	(6,511,115)	(7,009,741)
Ընդամենը հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	306,100,835	271,831,024

	30 սեպտեմբերի 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.
Խոշոր բիզնես վարկեր, ներառյալ ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարները	77,434,920	72,547,698
ՓՄՁ վարկեր, ներառյալ ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարները	41,524,592	36,090,995
Ընդամենը իրավաբանական անձանց տրված վարկեր	118,959,512	108,638,693
Հիփոթեքային վարկեր	94,222,670	84,098,149
Սպառողական վարկեր	61,170,831	56,070,539
Ոսկու գրավադրմամբ վարկեր	25,052,272	22,632,795
Ընդամենը ֆիզիկական անձանց տրված վարկեր	180,445,773	162,801,483
Հակադարձ հետգնման պայմանագրեր ֆինանսական կազմակերպությունների հետ	13,206,665	7,400,589
Հաճախորդներին տրված համախառն վարկեր և փոխատվություններ	312,611,950	278,840,765
Հանած՝ վարկերի արժեզրկման գծով պահուստը	(6,511,115)	(7,009,741)
Ընդամենը հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	306,100,835	271,831,024

Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխատվությունների արժեզրկման գծով պահուստ

Ստորև ներկայացված է 2024թ. սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ իրավաբանական անձանց տրված վարկերի համախառն հաշվեկշռային արժեքների և համապատասխան ակնկալվող պարտքային կորուստների փոփոխությունների վերլուծությունը:

Իրավաբանական անձանց տրված վարկեր	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Համախառն հաշվեկշռային արժեք առ 1 հունվարի 2024թ.	101,055,932	705,696	6,877,065	108,638,693
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	32,223,618	-	-	32,223,618
Մարված ակտիվներ	(17,548,261)	(392,718)	(946,426)	(18,887,406)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	423,718	(152,781)	(270,937)	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	(661,419)	897,986	(236,566)	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	(1,113,813)	(303,787)	1,417,600	-
Վերականգնումներ	-	-	149,053	149,053
Դուրսգրված գումարներ	-	-	(204,415)	(204,415)
Փոխարժեքային տարբերություններ	(2,721,262)	(15,201)	(223,568)	(2,960,031)
Առ 30 սեպտեմբերի 2024թ.	111,658,512	739,195	6,561,805	118,959,512

(հազար ՀՀ դրամ)

Իրավաբանական անձանց տրված վարկեր	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Ակնկալվող պարտքային կորուստները առ 1 հունվարի 2024թ.	722,135	140,861	3,367,411	4,230,407
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	456,173	-	-	456,173
Մարված ակտիվներ	(241,968)	(55,584)	(397,592)	(695,144)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	149,634	(46,029)	(103,604)	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	(19,160)	144,248	(125,088)	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	(70,639)	(38,731)	109,371	-
Ժամանակաշրջանի ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխումների ազդեցությունը				
Ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ ԱՊԿ վրա	(126,228)	(13,711)	144,875	4,935
Չեղջի ծախսագրում (ճանաչված տոկոսային եկամուտ)	-	-	19,744	19,744
ԱՊԿ հաշվարկի համար օգտագործվող մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություններ	3,423	5,468	(454,195)	(445,304)
Վերականգնումներ	-	-	149,053	149,053
Դուրսգրված գումարներ	-	-	(204,415)	(204,415)
Փոխարժեքային տարբերություններ	(11,197)	(3,454)	(114,197)	(128,848)
Առ 30 սեպտեմբերի 2024թ.	862,173	133,066	2,391,362	3,386,601

Ստորև ներկայացված է 2024թ. սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ ֆիզիկական անձանց տրված վարկերի համախառն հաշվեկշռային արժեքների և համապատասխան ակնկալվող պարտքային կորուստների փոփոխությունները վերլուծությունը:

Ֆիզիկական անձանց տրված վարկեր	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Համախառն հաշվեկշռային արժեքը առ 1 հունվարի 2024թ.	157,924,688	2,157,429	2,719,366	162,801,483
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	53,794,274	-	-	53,794,274
Մարված ակտիվներ	(32,969,969)	(530,563)	(1,298,686)	(34,799,218)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	651,245	(465,776)	(185,469)	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	(2,148,930)	2,871,817	(722,887)	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	(1,413,779)	(1,133,932)	2,547,711	-
Վերականգնումներ	-	-	747,230	747,230
Դուրսգրված գումարներ	-	-	(1,011,138)	(1,011,138)
Փոխարժեքային տարբերություններ	(1,011,499)	(31,293)	(44,067)	(1,086,858)
Առ 30 սեպտեմբերի 2024թ.	174,826,030	2,867,682	2,752,061	180,445,773

Ֆիզիկական անձանց տրված վարկեր	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Ակնկալվող պարտքային կորուստները առ 1 հունվարի 2024թ.	808,889	418,027	1,552,418	2,779,334
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	352,450	-	-	352,450
Մարված ակտիվներ	(189,515)	(107,461)	(691,161)	(988,137)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	187,736	(82,929)	(104,807)	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	(29,720)	440,966	(411,246)	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	(73,333)	(134,405)	207,738	-
Ժամանակաշրջանի ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխումների ազդեցությունը				
Ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ ԱՊԿ վրա	(161,153)	(29,295)	1,041,329	850,882
Չեղջի ծախսագրում (ճանաչված տոկոսային եկամուտ)	-	-	37,714	37,714
ԱՊԿ հաշվարկի համար օգտագործվող մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություններ	2,468	3,863	382,143	388,474
Վերականգնումներ	-	-	747,230	747,230
Դուրսգրված գումարներ	-	-	(1,011,138)	(1,011,138)
Փոխարժեքային տարբերություններ	(4,641)	(5,880)	(21,774)	(32,295)
Առ 30 սեպտեմբերի 2024թ.	893,181	502,885	1,728,447	3,124,513

Ստորև ներկայացված է 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ իրավաբանական անձանց տրված վարկերի համախառն հաշվեկշռային արժեքների և համապատասխան ակնկալվող պարտքային կորուստների փոփոխությունների վերլուծությունը:

(հազար ՀՀ դրամ)

Իրավաբանական անձանց տրված վարկեր	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Համախառն հաշվեկշռային արժեքը առ 1 հունվարի 2023թ.	82,491,951	1,262,757	7,825,951	91,580,659
Դուրսգրման քաղաքականության փոփոխություն և այլ ուղղումներ*	(513)	74,217	292,068	365,772
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	52,265,634	-	-	52,265,634
Մարված ակտիվներ	(34,438,158)	(93,047)	(2,872,378)	(37,403,583)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	467,610	(197,714)	(269,896)	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	(220,811)	455,715	(234,904)	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	(989,803)	(647,210)	1,637,013	-
Վերականգնումներ	-	-	529,200	529,200
Դուրսգրված գումարներ**	-	(158,267)	(183,737)	(342,004)
Փոխարժեքային տարբերություններ	1,480,022	9,245	153,748	1,643,015
Առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.	101,055,932	705,696	6,877,065	108,638,693

Իրավաբանական անձանց տրված վարկեր	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Ակնկալվող պարտքային կորուստները առ 1 հունվարի 2023թ.	561,941	308,761	2,072,916	2,943,618
Դուրսգրման քաղաքականության փոփոխություն և այլ ուղղումներ*	146,440	34,325	272,602	453,367
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	439,108	-	-	439,108
Մարված ակտիվներ	(283,550)	(209,992)	(972,554)	(1,466,096)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	132,140	(19,177)	(112,963)	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	(2,313)	57,956	(55,643)	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	(13,615)	(63,084)	76,699	-
Ժամանակաշրջանի ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխումների ազդեցությունը	-	-	-	-
Ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ ԱՊԿ վրա Չեղջի ծախսագրում (ճանաչված տոկոսային եկամտում)	(127,473)	35,679	645,719	553,925
ԱՊԿ հաշվարկի համար օգտագործվող մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություններ	(140,995)	153,519	1,015,921	1,028,445
Վերականգնումներ	-	-	529,200	529,200
Դուրսգրված գումարներ**	-	(158,267)	(183,737)	(342,004)
Փոխարժեքային տարբերություններ	10,452	1,141	25,482	37,075
Առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.	722,135	140,861	3,367,411	4,230,407

Ստորև ներկայացված Է 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆիզիկական անձանց տրված վարկերի համախառն հաշվեկշռային արժեքների և համապատասխան ակնկալվող պարտքային կորուստների փոփոխությունների վերլուծությունը:

Ֆիզիկական անձանց տրված վարկեր	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Համախառն հաշվեկշռային արժեքը առ 1 հունվարի 2023թ.	124,081,377	3,878,967	3,506,111	131,466,455
Դուրսգրման քաղաքականության փոփոխություն և այլ ուղղումներ*	824	1,015,213	1,098,043	2,114,080
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	68,265,270	-	-	68,265,270
Մարված ակտիվներ	(35,490,341)	(2,278,523)	(1,761,037)	(39,529,901)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	1,437,040	(642,880)	(794,160)	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	(699,787)	1,269,204	(569,417)	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	(555,790)	(425,592)	981,382	-
Վերականգնումներ	-	-	1,635,326	1,635,326
Դուրսգրված գումարներ**	-	(683,641)	(1,441,435)	(2,125,076)
Փոխարժեքային տարբերություններ	886,095	24,681	64,553	975,329
Առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.	157,924,688	2,157,429	2,719,366	162,801,483

Ֆիզիկական անձանց տրված վարկեր	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Ակնկալվող պարտքային կորուստները առ 1 հունվարի 2023թ.	438,940	1,115,850	1,245,873	2,800,663
Դուրսգրման քաղաքականության փոփոխություն և այլ ուղղումներ*	309,813	267,581	1,449,090	2,026,484
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	600,109	-	-	600,109
Մարված ակտիվներ	(431,316)	(883,179)	(1,824,144)	(3,138,639)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	576,737	(93,966)	(482,771)	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	(11,650)	281,544	(269,894)	-

(հազար ՀՀ դրամ)

Տեղափոխում 3-րդ փուլ	(8,081)	(220,454)	228,535	-
Ժամանակաշրջանի ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխումների ազդեցությունը				
Ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ ԱՊԿ վրա	(569,901)	(61,633)	981,737	350,203
2 եղջի ծախսագրում (ճանաչված տոկոսային եկամուտ)	-	-	55,756	55,756
ԱՊԿ հաշվարկի համար օգտագործվող մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություններ	(99,050)	689,405	(54,280)	536,075
Վերականգնումներ	-	-	1,635,326	1,635,326
Դուրսգրված գումարներ**	-	(683,641)	(1,441,435)	(2,125,076)
Փոխարժեքային տարբերություններ	3,288	6,520	28,625	38,433
Առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.	808,889	418,027	1,552,418	2,779,334

Իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց տրված վարկերի պարտքային որակը

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է տեղեկատվություն իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց տրված վարկերի պարտքային որակի վերաբերյալ 2024թ. սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ:

	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը վարկեր
Իրավաբանական անձանց տրված վարկեր				
Խոշոր բիզնես վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	72,730,555	-	841,577	73,572,131
- մինչև 30 օր ժամկետանց	-	161,032	-	161,032
- 31-90 օր ժամկետանց	-	-	-	-
- 91-180 օր ժամկետանց	-	-	531,103	531,103
- 181-360 օր ժամկետանց	-	-	-	-
- ավելի քան 1 տարի ժամկետանց	-	-	3,170,654	3,170,654
Ընդամենը համախառն վարկեր	72,730,555	161,032	4,543,334	77,434,920
Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ	(302,908)	(4,834)	(1,678,382)	(1,986,124)
Ընդամենը զուտ վարկեր	72,427,646	156,198	2,864,952	75,448,796
ՓՍՁ վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	38,844,170	398,330	194,414	39,436,913
- մինչև 30 օր ժամկետանց	83,788	31,425	14,527	129,740
- 31-90 օր ժամկետանց	-	148,408	150,347	298,756
- 91-180 օր ժամկետանց	-	-	339,742	339,742
- 181-360 օր ժամկետանց	-	-	566,918	566,918
- ավելի քան 1 տարի ժամկետանց	-	-	752,523	752,523
Ընդամենը համախառն վարկեր	38,927,958	578,163	2,018,471	41,524,592
Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ	(559,265)	(128,232)	(712,980)	(1,400,477)
Ընդամենը զուտ վարկեր	38,368,693	449,931	1,305,490	40,124,115
Ֆիզիկական անձանց տրված վարկեր				
Հիփոթեքային վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	92,074,847	977,255	311,817	93,363,919
- մինչև 30 օր ժամկետանց	44,840	15,843	158,513	219,195
- 31-90 օր ժամկետանց	-	101,321	59,139	160,460
- 91-180 օր ժամկետանց	-	-	178,531	178,531
- 181-360 օր ժամկետանց	-	-	96,728	96,728
- ավելի քան 1 տարի ժամկետանց	-	-	203,837	203,837
Ընդամենը համախառն վարկեր	92,119,686	1,094,419	1,008,565	94,222,670
Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ	(240,559)	(189,154)	(580,227)	(1,009,939)
Ընդամենը զուտ վարկեր	91,879,127	905,265	428,339	93,212,731
Սպառողական վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	57,754,545	1,148,267	366,687	59,269,499
- մինչև 30 օր ժամկետանց	267,916	44,246	115,105	427,267
- 31-90 օր ժամկետանց	-	344,856	114,403	459,259
- 91-180 օր ժամկետանց	-	-	408,689	408,689
- 181-360 օր ժամկետանց	-	-	496,908	496,908
- ավելի քան 1 տարի ժամկետանց	-	-	109,210	109,210
Ընդամենը համախառն վարկեր	58,022,461	1,537,369	1,611,002	61,170,831

(հազար ՀՀ դրամ)

	(638,748)	(296,550)	(1,040,035)	(1,975,333)
Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ	57,383,713	1,240,819	570,967	59,195,498
Ընդամենը զուտ վարկեր				
	<i>1-ին փուլ</i>	<i>2-րդ փուլ</i>	<i>3-րդ փուլ</i>	<i>Ընդամենը վարկեր</i>
Ոսկու գրավադրմամբ վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	24,609,834	148,518	34,277	24,792,629
- մինչև 30 օր ժամկետանց	74,049	7,800	18,591	100,439
- 31-90 օր ժամկետանց	-	79,577	19,232	98,808
- 91-180 օր ժամկետանց	-	-	44,154	44,154
- 181-360 օր ժամկետանց	-	-	15,714	15,714
- ավելի քան 1 տարի ժամկետանց	-	-	526	526
Ընդամենը համախառն վարկեր	24,683,883	235,894	132,494	25,052,271
Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ	(13,874)	(17,182)	(108,186)	(139,241)
Ընդամենը զուտ վարկեր	24,670,009	218,712	24,309	24,913,030
Իրավաբանական անձանց տրված ընդամենը համախառն վարկեր	111,658,512	739,195	6,561,805	118,959,512
Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ	(862,173)	(133,066)	(2,391,362)	(3,386,601)
Իրավաբանական անձանց տրված ընդամենը զուտ վարկեր	110,796,339	606,129	4,170,442	115,572,911
Ֆիզիկական անձանց տրված ընդամենը համախառն վարկեր	174,826,030	2,867,682	2,752,061	180,445,773
Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ	(893,181)	(502,885)	(1,728,447)	(3,124,513)
Ֆիզիկական անձանց տրված ընդամենը զուտ վարկեր	173,932,849	2,364,796	1,023,614	177,321,259
Ընդամենը համախառն վարկեր	286,484,543	3,606,877	9,313,866	299,405,285
Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ	(1,755,354)	(635,952)	(4,119,809)	(6,511,115)
Ընդամենը զուտ վարկեր	284,729,188	2,970,925	5,194,057	292,894,170

Իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց տրված վարկերի պարտքային որակը

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է տեղեկատվություն իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց տրված վարկերի պարտքային որակի վերաբերյալ 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	<i>1-ին փուլ</i>	<i>2-րդ փուլ</i>	<i>3-րդ փուլ</i>	<i>Ընդամենը վարկեր</i>
Իրավաբանական անձանց տրված վարկեր				
Խոշոր բիզնես վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	67,740,398	-	170,651	67,911,049
- մինչև 30 օր ժամկետանց	-	-	213,248	213,248
- 31-90 օր ժամկետանց	-	-	581,313	581,313
- 91-180 օր ժամկետանց	-	-	470,597	470,597
- 181-360 օր ժամկետանց	-	-	-	-
- ավելի քան 1 տարի ժամկետանց	-	-	3,371,491	3,371,491
Ընդամենը համախառն վարկեր	67,740,398	-	4,807,300	72,547,698
Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ	(249,260)	-	(2,388,666)	(2,637,926)
Ընդամենը զուտ վարկեր	67,491,138	-	2,418,634	69,909,772
ՓՄՁ վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	33,280,418	398,719	719,949	34,399,086
- մինչև 30 օր ժամկետանց	35,116	62,202	44,400	141,718
- 31-90 օր ժամկետանց	-	244,775	69,020	313,795
- 91-180 օր ժամկետանց	-	-	376,339	376,339
- 181-360 օր ժամկետանց	-	-	355,320	355,320
- ավելի քան 1 տարի ժամկետանց	-	-	504,737	504,737
Ընդամենը համախառն վարկեր	33,315,534	705,696	2,069,765	36,090,995
Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ	(472,875)	(140,861)	(978,745)	(1,592,481)

(հազար ՀՀ դրամ)

	32,842,659	564,835	1,091,020	34,498,514
Ընդամենը զուտ վարկեր				
Ֆիզիկական անձանց տրված վարկեր				
Հիփոթեքային վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	82,285,154	882,349	422,721	83,590,224
- մինչև 30 օր ժամկետանց	47,861	8,125	19,086	75,072
- 31-90 օր ժամկետանց	-	25,614	96,394	122,008
- 91-180 օր ժամկետանց	-	-	25,398	25,398
- 181-360 օր ժամկետանց	-	-	18,311	18,311
- ավելի քան 1 տարի ժամկետանց	-	-	267,136	267,136
Ընդամենը համախառն վարկեր	82,333,015	916,088	849,046	84,098,149
Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ	(216,058)	(171,003)	(407,911)	(794,972)
Ընդամենը զուտ վարկեր	82,116,957	745,085	441,135	83,303,177
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը վարկեր
Սպառողական վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	52,999,404	865,389	587,217	54,452,010
- մինչև 30 օր ժամկետանց	159,636	51,756	43,517	254,909
- 31-90 օր ժամկետանց	-	179,782	128,047	307,829
- 91-180 օր ժամկետանց	-	-	352,499	352,499
- 181-360 օր ժամկետանց	-	-	342,315	342,315
- ավելի քան 1 տարի ժամկետանց	-	-	360,977	360,977
Ընդամենը համախառն վարկեր	53,159,040	1,096,927	1,814,572	56,070,539
Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ	(580,227)	(236,505)	(1,103,969)	(1,920,701)
Ընդամենը զուտ վարկեր	52,578,813	860,422	710,603	54,149,838
Ոսկու գրավադրմամբ վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	22,389,233	109,512	10,191	22,508,936
- մինչև 30 օր ժամկետանց	43,400	4,445	3,677	51,522
- 31-90 օր ժամկետանց	-	30,457	3,140	33,597
- 91-180 օր ժամկետանց	-	-	17,771	17,771
- 181-360 օր ժամկետանց	-	-	20,877	20,877
- ավելի քան 1 տարի ժամկետանց	-	-	92	92
Ընդամենը համախառն վարկեր	22,432,633	144,414	55,748	22,632,795
Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ	(12,604)	(10,519)	(40,538)	(63,661)
Ընդամենը զուտ վարկեր	22,420,029	133,895	15,210	22,569,134
Իրավաբանական անձանց տրված ընդամենը համախառն վարկեր	101,055,932	705,696	6,877,065	108,638,693
Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ	(722,135)	(140,861)	(3,367,411)	(4,230,407)
Իրավաբանական անձանց տրված ընդամենը զուտ վարկեր	100,333,797	564,835	3,509,654	104,408,286
Ֆիզիկական անձանց տրված ընդամենը համախառն վարկեր	157,924,688	2,157,429	2,719,366	162,801,483
Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ	(808,889)	(418,027)	(1,552,418)	(2,779,334)
Ֆիզիկական անձանց տրված ընդամենը զուտ վարկեր	157,115,799	1,739,402	1,166,948	160,022,149
Ընդամենը համախառն վարկեր	258,980,620	2,863,125	9,596,431	271,440,176
Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ	(1,531,024)	(558,888)	(4,919,829)	(7,009,741)
Ընդամենը զուտ վարկեր	257,449,596	2,304,237	4,676,602	264,430,435

Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխառվածությունների համակենտրոնացում

2024թ. սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ Բանկն ունի տասը խոշոր վարկառուների խմբերին տրամադրված 49,754,484 հազար դրամ ընդհանուր զուամրոզ վարկեր (ընդհանուր վարկային պորտֆելի 15.92%) (2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 48,993,284 հազար ՀՀ դրամ կամ ընդհանուր վարկային պորտֆելի 17.57%): Այդ վարկերի գծով ձևավորվել է 1,510,723 հազար դրամի չափով արժեզրկման պահուստ (2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 1,939,571 հազար դրամ):

(հազար ՀՀ դրամ)

Վարկերն առավելապես տրամադրվել են ՀՀ հաճախորդներին, որոնք իրենց գործունեությունը իրականացնում են տնտեսության հետևյալ ոլորտներում՝

	30 սեպտեմբերի 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.
Հիփոթեքային վարկեր	94,222,670	84,098,149
Սպառողական և ոսկու գրավադրմամբ վարկեր ֆիզիկական անձանց	86,223,103	78,703,334
Առևտուր	40,466,191	34,694,238
Շինարարություն	26,325,034	24,075,833
Գյուղատնտեսություն (ներառյալ ֆիզիկական անձանց տրված վարկերը)	11,699,671	11,663,851
Արդյունաբերություն	7,083,690	7,397,313
Ծառայությունների ոլորտ	4,923,226	4,198,867
Էներգետիկայի բնագավառ	3,400,406	2,998,568
Տրանսպորտ և կապ	1,976,828	2,093,145
Ֆինանսական ծառայություններ	23,152,381	10,305,840
Այլ	13,138,750	11,211,038
Ընդամենը վարկային պորտֆել	312,611,950	271,440,176
Արժեզրկման գծով պահուստ	(6,511,115)	(7,009,741)
Ընդամենը	306,100,835	264,430,435

(հազար ՀՀ դրամ)

Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ

Իրավաբանական անձանց տրված վարկերի պորտֆելում ներառված են ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարները: Ստորև ներկայացված է ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարների վերլուծությունը 2024թ. սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ:

	30 սեպտեմբերի 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.
Ֆինանսական վարձակալության գծով համախառն ներդրումներ		
Մինչև 1 տարի	1,207,974	773,364
1-2 տարի	1,209,400	773,445
2-3 տարի	852,585	717,664
3-4 տարի	542,775	399,775
4-5 տարի	173,661	194,238
5 տարուց ավելի	84,259	5,756
	4,070,654	2,864,242
Այլազա ժամանակաշրջանների չվաստակած ֆինանսական եկամուտ ֆինանսական վարձակալության գծով	(820,090)	(530,430)
Չուտ ներդրումներ ֆինանսական վարձակալությունում նախքան արժեզրկման գծով պահուստը	3,250,564	2,333,812
Արժեզրկման գծով պահուստ	(42,834)	(23,973)
Չուտ ներդրումներ ֆինանսական վարձակալությունում	3,207,730	2,309,839

Հակադարձ հետզնման պայմանագրեր ֆինանսական կազմակերպությունների հետ

2024թ. սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ հակադարձ հետզնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարների դիմաց գրավադրված են 13,812,586 հազար դրամ իրական արժեքով ՀՀ պետական պարտատոմսերը (2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 7,400,602 հազար դրամ):

10. Ներդրումային արժեթղթեր

Ներդրումային արժեթղթերը՝ ներառյալ հետզնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթերը, բաղկացած են՝

	30 սեպտեմբերի 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.
Բանկի կողմից պահվող Ամորտիզացված արժեքով չափվող պարտքային արժեթղթեր		
ՀՀ պետական պարտատոմսեր	4,599,227	6,531,648
Օտարերկրյա պետական պարտատոմսեր	-	4,016,352
ՀՀ կորպորատիվ պարտատոմսեր	-	-
Հանած՝ արժեզրկման գծով պահուստը	(5,568)	(10,217)
Բանկի կողմից պահվող ամորտիզացված արժեքով չափվող պարտքային արժեթղթեր	4,593,659	10,537,783
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթեր		
ՀՀ պետական պարտատոմսեր	46,259,213	84,542,756
Օտարերկրյա պետական պարտատոմսեր	12,657,212	28,870,511
Կորպորատիվ պարտատոմսեր	7,710,122	8,230,943
Միջազգային կազմակերպությունների պարտատոմսեր	1,158,662	1,212,941
Բանկի կողմից պահվող իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթեր	67,785,209	122,857,151
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող բաժնային արժեթղթեր		
ՏՀԶԿ անդամ երկրների ընկերությունների բաժնային արժեթղթեր	5,333	5,333
Կորպորատիվ բաժնետոմսեր ՀՀ ընկերություններում	343,851	75,222
Բանկի կողմից պահվող իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող բաժնային արժեթղթեր	349,184	80,555
Ընդամենը Բանկի կողմից պահվող ներդրումային արժեթղթեր	72,728,052	133,475,489
Վաճառքի և հետզնման պայմանագրերով գրավադրված		
ՀՀ պետական պարտատոմսեր	53,888,186	7,927,279
Վաճառքի և հետզնման պայմանագրերով գրավադրված իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթեր	53,888,186	7,927,279

(հազար ՀՀ դրամ)

Ստորև ներկայացված է ամորտիզացված արժեքով չափվող պարտքային արժեթղթերի, ներառյալ հետգնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթերի, համախառն հաշվեկշռային արժեքների և համապատասխան ակնկալվող պարտքային կորուստների փոփոխությունների վերլուծությունը 2024թ. սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ:

Ամորտիզացված արժեքով չափվող պարտքային արժեթղթեր	1-ին փուլ	Ընդամենը
Համախառն հաշվեկշռային արժեքը առ 1 հունվարի 2024թ.	10,548,000	10,548,000
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	477,555	477,555
Մարված ակտիվներ	(6,421,287)	(6,421,287)
Փոխարժեքային տարբերություններ	(5,042)	(5,042)
Առ 30 սեպտեմբերի 2024թ.	4,599,227	4,599,227

Ամորտիզացված արժեքով չափվող պարտքային արժեթղթեր	1-ին փուլ	Ընդամենը
Ակնկալվող պարտքային կորուստները առ 1 հունվարի 2024թ.	10,217	10,217
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	507	507
Մարված ակտիվներ	(1,767)	(1,767)
ԱՊԿ հաշվարկի համար օգտագործվող մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություններ	(3,389)	(3,389)
Առ 30 սեպտեմբերի 2024թ.	5,568	5,568

Ստորև ներկայացված է ամորտիզացված արժեքով չափվող պարտքային արժեթղթերի համախառն հաշվեկշռային արժեքների և համապատասխան ակնկալվող պարտքային կորուստների փոփոխությունների վերլուծությունը 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

Ամորտիզացված արժեքով չափվող պարտքային արժեթղթեր	1-ին փուլ	Ընդամենը
Համախառն հաշվեկշռային արժեքը առ 1 հունվարի 2023թ.	18,407,917	18,407,917
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	5,802,473	5,802,473
Մարված ակտիվներ	(12,471,121)	(12,471,121)
Դուրսգրված գումարներ	(1,253,325)	(1,253,325)
Փոխարժեքային տարբերություններ	62,056	62,056
Առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.	10,548,000	10,548,000

Ամորտիզացված արժեքով չափվող պարտքային արժեթղթեր	1-ին փուլ	Ընդամենը
Ակնկալվող պարտքային կորուստները առ 1 հունվարի 2023թ.	15,339	15,339
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	1,340	1,340
Մարված ակտիվներ	(5,920)	(5,920)
Դուրսգրված գումարներ	(1,253,325)	(1,253,325)
ԱՊԿ հաշվարկի համար օգտագործվող մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություններ	1,252,783	1,252,783
Առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.	10,217	10,217

Ստորև ներկայացված է իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթերի, ներառյալ հետգնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթերի, համախառն հաշվեկշռային արժեքների և համապատասխան ակնկալվող պարտքային կորուստների փոփոխությունների վերլուծությունը 2024թ. սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ:

Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթեր	1-ին փուլ	Ընդամենը
Համախառն հաշվեկշռային արժեքը առ 1 հունվարի 2024թ.	130,784,430	130,784,430
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	44,573,309	44,573,309
Մարված ակտիվներ	(41,425,536)	(41,425,536)
Վաճառված ակտիվներ	(13,836,245)	(13,836,245)
Իրական արժեքի զուտ փոփոխություն	3,240,898	3,240,898
Փոխարժեքային տարբերություններ	(1,663,460)	(1,663,460)
Առ 30 սեպտեմբերի 2024թ.	121,673,395	121,673,395

Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթեր	1-ին փուլ	Ընդամենը
Ակնկալվող պարտքային կորուստները առ 1 հունվարի 2024թ.	212,725	212,725
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	85,275	85,275
Մարված ակտիվներ	(14,498)	(14,498)
Վաճառված ակտիվներ	(33,366)	(33,366)
ԱՊԿ հաշվարկի համար օգտագործվող մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություններ	(11,367)	(11,367)
Առ 30 սեպտեմբերի 2024թ.	238,770	238,770

(հազար ՀՀ դրամ)

Ստորև ներկայացված է իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթերի համախառն հաշվեկշռային արժեքների և համապատասխան ակնկալվող պարտքային կորուստների փոփոխությունների վերլուծությունը 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթեր

	1-ին փուլ	Ընդամենը
Համախառն հաշվեկշռային արժեքը առ 1 հունվարի 2023թ.	106,889,636	106,889,636
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	71,615,859	71,615,859
Մարված ակտիվներ	(34,103,306)	(34,103,306)
Վաճառված ակտիվներ	(18,949,114)	(18,949,114)
Իրական արժեքի զուտ փոփոխություն	3,496,537	3,496,537
Փոխարժեքային տարբերություններ	1,834,818	1,834,818
Առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.	130,784,430	130,784,430

Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթեր

	1-ին փուլ	Ընդամենը
Ակնկալվող պարտքային կորուստները առ 1 հունվարի 2023թ.	183,014	183,014
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	102,757	102,757
Մարված ակտիվներ	(15,071)	(15,071)
Վաճառված ակտիվներ	(42,204)	(42,204)
ԱՊԿ հաշվարկի համար օգտագործվող մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություններ	(15,771)	(15,771)
Առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.	212,725	212,725

(հազար ՀՀ դրամ)

11. Հիմնական միջոցներ և օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ

Հիմնական միջոցների և օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվների շարժը հետևյալն է՝

	Հող և շենքեր	Սարքավորումներ	Փոխադրամիջոցներ	Համակարգիչներ և ցանցային հարմարանքներ	Այլ հիմնական միջոցներ	Վարձակալված հիմնական միջոցների բարելավում	Անավարտ շինարարություն	Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ	Ընդամենը
Սկզբնական կամ վերագնահատված արժեք									
Առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.	5,308,998	792,009	301,710	6,179,839	1,189,593	2,209,111	97,964	4,031,491	20,110,715
Ավելացումներ	3,914	206,749	17,544	419,613	78,873	252,268	70,980	256,218	1,306,159
Օտարումներ և դուրսգրումներ	-	(87,279)	(9,900)	(58,029)	(11,170)	(17,681)	-	(214,294)	(398,353)
Ներքին տեղաշարժ	-	-	-	-	-	-	(108,316)	-	(108,316)
Առ 30 սեպտեմբերի 2024թ.	5,312,912	911,479	309,354	6,541,423	1,257,296	2,443,698	60,628	4,073,415	20,910,205
Կուտակված մաշվածություն									
Առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.	144,971	645,765	163,264	3,931,779	774,676	1,174,536	-	2,180,431	9,015,422
Մաշվածության ծախս	108,891	38,186	16,730	438,913	54,308	116,309	-	234,371	1,007,708
Օտարումներ և դուրսգրումներ	-	(77,582)	(5,925)	(55,193)	(8,942)	(17,681)	-	(97,643)	(262,966)
Առ 30 սեպտեմբերի 2024թ.	253,862	606,369	174,068	4,315,499	820,042	1,273,164	-	2,317,159	9,760,163
Չուտ հաշվեկշռային արժեք									
Առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.	5,164,027	146,244	138,446	2,248,060	414,917	1,034,575	97,964	1,851,060	11,095,293
Առ 30 սեպտեմբերի 2024թ.	5,059,050	305,110	135,285	2,225,924	437,254	1,170,534	60,628	1,756,256	11,150,042
	Հող և շենքեր	Սարքավորումներ	Փոխադրամիջոցներ	Համակարգիչներ և ցանցային հարմարանքներ	Այլ հիմնական միջոցներ	Վարձակալված հիմնական միջոցների բարելավում	Անավարտ շինարարություն	Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ	Ընդամենը
Սկզբնական կամ վերագնահատված արժեք									
Առ 31 դեկտեմբերի 2022թ.	5,305,397	774,130	265,321	4,723,663	873,019	1,493,369	390,410	2,989,747	16,815,056
Ավելացումներ	3,601	50,941	72,044	1,494,162	222,450	758,866	-	1,210,101	3,812,165
Օտարումներ և դուրսգրումներ	-	(33,062)	(35,655)	(97,607)	(28,900)	(91,784)	(61,141)	(168,357)	(516,506)
Ներքին տեղաշարժ	-	-	-	59,621	123,024	48,660	(231,305)	-	-
Առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.	5,308,998	792,009	301,710	6,179,839	1,189,593	2,209,111	97,964	4,031,491	20,110,715
Կուտակված մաշվածություն									
Առ 31 դեկտեմբերի 2022թ.	-	636,649	182,814	3,538,146	767,042	1,177,009	-	1,738,055	8,039,715
Մաշվածության ծախս	144,971	41,102	15,279	477,999	34,201	83,282	-	454,079	1,250,913
Օտարումներ և դուրսգրումներ	-	(31,986)	(34,829)	(84,366)	(26,567)	(85,755)	-	(11,703)	(275,206)
Առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.	144,971	645,765	163,264	3,931,779	774,676	1,174,536	-	2,180,431	9,015,422
Չուտ հաշվեկշռային արժեք									
Առ 31 դեկտեմբերի 2022թ.	5,305,397	137,481	82,507	1,185,517	105,977	316,360	390,410	1,251,692	8,775,341
Առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.	5,164,027	146,244	138,446	2,248,060	414,917	1,034,575	97,964	1,851,060	11,095,293

Ակտիվների վերագնահատում

Հողի և շենքերի իրական արժեքը վերջին անգամ որոշվել և գրանցվել է 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ հիմք ընդունելով անկախ լիցենզավորված գնահատողի կողմից իրականացված գնահատումը: Իրական արժեքը որոշվել է համեմատական (65%) և եկամտային (35%) մեթոդներով: Գնահատումը հիմնված է օգտագործման, տարիքի, գտնվելու վայրի և վիճակի առումով նմանատիպ գույքի համար հայտարարված վաճառքի գների վրա՝ կիրառելով

(հազար ՀՀ դրամ)

5%-ից 25% տիրույթում գտնվող գործակիցներ՝ էլակետային գներն օգտագործման, տարիքի, գտնվելու վայրի և վիճակի առումով տարբերությունների մասով (առկայության դեպքում) ճշգրտելու համար: Կիրառված կապիտալացման դրույքը կազմում է 5%:

Հողերի և շենքերի իրական արժեքը դասվել է իրական արժեքի հիերարխիայի 3-րդ մակարդակ՝ կիրառված գնահատման մեթոդի դիտելի էլակետային տվյալների կշռանակալի ոչ դիտելի ճշգրտումների (գործակիցների) պատճառով: Հիմնվելով անշարժ գույքի գների փոփոխությունների վերլուծության վրա՝ ղեկավարությունը գտնում է, որ հողերի և շենքերի իրական արժեքը մոտավորապես համապատասխանում է դրանց հաշվեկշռային արժեքին 2024թ. սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ:

Ամբողջությամբ մաշված ակտիվներ

2024թ. սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ հիմնական միջոցների կազմում ներառված ամբողջությամբ մաշված ակտիվները կազմում են 3,638,399 հազար դրամ (2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 3,726,632 հազար դրամ):

Տեղադրման փուլում գտնվող հիմնական միջոցներ

2024թ. սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ հիմնական միջոցների կազմում ներառված տեղադրման փուլում գտնվող ակտիվները կազմում են 631,693 հազար դրամ (2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 610,892 հազար դրամ):

Գրավադրված հիմնական միջոցներ

2024թ. սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ Բանկը չունի գրավադրված հիմնական միջոցներ (2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այդպիսի հիմնական միջոցներ չկային):

12. Ոչ նյութական ակտիվներ

	<i>Լիցենզիաներ</i>	<i>Համակարգչային ծրագրեր</i>	<i>Այլ</i>	<i>Ընդամենը</i>
Սկզբնական արժեք				
Առ 1 հունվարի 2024թ.	1,067,886	259,668	676,965	2,004,519
Ավելացումներ	14,625	6,100	92,826	113,551
Օտարումներ և դուրսգրումներ	-	-	-	-
Առ 30 սեպտեմբերի 2024թ.	1,082,511	265,768	769,791	2,118,070
Կուտակված ամորտիզացիա և արժեզրկում				
Առ 1 հունվարի 2024թ.	833,003	69,459	219,849	1,122,311
Ամորտիզացիայի ծախս	34,209	9,971	38,113	82,293
Օտարումներ և դուրսգրումներ	-	-	-	-
Առ 30 սեպտեմբերի 2024թ.	867,212	79,430	257,962	1,204,604
Չուտ հաշվեկշռային արժեք				
Առ 1 հունվարի 2024թ.	234,883	190,209	457,116	882,208
Առ 30 սեպտեմբերի 2024թ.	215,299	186,338	511,829	913,467
	<i>Լիցենզիաներ</i>	<i>Համակարգչային ծրագրեր</i>	<i>Այլ</i>	<i>Ընդամենը</i>
Սկզբնական արժեք				
Առ 1 հունվարի 2023թ.	1,021,215	149,709	518,859	1,689,783
Ավելացումներ	46,671	110,163	158,356	315,190
Օտարումներ և դուրսգրումներ	-	(204)	(250)	(454)
Առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.	1,067,886	259,668	676,965	2,004,519
Կուտակված ամորտիզացիա և արժեզրկում				
Առ 1 հունվարի 2023թ.	798,386	63,326	174,830	1,036,542
Ամորտիզացիայի ծախս	34,617	6,133	45,269	86,019
Օտարումներ և դուրսգրումներ	-	-	(250)	(250)
Առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.	833,003	69,459	219,849	1,122,311
Չուտ հաշվեկշռային արժեք				
Առ 1 հունվարի 2023թ.	222,829	86,383	344,029	653,241
Առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.	234,883	190,209	457,116	882,208

Ամբողջությամբ ամորտիզացված ակտիվներ

(հազար ՀՀ դրամ)

2024թ. սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ ոչ կյուբական ակտիվներում ներառված ամբողջությամբ ամորտիզացված ոչ կյուբական ակտիվները կազմում են 814,468 հազար դրամ (2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 798,043 հազար դրամ):

13. Բռնագանձված ակտիվներ

2024թ. սեպտեմբերի 30-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի կողմից տրամադրված վարկերի և փոխառությունների համար ապահովվածություն հանդիսացող գրավների բռնագանձման արդյունքում ձեռք բերված ակտիվները ներկայացված են ստորև.

	30 սեպտեմբերի 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.
Հող և շենքեր	960,125	1,033,211
Այլ ակտիվներ	20,036	15,327
	991,022	1,048,538
Հանած՝ արժեզրկման գծով պահուստը	(233,555)	(244,416)
Ընդամենը բռնագանձված գրավ	746,606	804,122

Բանկի քաղաքականությունը նախատեսում է գրավի ժամանակին իրացում՝ սահմանված կարգով: Բանկը հիմնականում չի օգտագործում ոչ դրամային գրավները իր սեփական գործառնությունների համար: Ակտիվները չափվում են հաշվեկշռային արժեքից և իրական արժեքից՝ հանած վաճառքի ծախսումները, նվազագույնով: 2024թ. սեպտեմբերի 30-ին ավարտված ժամանակաշրջանի ընթացքում Բանկի բռնագանձված ակտիվների արժեքը կազմել է 87,565 հազար դրամ (2023թ-ին՝ 194,752 հազար դրամ), իսկ վաճառված ակտիվների հաշվեկշռային արժեքը կազմել է 145,081 հազար դրամ (2023թ-ին՝ 1,673,285 հազար ՀՀ դրամ):

14. Այլ ակտիվներ և պարտավորություններ

Այլ ակտիվները ներառում են.

	30 սեպտեմբերի 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.
Այլ ֆինանսական ակտիվներ		
Դեբիտորական պարտքեր	1,561,465	940,083
Դրամական փոխանցումների գծով ստացվելիք գումարներ	94,497	242,274
Ընդամենը այլ ֆինանսական ակտիվներ	1,655,962	1,182,357
Հանած՝ այլ ֆինանսական ակտիվների արժեզրկման գծով պահուստ	(41,888)	(28,363)
Ընդամենը զուտ այլ ֆինանսական ակտիվներ	1,614,074	1,153,994
Այլ ոչ ֆինանսական ակտիվներ		
Կանխավճարներ մատակարարներին	1,192,107	816,236
Թանկարժեք մետաղներ	271,950	1,514,469
Կանխավճարներ այլ հարկերի գծով	456,464	389,881
Պաշարներ	394,173	249,532
Ապահովագրության գծով հավելավճարի չամորտիզացված մաս	11,064	32,940
Հաշվարկներ աշխատակիցների հետ	656	6,146
Այլ	1,865	1,865
Ընդամենը այլ ոչ ֆինանսական ակտիվներ	2,328,279	3,011,069
Ընդամենը այլ ակտիվներ	3,942,353	4,165,063

Ստորև ներկայացված է ֆինանսական ակտիվների գծով ակնկալվող պարտքային կորուստների փոփոխությունների վերլուծությունը 2024թ. սեպտեմբերի 30-ի համար:

	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Ակնկալվող պարտքային կորուստները առ 1 հունվարի 2024թ.	28,283	30	49	28,363
Տեղափոխում 1-ին փուլ	10	(5)	(5)	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	(12)	12	-	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	(44)	-	45	-
Ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով ծախս	13,784	21	2,139	15,944
Վերականգնումներ	-	-	5,314	5,314
Դուրսգրված գումարներ	-	-	(7,481)	(7,481)
Փոխարժեքային տարբերություններ	(250)	-	(2)	(252)
Առ 30 սեպտեմբերի 2024թ.	41,771	58	59	41,888

(հազար ՀՀ դրամ)

Ստորև ներկայացված է ֆինանսական ակտիվների գծով ակնկալվող պարտքային կորուստների փոփոխությունների վերլուծությունը 2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար:

	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Ակնկալվող պարտքային կորուստները առ 1 հունվարի 2023թ.	29,804	25	348	30,177
Տեղափոխում 1-ին փուլ	5	-	(5)	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	(4)	(15)	19	-
Ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով ծախս	(1,521)	20	(792)	(2,293)
Վերականգնումներ	-	-	16,496	16,496
Դուրսգրված գումարներ	-	-	(16,022)	(16,022)
Փոխարժեքային տարբերություններ	-	-	5	5
Առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.	28,284	30	49	28,363

Այլ պարտավորությունները ներառում են.

	30 սեպտեմբերի 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ		
Պարտավորություն անձնակազմի նկատմամբ	2,291,964	1,780,104
Կրեդիտորական պարտքեր	886,831	751,242
Ընդամենը այլ ֆինանսական պարտավորություններ	3,178,795	2,531,346
Այլ ոչ ֆինանսական պարտավորություններ		
Վճարվելիք հարկեր, բացառությամբ շահութահարկի	1,054,352	1,003,409
Ակտիվների վերաբերող շնորհներ	9,650	11,468
Այլ	501	2
Ընդամենը այլ ոչ ֆինանսական պարտավորություններ	1,064,503	1,014,879
Ընդամենը այլ պարտավորություններ	4,243,298	3,546,225

15. Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ

Բանկերի նկատմամբ պարտավորությունները ներառում են.

	30 սեպտեմբերի 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.
Հետզման պայմանագրեր ՀՀ ԿԲ-ի հետ	40,051,733	3,933,642
Հետզման պայմանագրեր բանկերի հետ	10,619,361	-
Այլ բանկերի թղթակցային հաշիվներ	459,564	177,448
Բանկերից ստացված վարկեր և ավանդներ	387,459	61,600
Այլ պարտավորություններ	2,345	3,277
Ընդամենը պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	51,520,462	4,175,967

2024թ. սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ Բանկը ունի վարկեր և ավանդներ ստացված 1 բանկից (2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ մեկ բանկից):

2024թ. սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ այլ բանկերի թղթակցային հաշիվների 95.9%-ը կենտրոնացված է չորս բանկում (2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 95.7%՝ երեք բանկում):

2024թ. սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ ՀՀ ԿԲ-ի հետ հետզման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարների դիմաց գրավադրված են 42,828,901 հազար դրամ իրական արժեքով ՀՀ պետական պարտատոմսերը (2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 4,012,295 հազար դրամ):

16. Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ

Հաճախորդներին նկատմամբ պարտավորությունները ներառում են.

	30 սեպտեմբերի 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.
Իրավաբանական անձիք		
Հետզման պայմանագրեր ֆինանսական կազմակերպությունների հետ	-	3,806,274
Ընթացիկ/հաշվարկային հաշիվներ	78,035,041	92,270,849
Ժամկետային ավանդներ	98,840,394	95,372,741
	176,875,435	191,449,864
Ֆիզիկական անձիք		
Ընթացիկ/հաշվարկային հաշիվներ	71,530,010	75,383,637
Ժամկետային ավանդներ	93,457,488	92,416,155

(հազար ՀՀ դրամ)

	164,987,498	167,799,792
Ընդամենը պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	341,862,933	359,249,656

2024թ. սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ հաճախորդների նկատմամբ պարտավորություններում ներառված են 38,217,848 հազար դրամ գումարով ավանդները, որոնք ծառայում են որպես ապահովվածություն տրամադրված վարկերի, ակրեդիտիվների, երաշխավորությունների և պայմանական պարտավորությունների հետ այլ գործարքների համար (2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 39,061,851 հազար դրամ):

2024թ. սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ Բանկի ամենախոշոր տասը հաճախորդների միջոցների մնացորդների ընդհանուր գումարը կազմում է 120,090,518 հազար դրամ (2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 120,718,599 հազար դրամ) կամ հաճախորդներից ներգրավված միջոցների ընդհանուր գումարի 35.13% (2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 33.6%):

2024թ. սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ ֆինանսական կազմակերպությունների հետ հետզման պայմանագրերի չկան (2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական կազմակերպությունների հետ հետզման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարների դիմաց գրավադրված են 3,914,984 հազար դրամ):

17. Թողարկված պարտքային արժեթղթեր

Թողարկված պարտքային արժեթղթերը ներառում են.

	30 սեպտեմբերի 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.
ՀՀ-ում թողարկված պարտատոմսեր ԱՄՆ դոլարով	11,825,447	12,235,398
ՀՀ-ում թողարկված պարտատոմսեր ՀՀ դրամով	8,346,130	8,131,950
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	20,171,577	20,367,348

ՀՀ դրամով և ԱՄՆ դոլարով պարտատոմսերը ենթակա են մարման 2024-2027թթ.՝ պայմանագրերի համաձայն: ՀՀ դրամով պարտատոմսերի դեպքում արժեկտրոնի տոկոսադրույքը կազմում է 10.25%-10.5%, ԱՄՆ դոլարով պարտատոմսերի դեպքում՝ 3.75%-4.75% :

18. Հարկում

Շահութահարկը ներառում է.

	2024թ. սեպտեմբերի 30	2023թ. Սեպտեմբերի 30
Ընթացիկ շահութահարկի գծով ծախս	2,568,623	2,922,000
Նախորդ տարիների ընթացիկ շահութահարկի ճշգրտում	-	-
Հետաձգված հարկի գծով ծախս՝ ժամանակավոր տարբերությունների առաջացում և հակադարձում	499,810	(565,436)
Ընդամենը շահութահարկի գծով ծախս	3,068,433	2,356,564

2024թ. սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ շահութահարկը Հայաստանի Հանրապետությունում գանձվում է 18% դրույքաչափով (2023թ-ին՝ 18%): ՖՀՄՍ և ՀՀ հարկային օրենսդրության միջև տարբերություններն առաջացնում են որոշ ժամանակավոր տարբերություններ ֆինանսական հաշվետվություններում արտացոլելու նպատակով որոշված ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների և շահութահարկի նպատակներով օգտագործվող գումարների միջև:

Հաշվապահական շահույթի և հարկային ծախսերի միջև թվաբանական համադրումը ներկայացված է ստորև.

	2024թ. սեպտեմբերի 30		2023թ. սեպտեմբերի 30	
Շահույթ մինչև հարկումը	14,997,884		12,381,861	
Շահութահարկ՝ հաշվարկված հարկի կիրառելի դրույքաչափով	2,699,619	18%	2,228,735	18%
Չնվազեցվող ծախսեր	368,814	2%	127,829	1%
Նախորդ տարիների ընթացիկ շահութահարկի ճշգրտում	-		-	
Շահութահարկի գծով ծախս	3,068,433	20%	2,356,564	19%

(հազար ՀՀ դրամ)

Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները 2024թ. սեպտեմբերի 30-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ և դրանց փոփոխությունները համապատասխան տարիների համար ներկայացված է ստորև՝

	Ժամանակավոր տարբերությունների առաջացում և հակադարձում			Ժամանակավոր տարբերությունների առաջացում և հակադարձում			Մնացորդը առ 30 դեկտեմբերի 2024թ.
	Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2022թ.	Ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում	Այլ համապարփակ եկամտի կազմում	Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.	Ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում	Այլ համապարփակ եկամտի կազմում	
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	(1,118,024)	191,740	-	(926,284)	(297,950)	-	(1,224,234)
Ներդրումային արժեթղթեր	930,595	4,426	(599,520)	335,501	3,851	(511,127)	(171,775)
Հիմնական միջոցներ և օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ	(592,254)	(86,747)	-	(679,001)	(182,042)	-	(861,043)
Բռնագանձված ակտիվներ	81,110	14,024	-	95,134	-	-	95,134
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	(7,140)	(3,170)	-	(10,310)	-	-	(10,310)
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	273,873	75,834	-	349,706	-	-	349,706
Այլ արժեզրկում և պահուստներ	7,966	22,646	-	30,612	-	-	30,612
Այլ պարտավորություններ	285,080	25,100	-	310,180	(23,670)	-	286,510
2024 թ. հետաձգված հարկային պարտավորություններ	(138,794)	243,852	(599,520)	(494,462)	(499,810)	(511,127)	(1,505,400)

19. Այլ փոխառու միջոցներ

Այլ փոխառու միջոցները ներառում են.

	30 սեպտեմբերի 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.
Վարկեր վերաֆինանսավորող վարկային կազմակերպություններից	30,531,803	29,632,386
Վարկեր ՀՀ ԿԲ-ից	5,639,586	5,717,504
Վարկեր միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից	1,027,530	1,874,052
Վարկեր ՀՀ կառավարությունից	17,741	27,805
Այլ փոխառու միջոցներ	37,216,660	37,251,747

2024թ. սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ ՀՀ ԿԲ-ից ստացված վարկերն իրենցից ներկայացնում են «Գերմանահայկական հիմնադրամից» ստացված վարկերը՝ հետադարձ ֆինանսավորման միջոցով փոքր և միջին բիզնեսին, սպառողական և այլ նպատակներով վարկեր տրամադրելու համար:

Միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից ստացված վարկերը ներառում են Վերակառուցման և զարգացման եվրոպական բանկից ստացված վարկերը:

Վերաֆինանսավորող վարկային կազմակերպություններից ստացված վարկերը ներառում են «Ազգային հիփոթեքային ընկերություն» ՎՎԿ-ից և «Բնակարան երիտասարդներին» ՎՎԿ-ից ներգրավված վարկերը:

Վերաֆինանսավորվող վարկային կազմակերպություններից ստացված վարկը և ՀՀ ԿԲ-ից ստացված վարկերն օգտագործվում են համապատասխան պահանջները բավարարող վարկառուներին ենթավարկավորելու համար: Տնտեսության որոշակի ճյուղերում գործող փոքր և միջին չափի ձեռնարկություններին աջակցելու և հիփոթեքային շուկան զարգացնելու նպատակով տեղական և միջազգային ոչ պետական կազմակերպությունների կողմից տրամադրվող այս տեսակի ֆինանսավորման համար փաստացի շուկա չի գործում: Այդ վարկերն իրենցից ներկայացնում են շուկայի առանձին սեգմենտ, և սկզբնական ճանաչման պահին Բանկը դրանք չի գեղչում:

Սահմանափակումներ (կովենանտներ)

2024թ. սեպտեմբերի 30-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկը չէր խախտել ոչ մի սահմանափակում:

(հազար ՀՀ դրամ)

20. Հանձնառություններ և պայմանական պարտավորություններ

Իրավական և հարկային միջավայր

Հայաստանի հարկային համակարգը, լինելով համեմատաբար նոր, բնորոշվում է օրենսդրության, պաշտոնական պարզաբանումների և դատական որոշումների հաճախակի փոփոխություններով, որոնք երբեմն հստակ չեն, հակասական են, ինչը ենթադրում է տարբեր մեկնաբանություններ: Հարկերը ենթակա են ստուգման և ուսումնասիրության հարկային մարմինների կողմից, որոնք իրավասու են սահմանել տույժեր և տուգանքներ: Հարկային օրենսդրության խախտման դեպքում հարկային մարմիններն իրավասու չեն առաջադրել հարկերի գծով լրացուցիչ պարտավորություններ, տույժեր կամ տուգանքներ, եթե խախտման ամսաթվից անցել է երեք տարի:

Այս հանգամանքները Հայաստանում կարող են առաջացնել այլ երկրների ռիսկերի համեմատ շատ ավելի մեծ ռիսկեր: Ղեկավարությունը գտնում է, որ համապատասխանաբար է ճանաչել հարկային պարտավորությունները՝ Հայաստանի կիրառելի հարկային օրենսդրության, պաշտոնական հայտարարությունների և դատարանի որոշումների իր մեկնաբանությունների հիման վրա: Այնուամենայնիվ, համապատասխան իրավասու մարմինները կարող են ունենալ այլ մեկնաբանություններ, և հետևանքները կարող են էական լինել այս ֆինանսական հաշվետվությունների համար, եթե իրավասու մարմիններին հաջողվի գործադրել իրենց մեկնաբանությունները: Ղեկավարությունը գտնում է, որ Բանկն իր գործունեությունն իրականացնում է օրենսդրության պահանջների համաձայն և ամբողջությամբ կատարել է իր հարկային պարտավորությունները:

Ղեկավարությունը գտնում է, որ վերջնական պատասխանատվության չափը, եթե այդպիսին լինի, որը կարող է առաջանալ Բանկի դեմ հարուցված հայցերի և ներկայացված բողոքների արդյունքում, էական բացասական ազդեցություն չի ունենա Բանկի ֆինանսական վիճակի կամ ապագա գործառնությունների արդյունքների վրա:

Փոխատվության հանձնառություններ, երաշխավորություններ և այլ ֆինանսական պայմանագրեր

Իր բնականոն գործունեության ընթացքում Բանկը հանդես է գալիս որպես հետհաշվեկշռային ռիսկ պարունակող ֆինանսական գործիքների պայմանագրային կողմ՝ իր հաճախորդների պահանջները բավարարելու համար: Այդ ֆինանսական գործիքները, որոնք ունեն պարտքային ռիսկի տարբեր մակարդակներ, արտացոլված չեն ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում:

Հանձնառություններ և պայմանական պարտավորություններ

2024թ. սեպտեմբերի 30-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի հանձնառությունները և պայմանական պարտավորությունները ներառում են.

	30 սեպտեմբերի 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.
Փոխատվության հանձնառություններ		
Չօգտագործված փոխատվության հանձնառություններ	10,785,391	14,457,798
Ֆինանսական երաշխավորություններ	9,288,561	8,494,788
Ակրեդիտիվներ	107,259	-
	20,181,211	22,952,586
Փոխատվության հանձնառություններ գծով ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ	(287,609)	(323,878)

Ստորև ներկայացված է ակնկալվող պարտքային կորուստների փոփոխությունների վերլուծությունը 2024թ. սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ:

Չօգտագործված փոխատվության հանձնառություններ	1-ին փուլ	Ընդամենը
Ակնկալվող պարտքային կորուստները առ 1 հունվարի 2024թ.	195,601	195,601
Նոր վարկային գծեր	53,051	53,051
Ժամկետը լրացած վարկային գծեր	(76,405)	(76,405)
ԱՊԿ հաշվարկի համար օգտագործվող մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություններ	(23,184)	(23,184)
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	(3,210)	(3,210)
Առ 30 սեպտեմբերի 2024թ.	145,852	145,852
Ֆինանսական երաշխավորություններ	1-ին փուլ	Ընդամենը
Ակնկալվող պարտքային կորուստները առ 1 հունվարի 2024թ.	128,277	128,277
Նոր վարկային գծեր	90,702	90,702
Ժամկետը լրացած վարկային գծեր	(76,644)	(76,644)
ԱՊԿ հաշվարկի համար օգտագործվող մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություններ	(2,197)	(2,197)
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	-	-
Առ 30 սեպտեմբերի 2024թ.	140,138	140,138

(հազար ՀՀ դրամ)

Ակրեդիտիվներ	1-ին փուլ	Ընդամենը
Ակնկալվող պարտքային կորուստները առ 1 հունվարի 2024թ.	-	-
Նոր վարկային գծեր	1,618	1,618
Ժամկետը լրացած վարկային գծեր	-	-
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	-	-
Առ 30 սեպտեմբերի 2024թ.	1,618	1,618

Ստորև ներկայացված է ակնկալվող պարտքային կորուստների փոփոխությունների վերլուծությունը 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

Զօգտագործված փոխատվության հանձնառություններ	1-ին փուլ	Ընդամենը
Ակնկալվող պարտքային կորուստները առ 1 հունվարի 2023թ.	49,584	49,584
Նոր վարկային գծեր	114,792	114,792
Ժամկետը լրացած վարկային գծեր	(10,215)	(10,215)
ԱՊԿ հաշվարկի համար օգտագործվող մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություններ	39,683	39,683
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	1,757	1,757
Առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.	195,601	195,601

Ֆինանսական երաշխավորություններ	1-ին փուլ	Ընդամենը
Ակնկալվող պարտքային կորուստները առ 1 հունվարի 2023թ.	89,321	89,321
Նոր վարկային գծեր	78,853	78,853
Ժամկետը լրացած վարկային գծեր	(36,481)	(36,481)
ԱՊԿ հաշվարկի համար օգտագործվող մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություններ	(3,971)	(3,971)
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	555	555
Առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.	128,277	128,277

Ակրեդիտիվներ	1-ին փուլ	Ընդամենը
Ակնկալվող պարտքային կորուստները առ 1 հունվարի 2023թ.	4,158	4,158
Ժամկետը լրացած վարկային գծեր	(4,276)	(4,276)
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	118	118
Առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.	-	-

Ապահովագրություն

Հայաստանի Հանրապետությունում ապահովագրական համակարգը զարգացման փուլում է և ապահովագրության շատ տեսակներ, որոնք լայնորեն տարածված են մյուս երկրներում, դեռ չեն կիրառվում Հայաստանում: Այսուամենայնիվ, 2024թ. սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ Բանկն իրականացրել է ավտոտրանսպորտային միջոցների (ևսև ավտոտրանսպորտային միջոցների օգտագործումից բխող պատասխանատվության պարտադիր ապահովագրություն), շենքերի և շինությունների, շահագործվող գույքի, բանկոմատների, բանկային ռիսկերի, էլեկտրոնային և համակարգչային հանցագործությունների, տնօրենների և ղեկավարների պատասխանատվության ապահովագրություն: Քանի որ Բանկը ձեռք չի բերել ամբողջական ապահովագրական ծածկույթ, գոյություն ունի ռիսկ, որ որոշակի ակտիվների կորուստը կամ ոչնչացումը կարող է բացասական ազդեցություն ունենալ Բանկի գործունեության և ֆինանսական վիճակի վրա:

(հազար ՀՀ դրամ)

21. Սեփական կապիտալ

2024թ. սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ Բանկի հայտարարված և ամբողջությամբ վճարված բաժնետիրական կապիտալը կազմում է 19,947,633 հազար դրամ (2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 19,947,633 հազար դրամ):

Բանկի կանոնադրության համաձայն՝ բաժնետիրական կապիտալը կազմված է 66,492 սովորական բաժնետոմսերից և 333 արտոնյալ բաժնետոմսերից՝ յուրաքանչյուրը համապատասխանաբար 300,000 դրամ և 100 դրամ անվանական արժեքներով (2023թ.՝ 66,492 սովորական բաժնետոմսեր և 333 արտոնյալ բաժնետոմսեր):

2024թ. սեպտեմբերի 30-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի բաժնետերերն են՝

	30 սեպտեմբերի 2024թ.		31 դեկտեմբերի 2023թ.	
	Վճարված բաժնետիրական կապիտալ	Բաժնեմասը վճարված կապիտալում (%)	Վճարված բաժնետիրական կապիտալ	Բաժնեմասը վճարված կապիտալում (%)
«Ըղվանսդ գլոբալ ինվեստմենտ» ԷԼԷԼՍԻ	14,539,800	72.89	14,539,800	72.89
«Ըղվանսդ գլոբալ ինվեստմենտ» ԷԼԷԼՍԻ (արտոնյալ բաժնետոմսեր)	33	-	33	-
«Հայփոստ Թրասթ Մենեջմենթ» Ս.Ա.Ռ.Լ.	4,410,600	22.11	4,410,600	22.11
Հայաստանյայց Առաքելական Սուրբ Եկեղեցի՝ ի դեմս Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնի	997,200	5.00	997,200	5.00
	19,947,633	100.00	19,947,633	100.00

Սովորական բաժնետոմսերի սեփականատերերն իրավունք ունեն ստանալ ժամանակ առ ժամանակ հայտարարվող շահաբաժինները և քվեարկել Բանկի բաժնետերերի տարեկան և ընդհանուր ժողովներում մեկ բաժնետոմս՝ մեկ ձայն սկզբունքով:

Բանկի արտոնյալ բաժնետոմսերի սեփականատերերն իրավունք ունեն իրավասու մարմնի կողմից շահաբաժիններ վճարելու մասին որոշման կայացման դեպքում ստանալ տարեկան շահաբաժին իրենց պատկանող արտոնյալ բաժնետոմսերի անվանական արժեքի 20%-ի չափով:

2024թ. հունիսի 20-ի Բաժնետերերի ժողովի որոշման համաձայն՝ Բանկի կողմից հայտարարված և վճարված շահաբաժինները կազմել են 4,467,540 հազար դրամ սովորական բաժնետոմսերի համար և 6.6 հազար դրամ արտոնյալ բաժնետոմսերի համար (2023թ-ին՝ 4,432,084 հազար դրամ սովորական բաժնետոմսերի համար և 6.6 հազար դրամ արտոնյալ բաժնետոմսերի համար): Շահաբաժինների հայտարարման օրվա դրությամբ մեկ սովորական բաժնետոմսի դիմաց շահաբաժինները կազմել են 67,189 դրամ, իսկ մեկ արտոնյալ բաժնետոմսի դիմաց՝ 19,8 դրամ (2023թ-ին՝ 66,656 դրամ մեկ սովորական բաժնետոմսի դիմաց և 19.8 դրամ մեկ արտոնյալ բաժնետոմսի դիմաց):

Բանկի բաժնետիրական կապիտալը ձևավորվել է բաժնետերերի դրամական ներդրումներից, բաժնետերերն ունեն ՀՀ դրամով շահաբաժիններ և կապիտալի բաշխումներ ստանալու իրավունք:

Բաշխման ենթակա պահուստների գումարը հավասար է ՀՀ օրենսդրության համաձայն հաշվարկված չբաշխված շահույթին: Բաշխման ոչ ենթակա պահուստներն իրենցից ներկայացված են գլխավոր պահուստը: Գլխավոր պահուստը ձևավորվել է Բանկի կանոնադրության համաձայն:

Գլխավոր պահուստ

Գլխավոր պահուստը ձևավորվել է Հայաստանի Հանրապետության կանոնակարգերի պահանջներին համաձայն՝ ընդհանուր բանկային ռիսկերի, այդ թվում՝ ապագա կորուստների և այլ չնախատեսված ռիսկերի կամ պայմանական դեպքերի հետ կապված: Պահուստը ձևավորվել է Բանկի կանոնադրության համաձայն, որը պահանջում է գլխավոր պահուստի ստեղծում:

Հողի և շենքերի վերազնահատումից աճ

Հողի և շենքերի վերազնահատումից աճն օգտագործվում է հողի և շենքերի իրական արժեքի աճը և նվազումը գրանցելու համար այնքանով, որքանով այդ նվազումը վերաբերում է նախկինում սեփական կապիտալում ճանաչված՝ Նույն ակտիվի աճին:

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվների վերազնահատման պահուստ

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվների վերազնահատման պահուստը գրանցում է իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի

(հազար ՀՀ դրամ)

միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի և ակնկալվող պարտքային կորուստների փոփոխությունները:

22. Չուտ տոկոսային եկամուտ

Չուտ տոկոսային եկամուտը ներառում է.

	01/07/24- 30/09/24	01/01/24- 30/09/24	01/07/23- 30/09/23	01/01/23- 30/09/23
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ				
Հաճախորդներին տրված վարկեր	8,507,077	24,387,900	6,825,285	19,082,225
Ներդրումային արժեթղթեր	108,787	423,670	125,129	547,802
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	243,483	642,715	112,187	266,435
Դրամական համարժեքներ	8,847	38,660	37,091	51,696
Ֆինանսական վարձակալություն	88,327	217,312	43,636	81,283
Այլ տոկոսային եկամուտ	4,221	12,304	3,795	10,519
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ				
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթեր	2,641,867	7,844,564	2,517,337	7,053,420
Տոկոսային եկամուտ՝ հաշվարկված արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով	11,602,609	33,567,125	9,664,460	27,093,380
Առևտրային արժեթղթեր	11,378	36,295	10,813	32,032
Այլ տոկոսային եկամուտ	11,378	36,295	10,813	32,032
Ընդամենը տոկոսային եկամուտ	11,613,987	33,603,420	9,675,273	27,125,412
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	3,396,409	10,178,008	3,147,536	8,468,439
Այլ փոխառու միջոցներ	594,265	1,814,343	609,577	1,788,606
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	331,538	981,594	330,701	947,323
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	577,479	1,376,190	39,751	173,110
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	58,899	173,434	41,574	124,261
Ստորադաս փոխառություններ	-	-	-	418
Ընդամենը տոկոսային ծախս	4,958,590	14,523,569	4,169,139	11,502,157
Չուտ տոկոսային եկամուտ	6,655,397	19,079,851	5,506,134	15,623,255

23. Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով եկամուտ

Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով եկամուտը ներառում է.

	01/07/24- 30/09/24	01/01/24- 30/09/24	01/07/23- 30/09/23	01/01/23- 30/09/23
Վճարային քարտերով գործառնություններ	2,192,144	6,415,763	2,021,724	5,773,670
Միջնորդավճարներ փոխանցումներից	197,206	548,892	172,364	525,130
Վարկերի վաղաժամ մարման գծով միջնորդավճարների տեսքով եկամուտ	40,662	118,903	20,304	301,907
Հաշվարկային գործառնություններ	99,045	249,553	88,031	295,937
Թղթադրամների փոխանցումներ բանկերին	16,104	45,906	47,811	158,545
Երաշխավորություններ և ակրեդիտիվներ	54,315	138,273	40,353	99,991
Վճարների տեսքով այլ եկամուտ	230,670	605,365	183,996	536,477
Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով եկամուտ	2,830,145	8,122,654	2,574,583	7,691,657
Վճարային քարտերով գործառնություններ	1,355,846	4,221,452	1,613,679	4,222,871
Արմենիան Զարդ վճարային համակարգի գծով ծախսեր	225,943	691,386	135,642	370,412
Թղթադրամների փոխանցումներ բանկերին	28,706	65,168	58,066	127,102
Միջնորդավճարներ փոխանցումներից	55,371	127,743	37,025	108,297
Հաշվարկային գործառնություններ	2,737	20,802	2,014	29,245
Երաշխավորություններ և ակրեդիտիվներ	19,975	24,510	1,487	21,623
Վճարների տեսքով այլ ծախս	70,901	191,829	89,699	253,559
Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով ծախս	1,759,479	5,342,890	1,937,612	5,133,109
Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով զուտ եկամուտ	1,070,666	2,779,764	636,971	2,558,548

Կատարման պարտականություններ և հասույթի ճանաչման քաղաքականություն

Հաճախորդների հետ պայմանագրերից ստացվող միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով եկամուտը չափվում է հաճախորդի հետ կնքված պայմանագրով սահմանված հատուցման հիման վրա: Բանկը ճանաչում է հասույթը, երբ հաճախորդին է փոխանցում ծառայության նկատմամբ հսկողությունը: Պայմանավորված ծառայությունների բնույթով՝ Բանկը չունի Եական պայմանագրի գծով ակտիվներ և պարտավորություններ:

(հազար ՀՀ դրամ)

Ծառայության տեսակը	Կատարման պարտականությունների բնույթը և կատարման ժամկետները, ներառյալ վճարման նշանակալի պայմանները	Հասույթի ճանաչումը ՖՀՄՍ 15-ի համաձայն
Ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց մատուցվող բանկային ծառայություններ	<p>Բանկը մատուցում է բանկային ծառայություններ ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց, այդ թվում՝ հաշիվների կառավարման, վարկային քարտերի և հաշիվների սպասարկման, փոխանցումների ծառայություններ:</p> <p>Հաշիվների ընթացիկ կառավարման և սպասարկման վճարները գանձվում են հաճախորդի հաշվից ամսական կտրվածքով: Բանկը կանոնավոր կերպով սահմանում է դրույքաչափեր ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց մատուցվող բանկային ծառայությունների համար առանձին հիմունքով:</p> <p>Գործարքների վճարները, ներառյալ դրամական փոխանցումների և գործարքների մշակման վճարները գանձվում են հաճախորդի հաշվից՝ գործարքն իրականացնելիս կամ ծառայությունը մատուցելիս:</p>	<p>Հաշիվների վարումից ստացվող հասույթը ճանաչվում է ժամանակի ընթացքում՝ ծառայությունների մատուցմանը զուգընթաց:</p> <p>Գործարքների և գործարքների մշակման վճարները ճանաչվում են ժամանակի որոշակի պահին՝ գործարքն իրականացնելիս կամ ծառայությունը մատուցելիս:</p>

24. Չուտ առևտրային եկամուտ

	01/07/24-30/09/24	01/01/24-30/09/24	01/07/23-30/09/23	01/01/23-30/09/23
Չուտ օգուտ արտարժույթով գործառնություններից	1,506,507	4,588,598	1,452,232	6,495,250
Չուտ եկամուտ/(վնաս) թանկարժեք մետաղներով գործառնություններից	33,289	54,955	43,728	102,887
Չուտ օգուտ առևտրային արժեթղթերից	11,177	66,053	29,862	108,555
Չուտ օգուտ/վնաս ածանցյալ ֆինանսական գործիքներից	(234,193)	210,123	(36,959)	(1,303,826)
Ընդամենը զուտ առևտրային եկամուտ	1,316,780	4,919,729	1,488,863	5,402,866

25. Այլ եկամուտ

	01/07/24-30/09/24	01/01/24-30/09/24	01/07/23-30/09/23	01/01/23-30/09/23
Ստացված տույժեր և տուգանքներ	119,666	412,514	177,445	428,380
Եկամուտ ինկասացիայի ծառայություններից	-	-	-	10,681
Եկամուտ շահաբաժիններից	871	871	-	-
Եկամուտ շնորհներից	606	1,818	606	1,818
Այլ եկամուտ	40,269	186,195	60,272	134,583
Ընդամենը այլ եկամուտ	161,412	601,398	238,323	575,462

26. Ֆինանսական գործիքների արժեզրկումից զուտ կորուստներ

Ստորև բերված աղյուսակում ներկայացված են համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում ներառված՝ ֆինանսական գործիքների գծով ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով ծախսերը 2024թ. սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ:

	Ծնթց.	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	5	7,080	-	-	7,080
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	7	1,569	-	-	1,569
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	9	95,645	(196,721)	28,858	(75,672)
Ամորտիզացված արժեքով չափվող պարտքային արժեթղթեր	10	(4,649)	-	-	(4,649)
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթեր	10	26,044	-	-	26,044
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	14	13,738	28	2,179	15,945
Ֆինանսական երաշխավորություններ	19	11,861	-	-	11,861
Փոխատվության հանձնառություններ	19	(46,539)	-	-	(46,539)

(հազար ՀՀ դրամ)

Ակրեդիտիվներ	19	<u>1,618</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>1,618</u>
Ընդամենը պարտքային կորուստների գծով ծախս(վերադարձ)		<u>106,368</u>	<u>(196,693)</u>	<u>31,037</u>	<u>(62,743)</u>

(հազար ՀՀ դրամ)

Ստորև բերված աղյուսակում ներկայացված են համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում ներառված՝ ֆինանսական գործիքների գծով ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով ծախսերը 2023թ. սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ:

	<i>Ծան.</i>	<i>Փուլ 1</i>	<i>Փուլ 2</i>	<i>Փուլ 3</i>	<i>Total</i>
Ղրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	6	(3,501)	-	-	(3,501)
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	8	(2,245)	-	-	(2,245)
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	9	63,936	(1,219,834)	3,164,990	2,009,092
Անորտիզացված արժեքով չափվող պարտքային արժեթղթեր	10	1,997	-	-	1,997
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթեր	10	24,957	-	-	24,957
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	14	19,486	4	(375)	19,115
Ֆինանսական երաշխիքներ	22	21,870	-	-	21,870
Վարկային բնույթի պարտավորություններ	22	13,467	-	-	13,467
Ակրեդիտիվներ	22	(4,158)	-	-	(4,158)
Ընդամենը վարկային կորուստների գծով ծախս		135,809	(1,219,830)	3,164,615	2,080,594

27. Անձնակազմի գծով և այլ գործառնական ծախսեր

Անձնակազմի գծով և այլ գործառնական ծախսերը ներառում են.

	01/07/24- 30/09/24	01/01/24- 30/09/24	01/07/23- 30/09/23	01/01/23- 30/09/23
Աշխատավարձ	2,480,753	7,482,723	2,178,101	6,488,663
Այլ ծախսեր	70,651	172,956	30,874	131,330
Ընդամենը անձնակազմի գծով ծախսեր	2,551,404	7,655,679	2,208,975	6,619,993
Ծրագրային ապահովման ծախսեր	311,297	888,754	196,596	736,538
Գովազդ և ներկայացուցչական ծախսեր	304,750	836,479	189,384	552,743
Ավանդների ապահովագրման ծախսեր	96,593	326,550	106,772	340,322
Հիմնական միջոցների վերանորոգման և սպասարկման ծախսեր	62,739	188,349	64,048	196,308
Հաղորդակցություն	67,361	176,855	55,442	162,293
Անվտանգություն	60,054	166,829	51,981	157,611
Հարկեր (բացառությամբ շահութահարկի) և տուրքեր	39,536	155,057	32,648	158,178
Գրասենյակային պարագաներ և պահպանության ծախսեր	83,048	193,714	58,604	157,364
Խորհրդատվական ծառայություններ	37,180	95,588	19,732	97,383
Առևտրի գծով ծախսեր	23,100	69,300	10,500	31,500
Ապահովագրության գծով ծախսեր	15,099	87,473	10,932	72,394
Կոմունալ ծախսեր	34,369	110,952	25,403	89,678
Գործուղման ծախսեր	21,674	51,766	12,916	45,734
Ֆինանսական համակարգի հաշտարար	12,662	37,987	11,555	34,664
Գործառնական վարձակալության գծով ծախսեր	4,312	15,195	15,281	40,925
Այլ ծախսեր	144,908	395,695	180,891	368,516
Ընդամենը այլ գործառնական ծախսեր	1,318,682	3,796,543	1,042,685	3,242,151

28. Ռիսկերի կառավարում

Ներածություն

Բանկն իր գործունեությունն իրականացնելիս ենթարկվում է բազմազան ֆինանսական ռիսկեր, և այդ գործունեությունը ենթադրում է ռիսկերի որոշակի աստիճանի կամ համադրության վերլուծություն, գնահատում, ընդունում և կառավարում:

Ռիսկերի կառավարման գործընթացը կազմակերպվում է Բանկի առաքելությանը, հիմնական ու միջանկյալ նպատակներին համահունչ և ուղղված է Բանկի ֆինանսական վիճակի բարելավմանը և հեղինակության բարձրացմանը:

(հազար ՀՀ դրամ)

Ռիսկերի կառավարման գործընթացի նպատակն է ռիսկերի նվազեցմանն ուղղված համալիր միջոցառումների, սահմանաչափերի և ներքին իրավական ակտերի շրջանակներում օժանդակել Բանկի ղեկավարությանը կայացնելու որոշումներ, որոնք թույլ են տալիս արդյունավետ կառավարել Բանկի և Բանկի հաճախորդների ակտիվների և պարտավորությունների հետ կապված ռիսկերը՝ ռիսկերով պայմանավորված հնարավոր կորուստները բացառելու կամ նվազագույնի հասցնելու, շահութաբերության, իրացվելիության և վճարունակության ընդունելի մակարդակ ապահովելու միջոցով: Ռիսկերի կառավարումը հիմնվում է Բանկի իրավասու մարմնի կողմից հաստատված ընթացակարգերի, կարգերի, նորմատիվների և սահմանաչափերի վրա: Բանկի ռիսկերի բացահայտումը, չափումը, վերահսկումը և մոնիտորինգը կրում են պարբերական և շարունակական բնույթ: Ռիսկերի վերլուծությունը հանդիսանում է Բանկի ռազմավարական պլանավորման և ներդրումային ծրագրերի գնահատման մաս: Բանկի ռիսկերի կառավարման սկզբունքները ներառում են ճգնաժամային իրավիճակներում ռիսկերի կառավարման ոչ ստանդարտ ընթացակարգերի օգտագործումը, ֆինանսական կայունության ստուգման նպատակով սթրես սցենարների պարբերաբար կիրառումը, ակտիվներում և վարկային պորտֆելում բիզնես գործընթացների կենտրոնացումից խուսափելը, Բանկի ակտիվների և պարտավորությունների դիվերսիֆիկացումը, Բանկի կողմից ստանձնած ռիսկերին համապատասխանող հաճախականությամբ մոնիտորինգի իրականացումը, ռիսկերի կենտրոնացումների կառավարումը, ռիսկերի կառավարման վարչության և այլ ստորաբաժանումների միջև անընդհատ համագործակցությունը:

Ռիսկերի կառավարման կառուցվածք

Ռիսկերի կառավարումը կազմակերպվում և համակարգվում է Գործադիր տնօրենի կողմից՝ Բանկի խորհրդի կողմից հաստատված ներքին իրավական ակտերի պահանջներին համապատասխան: Ռիսկերի կառավարումն իրականացվում է բոլոր բիզնես գործընթացների համար հստակ և փաստաթղթավորված կերպով՝ ներքին իրավական ակտերի և բոլոր գործընթացների և գործառնությունների համար սահմանված համապատասխան սահմանաչափերի միջոցով:

Բանկի խորհուրդ

Խորհուրդը պատասխանատու է ռիսկերի կառավարման ընդհանուր վերահսկողության, ռազմավարության և ռիսկերի կառավարման քաղաքականության, ինչպես նաև ռիսկերի կառավարմանը վերաբերող այլ քաղաքականությունների հաստատման համար, որոնց հիման վրա Բանկի Գործադիր տնօրենը կազմակերպում է ռիսկերի կառավարումը՝ հիմք ընդունելով ռիսկերի կառավարման սահմանաչափերը և Բանկի ներքին իրավական ակտերի պահանջները:

Վարչություն

Բանկում ռիսկերի կառավարման նպատակով Բանկի Վարչությունը՝

- ▶ հաստատում է համալիր միջոցառումները՝ խորհրդի համաձայնությամբ, Բանկի ռիսկերի կառավարման համար, որոնք կապված են ճգնաժամային իրավիճակներում Բանկի եկամտաբերության, ինչպես նաև գործառնական, ռազմավարական, հեղինակության և իրավական ռիսկերի հետ,
- ▶ սահմանում է արգելքներ որոշակի գործարքների համար,
- ▶ սահմանում է միջբանկային շուկայում առանց ապահովվածության իրականացվող գործառնությունների սահմանաչափերը,
- ▶ սահմանում է բանկային ռիսկերի կարգավորման և վերահսկման ներքին նորմատիվները:

Վարչությունը պատասխանատու է Բանկի ակտիվների և պարտավորությունների կառավարման, ինչպես նաև ամբողջ ֆինանսական համակարգի համար: Վարչությունը պատասխանատվություն է կրում նաև Բանկի իրացվելիության հետ կապված ֆինանսական ռիսկերի համար: Վարչությանն են վերապահված Բանկի Ակտիվների և պարտավորությունների կառավարման կոմիտեի գործառնությունները:

Ռիսկերի կառավարման վարչություն

Ռիսկերի կառավարման վարչության հիմնական գործառնություններն են՝

- ▶ Խմբում ռիսկերի կառավարման գործուն մեխանիզմների և գործընթացների մշակումը և ներդրումը, դրանց ներդրման նկատմամբ հսկողության իրականացումը,
- ▶ Բանկի կողմից տրամադրվող վարկերի ռիսկայնության վերլուծությունը և ծրագրերի շրջանակում վարկերի տրամադրման գործընթացի նկատմամբ հսկողությունը,
- ▶ տրամադրված վարկերի մոնիտորինգը, խնդիրների բացահայտումը և դրանց վերաբերյալ հաշվետվությունների ներկայացումը,
- ▶ գրավադրվող գույքի գնահատումների նկատմամբ վերահսկողության իրականացումը և գրավադրված գույքի պարբերական վերագնահատումների իրականացումը,
- ▶ Բանկի սեփականությունը հանդիսացող գույքի ապահովագրության գործընթացի կազմակերպումը,
- ▶ խնդրահարույց վարկային պորտֆելի կառավարումը:

(հազար ՀՀ դրամ)

Ներքին աուդիտ

Բանկի կողմից իրականացվող ռիսկի կառավարման գործընթացը յուրաքանչյուր տարի աուդիտի է ենթարկվում ներքին աուդիտի բաժնի կողմից, որը ստուգում է ինչպես ընթացակարգերի ամբողջականությունը և արդյունավետությունը, այնպես էլ Բանկի գործունեության համապատասխանությունն ընթացակարգերին: Ներքին աուդիտի բաժինը անցկացված ստուգումների արդյունքները քննարկում է ղեկավարության հետ և իր եզրակացություններն ու առաջարկները ներկայացնում է Բանկի խորհրդին:

Ռիսկերի գնահատման և հաշվետվողականության համակարգ

Կախված տարատեսակ գործոններից՝ Բանկը բանկային ռիսկերը դասակարգում է արտաքին և ներքին ռիսկերի:

Արտաքին ռիսկերն են՝ երկրի, օրենսդրական, ֆորս մաժորային հանգամանքների, գնային և մրցակցային ռիսկերը:

Բանկի ներքին ռիսկերի դասին են պատկանում գործունեության հետ կապված ռիսկերը, որոնք են պարտքային, գործառնական, իրացվելիության, տոկոսադրույքի, արժույթային, հեղինակության, կապիտալի նվազման, անձնակազմի և փողերի լվացման ռիսկերը:

Երկրի ռիսկը Բանկը կառավարում է օգտվելով միջազգային վարկանիշային գործակալությունների (Moody's, S&P, Fitch) կողմից միջազգային բանկերին և կազմակերպություններին շնորհված վարկանիշներից: Ռիսկերի կառավարման վարչությունը իրականացնում է Բանկի գործընկեր արտասահմանյան բանկերի վարկանիշների մոնիտորինգ և եռամսյակը մեկ Բանկի Վարչության հաստատմանն է ներկայացնում այդ բանկերի և ֆինանսական հաստատությունների գծով սահմանաչափերը:

Գնային ռիսկի հնարավոր նվազագույն մակարդակն ապահովվում է հետևյալ միջոցառումների շրջանակներում՝ ֆինանսական շուկայի կառուցվածքային, ծավալային և գնային ցուցանիշների դինամիկայի, առանձին ֆինանսական գործիքների իրացվելիության վերլուծություն, առկա միտումների բացահայտում, հնարավոր կորուստների գնահատում ամսական կտրվածքով սթրես թեստերի միջոցով, ֆինանսական գործիքների գծով սահմանաչափերի (ըստ արժեթղթերով գործառնության տեսակի, ըստ դիվերի, ըստ թողարկողի) սահմանում, արժեթղթերի պորտֆելի բազմազանեցում (դիվերսիֆիկացիա)՝ ըստ թողարկողի, տնտեսության ճյուղերի, ժամկետայնության և այլն:

Մրցակցային ռիսկի կառավարումը իրականացվում է բիզնես ստորաբաժանումների և շուկայավարման բաժնի կողմից՝ Բանկի և վերջինիս մրցակիցների կողմից առաջարկվող ծառայությունների և պայմանների պարբերաբար իրականացվող համեմատության միջոցով:

Տոկոսադրույքի ռիսկը կառավարվում է Բանկի Ռիսկերի կառավարման վարչության կողմից, մշակելով և կիրառելով տոկոսադրույքի ռիսկի նվազեցման մեխանիզմներ/մոդելներ, որոնց հիման վրա էլ Բանկի Ակտիվների և պարտավորությունների կառավարման կոմիտեի կողմից կայացվում են որոշումներ: Ռիսկերի կառավարման վարչությունը որոշել է օգտագործել մոդելներ տոկոսադրույքի փոփոխության նկատմամբ զգայունության ճեղքվածքի, տևողության և բազային ռիսկի համար: Տոկոսադրույքի փոփոխության նկատմամբ զգայունության ճեղքվածքի և տևողության մոդելները կիրառվում են սթրես սցենարների միջոցով ամսական կտրվածքով: Տոկոսադրույքի բազային ռիսկը կառավարվում է սթրես սցենարի միջոցով՝ կիրառելիք տարբեր խստության սցենարներ եռամսյակային կտրվածքով:

Իրացվելիության ռիսկի կառավարման նպատակով իրականացվում են ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետային կառուցվածք և իրացվելիության ճեղքվածքի ամենօրյա քննարկումներ, ինչպես նաև հսկողություն բարձր իրացվելի գործիքներում ներդրումների տեսակարար կշռի նկատմամբ: Իրացվելիության ռիսկի նվազեցման նպատակով Ռիսկերի կառավարման վարչությունը Բանկի Ակտիվների և պարտավորությունների կառավարման կոմիտեին ամսական կտրվածքով ներկայացնում է Բանկի ակնկալվող մարումների, տրամադրվելիք միջոցների և դիրքի վերլուծությունը: Իրացվելիության ռիսկի կառավարումը ներառում է Բանկի ակտիվների գնագոյացման մեխանիզմների մշակումը, Բանկի կողմից ներգրավված գումարների սահմանաչափերը տեսակները կամ համախառն տոկոսային ծախսերը, իրացվելիության պահանջները բավարարելու համար Բանկի կողմից օգտագործվող ֆինանսավորման աղբյուրների կենտրոնացումների սահմանաչափերը, փոխառությունների մարման ժամկետների դիվերսիֆիկացումը, իրացվելիության պահանջները բավարարելու համար Բանկի կապակցված կողմերից ներգրավված փոխառությունների սահմանաչափերը, տոկոսադրույքի ռիսկի սահմանաչափը որոշելու սկզբունքները և մեթոդները՝ ներառյալ հետհաշվեկշռային հոդվածների հետ կապված տոկոսադրույքի ռիսկն ու սահմանաչափերը, տոկոսային մարժայի նպատակային մակարդակը, ֆինանսական միջոցների ներգրավման և տեղաբաշխման վերաբերյալ որոշումների կայացման մեխանիզմները և ընթացակարգերը, Բանկի ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության ճեղքվածքի թույլատրելի սահմանաչափերը, Բանկի այն ստորաբաժանումների աշխատանքի համակարգման եղանակները, որոնց գործառնությունները կարող են ազդեցություն ունենալ Բանկի իրացվելիության մակարդակի վրա, իրացվելիության արտահերթ պահանջների (որոնք կարող են առաջանալ եկամուտների նվազման, չաշխատող ակտիվների աճի, ավանդների կենտրոնացման արդյունքում) իրականացման ծրագրերը, Խորհրդին և Բանկի գործադիր մարմնին իրացվելիության կառավարման վերաբերյալ տրամադրվող հաշվետվությունների ձևերը:

Կապիտալի նվազման ռիսկի գնահատման մեխանիզմներ են հանդիսանում ներքին և ՀՀ ԿԲ-ի կողմից սահմանված նորմատիվները (կապիտալի համարժեքության, մեկ փոխառուի գծով ռիսկը և այլն): Ամսական կտրվածքով իրականացվող սթրես թեստերը հնարավորություն են տալիս որոշել կապիտալի առավելագույն կորստի մեծությունը՝ կախված տարբեր հանգամանքներից:

(հազար ՀՀ դրամ)

Անձնակազմի ռիսկը կառավարվում է Անձնակազմի կառավարման բաժնի կողմից, որը պարբերաբար իրականացնում է ՀՀ բանկային համակարգում աշխատատեղերի և դրանց պայմանների ուսումնասիրություն, ինչպես նաև կազմակերպում է աշխատակիցների մասնագիտական գիտելիքների բարձրացմանն ուղղված դասընթացներ՝ օգտագործելով ինչպես ներքին, այնպես էլ արտաքին ռեսուրսները:

Փողերի լվացման ռիսկի կառավարումը իրականացվում է ֆինանսական դիտարկումների բաժնի կողմից, որը գործում է փողերի լվացման դեմ պայքարի օրենսդրության և Բանկի ներքին իրավական ակտերի պահանջներին համապատասխան:

Ռիսկի կենտրոնացումներ

Ռիսկի կենտրոնացումներն առաջանում են, երբ մի շարք գործընկերներ իրականացնում են նմանատիպ գործունեություն, կամ գործունեությունն իրականացվում է միևնույն աշխարհագրական շրջանում, կամ ունեն համանման տնտեսական հատկանիշներ, որի հետևանքով տնտեսական, քաղաքական կամ այլ պայմանների փոփոխությունները նույն կերպ են ազդում պայմանագրային պարտավորությունները կատարելու նրանց կարողության վրա: Ռիսկի կենտրոնացումներն արտացոլում են Բանկի գործունեության արդյունքների հարաբերական զգայունությունը պայմանների փոփոխություններին, որոնք ազդեցություն են ունենում կոնկրետ բնագավառի կամ աշխարհագրական տարածքի վրա:

Ռիսկի չափազանց կենտրոնացումներից խուսափելու համար Բանկի քաղաքականությունը և գործընթացները ներառում են հատուկ սկզբունքներ, որոնք նպատակն է ապահովել ակտիվների տարբեր տեսակների, վարկային և արժեթղթերի պորտֆելների առկայություն:

Պարտքային ռիսկ

Պարտքային ռիսկը վնաս կրելու ռիսկն է, երբ հաճախորդը կամ պայմանագրային կողմը չի կատարում իր պայմանագրային պարտականությունները: Բանկը վերահսկում և կառավարում է պարտքային ռիսկը՝ սահմանելով ռիսկի սահմանաչափերը, որոնք պատրաստ է ընդունել առանձին գործընկերների և աշխարհագրական ու տնտեսական համակենտրոնացումների համար, ինչպես նաև մշտադիտարկելով ենթարկվածությունն այդ սահմանաչափերին:

Բանկը ներդրել է վարկային որակի ստուգման գործընթաց՝ գործընկերների վճարունակության հնարավոր փոփոխությունների վաղ բացահայտումը, այդ թվում՝ գրավների պարբերաբար վերանայումն ապահովելու համար: Պարտքային որակի ստուգման գործընթացը Բանկին թույլ է տալիս գնահատել հնարավոր վնասը այն ռիսկերի հետևանքով, որոնց այն ենթարկվում է, և ձեռնարկել ուղղիչ գործողություններ:

Ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ

Ածանցյալ ֆինանսական գործիքներից առաջացող պարտքային ռիսկը ցանկացած պահի սահմանափակվում է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ներկայացված դրական իրական արժեքով:

Փոխատվության հանձնառությունների հետ կապված ռիսկեր

Բանկը իր հաճախորդներին տրամադրում է երաշխավորություններ, որոնց հետ կապված Բանկից կարող է պահանջվել կատարել վճարումներ հաճախորդների անունից: Հաճախորդները այդ վճարումները հատուցում են Բանկին՝ ակրեդիտիվների տրամադրման պայմաններին համապատասխան: Բանկը կրում է ռիսկեր, որոնք համարժեք են պարտքային ռիսկերին և նվազեցվում են վերահսկողության նույն ընթացակարգերի և քաղաքականության միջոցով:

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվության տարրերի, այդ թվում՝ ածանցյալ գործիքների առավելագույն ենթարկվածությունը պարտքային ռիսկին, մինչև հիմնական հաշվանցման և գրավի պայմանագրերի միջոցով ռիսկի ազդեցության նվազեցումը, արտահայտված է դրանց հաշվեկշռային արժեքներով:

Իրական արժեքով ներկայացված ֆինանսական գործիքների դեպքում, հաշվեկշռային արժեքն արտահայտում է ընթացիկ, բայց ոչ առավելագույն ենթարկվածությունը պարտքային ռիսկին, որը կարող է առաջանալ ապագայում արժեքի փոփոխության արդյունքում:

Ֆինանսական գործիքների յուրաքանչյուր դասի պարտքային ռիսկին առավելագույն ենթարկվածության վերաբերյալ առավել մանրամասն տեղեկատվությունը ներկայացված է առանձին ծանոթագրություններում: Գրավի և ռիսկի նվազեցման այլ մեթոդների ազդեցությունը ներկայացված է Ծանոթագրություն 9-ում:

(հազար ՀՀ դրամ)

Արժեզրկման գնահատում

Բանկն ակնկալվող պարտքային կորուստները հաշվարկում է հավանականությամբ կշռված մի շարք սցենարներով՝ գնահատելու համար ակնկալվող դրամական պակասությունները՝ զեղչված արդյունավետ տոկոսադրույքով: Դրամական պակասությունը պայմանագրին համապատասխան կազմակերպությանը հասանելիք բոլոր պայմանագրային դրամական հոսքերի և կազմակերպության կողմից ակնկալվող ստացվելիք դրամական հոսքերի միջև տարբերությունն է՝ հաշվի առնելով հնարավոր պարտքային ռիսկը: Ստորև ներկայացված են ակնկալվող պարտքային կորուստների հաշվարկի մեթոդները և հիմնական տարրերը:

Պարտազանցման հավանականության	Պարտազանցման հավանականությունը որոշակի ժամանակահատվածի ընթացքում պարտազանցման հավանական լինելու գնահատումն է: Պարտազանցումը կարող է տեղի ունենալ միայն որոշակի պահին՝ գնահատված ժամանակահատվածի ընթացքում, եթե գործիքը նախկինում չի ապաճանաչվել և դեռևս պորտֆելում է:
Պարտքի գումարը պարտազանցման պահին	Պարտքի գումարը պարտազանցման պահին ապագա պարտազանցման ամսաթվի դրությամբ պարտքի գնահատված գումարն է՝ հաշվի առնելով հաշվետու ամսաթվից հետո պարտքի գումարի ակնկալվող փոփոխությունները, ներառյալ մայր գումարի և տոկոսների վճարումները պայմանագրով նախատեսված կարգով կամ այլ կերպ, փոխառություն ստանալու իրավունքի օգտագործումը և բաց թողնված վճարումների գծով հաշվեգրված տոկոսները:
Կորուստը պարտազանցման դեպքում	Կորուստը պարտազանցման դեպքում դա այն կորստի գնահատված գումարն է, որը կառաջանա, եթե որոշակի պահին տեղի ունենա պարտազանցում: Այն հիմնված է վճարման ելթակա պայմանագրային դրամական հոսքերի և այն դրամական հոսքերի տարբերության վրա, որոնք վարկատուն ակնկալում է ստանալ՝ ներառյալ գրավի իրացումից: Այն սովորաբար արտահայտվում է որպես պարտազանցման պահին պարտքի գումարի տոկոս:

Ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով պահուստը հիմնված է այն պարտքային կորուստների վրա, որոնք ակնկալվում է, որ կառաջանան ակտիվի ամբողջ ժամկետի ընթացքում (ամբողջ ժամկետում ակնկալվող պարտքային կորուստներ), եթե տեղի չի ունեցել պարտքային ռիսկի նշանակալի աճ սկզբնական ճանաչումից ի վեր, որի դեպքում պահուստը հիմնվում է 12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստների վրա: 12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստներն իրենցից ներկայացնում են ամբողջ ժամկետում ակնկալվող պարտքային կորուստների այն մասը, որն առաջանում է ֆինանսական գործիքի գծով հաշվետու ամսաթվից հետո 12 ամսում հնարավոր պարտազանցման դեպքերից: Ամբողջ ժամկետում ակնկալվող պարտքային կորուստները և 12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստները հաշվարկվում են անհատական կամ խմբային հիմունքով՝ կախված ֆինանսական գործիքների պորտֆելի բնույթից:

Բանկի կողմից մշակված քաղաքականության համաձայն՝ յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում գնահատվում է, արդյոք տեղի է ունեցել ֆինանսական գործիքի պարտքային ռիսկի նշանակալի աճ սկզբնական ճանաչումից ի վեր: Վերը նշված գործընթացի հիման վրա Բանկը խմբավորում է իր վարկերն ըստ փուլերի՝ 1-ին փուլի, 2-րդ-փուլի, 3-րդ փուլի և ձեռք բերված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված վարկեր, ինչպես ներկայացված է ստորև.

1-փուլ	Վարկերի սկզբնական ճանաչման ժամանակ Բանկը ճանաչում է պահուստ 12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստների հիման վրա: 1-ին փուլում ներառվում են նաև վարկերը, որոնց պարտքային ռիսկը բարելավվել է, և վարկը վերադասակարգվել է 2-րդ փուլից:
2-րդ փուլ	Երբ վարկի պարտքային ռիսկը նշանակալիորեն աճում է սկզբնական ճանաչումից ի վեր, Բանկը ձևավորում է պահուստ ամբողջ ժամկետում ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով: 2-րդ փուլում ներառվում են նաև վարկերը, որոնց պարտքային ռիսկը բարելավվել է, և վարկը վերադասակարգվել է 3-րդ փուլից:
3-րդ փուլ	Վարկերը համարվում են պարտքային առումով արժեզրկված: Բանկը ձևավորում է պահուստ ամբողջ ժամկետում ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով:
Ձեռք բերված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված	Ձեռք բերված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված ակտիվները սկզբնական ճանաչման պահին պարտքային առումով արժեզրկված ֆինանսական ակտիվներ են: Սկզբնական ճանաչման պահին ձեռք բերված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված ակտիվները հաշվառվում են իրական արժեքով, և տոկոսային եկամուտը հետագայում ճանաչվում է՝ կիրառելով պարտքային ռիսկով ճշգրտված արդյունավետ տոկոսադրույք: Ակնկալվող պարտքային կորուստները ճանաչվում կամ ապաճանաչվում են այնքանով, որքանով հետագայում փոխվում են ամբողջ ժամկետում ակնկալվող պարտքային կորուստները:

(հազար ՀՀ դրամ)

Պարտազանցման սահմանում

Բանկը համարում է, որ ֆինանսական գործիքի գծով տեղի է ունեցել պարտազանցում և, հետևաբար, այն դասում է 3-րդ փուլ (պարտքային առումով արժեզրկված) ակնկալվող պարտքային կորուստների հաշվարկի համար, բոլոր այն դեպքերում, երբ փոխառուի պարտավորությունները դառնում են 91 օր ժամկետանց պայմանագրով նախատեսված ժամկետից:

Ֆինանսական գործիքը համարվում է նաև պարտքային առումով արժեզրկված՝ ելնելով նախապես սահմանված այլ քանակական և որակական գործոններից, ինչպիսիք են կապակցված կողմերին տրվող վարկերի որակը, վերանայման վիճակը, որոնք հաստատվում են ղեկավարության կողմից:

Պարտազանցման հավանականության գնահատման գործընթաց

Պահառուական և միջբանկային հարաբերություններ

Բանկի պահառուական և միջբանկային հարաբերությունների կողմեր և պայմանագրային կողմեր են հանդիսանում ֆինանսական ծառայություններ մատուցող կազմակերպությունները, բանկերը, բրոքերները և դիլերները, ֆոնդային բորսաները և քլիրինգային կազմակերպությունները: Այդ հարաբերությունների հետ կապված Բանկը վերլուծում է հրապարակայնորեն հասանելի, մասնավորապես, ֆինանսական տեղեկատվությունը և արտաքին աղբյուրներից ստացված այլ տվյալները, օրինակ՝ արտաքին վարկանիշները:

Հաճախորդներին տրված վարկեր

Խմբավորում

1-ին և 2-րդ փուլ դասված հաճախորդներին տրված վարկերի և անհատապես ոչ նշանակալի 3-րդ փուլի վարկերի համար Բանկն ակնկալվող պարտքային կորուստները հաշվարկում պորտֆելի մակարդակով: Բանկն առանձնացնում է հետևյալ պորտֆելները.

- ▶ Խոշոր բիզնես վարկեր,
- ▶ ՓՄՁ վարկեր,
- ▶ Սպառողական վարկեր,
- ▶ Հիփոթեքային վարկեր,
- ▶ Ոսկու գրավադրմամբ վարկեր:

Հաճախորդներին տրված վարկերի գծով պարտազանցման հավանականությունը հիմնված է անցյալ ժամանակաշրջանների տեղեկատվության վրա և հաշվարկվում է հավանականության փոփոխության մատրիցների միջոցով՝ հիմք ընդունելով վարկային պորտֆելների ժամկետայնության վերաբերյալ անցյալ ժամանակաշրջանների տեղեկատվությունը: Հավանականությունը հաշվարկվում է որպես ժամանակաշրջանի սկզբից 12 ամսվա ընթացքում ընդհանուր վարկերից չկատարված պարտականություններով վարկերի դաս տեղափոխված վարկերի մասնաբաժին: Պարտազանցման հավանականությունը հաշվարկելիս Բանկը դիտարկում է կանխատեսվող մակրոտնտեսական ցուցանիշները, որոնք ազդեցություն ունեն պարտազանցման հավանականության վրա՝ հաշվարկված ըստ ժամանակային շարքերի ռեգրեսիայի վերլուծության: Պարտազանցման հավանականության կանխատեսումները գնահատվում են հիմնվելով պաշտոնապես հասանելի կանխատեսվող մակրոտնտեսական ցուցանիշների վրա:

Հիմք ընդունելով ընտրված մակրոտնտեսական ցուցանիշների պատմական կանխատեսումների գնահատված շեղումները փաստացի միտումներից՝ պարտազանցման հավանականության վերջնական արդյունքին են ուղղված հեռանկարային մակրոտնտեսական զարգացման երեք սցենարները, որոնք կշռված են 15%, 70% և 15% հավանականությամբ՝ համապատասխանելով լավագույն, բազային և վատագույն սցենարներին:

Պարտքի գումարը պարտազանցման պահին

Պարտքի գումարը պարտազանցման պահին իրենից ներկայացնում է արժեզրկման տեսանկյունից գնահատման ենթակա ֆինանսական գործիքների համախառն հաշվեկշռային արժեքը՝ հաշվի առնելով թե պարտքի գումարը մեծացնելու հաճախորդի կարողությունն առաջիկա պարտազանցման դեպքում և թե հնարավոր վաղաժամ մարումը: 1-ին փուլի վարկի գծով պարտազանցման պահին պարտքի գումարը հաշվարկելու նպատակով՝ Բանկը գնահատում է 12 ամսում հնարավոր պարտազանցման դեպքերը 12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստները հաշվարկելու համար: 2-րդ և 3-րդ փուլերի ֆինանսական գործիքների համար պարտազանցման պահին պարտքի գումարը դիտարկվում է գործիքի ամբողջ ժամկետի ընթացքում տեղի ունեցող դեպքերի համար:

3-րդ փուլի և ձեռք բերված կամ սկզբնավորված ֆինանսական ակտիվների համար պարտքի գումարը պարտազանցման պահին հավասար է այդ վարկերի համախառն արժեքին:

(հազար ՀՀ դրամ)

Կորուստը պարտազանցման դեպքում

Բանկը պարտազանցման դեպքում կորստի չափը հաշվարկելու համար օգտագործում է պարտազանցման ամսաթվից հետո վերականգնումների վերաբերյալ անցյալ ժամանակաշրջանների տվյալները չկատարված պարտականություններով բոլոր վարկերի կտրվածքով: Հավաքագրվում է պարտազանցման ամսաթվից հետո դրամական հոսքերի վերաբերյալ ամբողջ տեղեկատվությունը՝ ըստ պարտազանցման դեպքում կորստի խմբերի: Ժամանակային կտրվածքով չկատարված պարտականություններով վերջին վարկերի համար հնարավոր վերականգնման հավանականությունը գնահատվում է նախկինում չկատարված պարտականություններով վարկերի պոպուլյացիայի հիման վրա հաշվարկված զարգացման գործակիցով: Վերականգնումները գեղջվում են պարտազանցման ամսաթվի դրությամբ՝ յուրաքանչյուր վարկի արդյունավետ տոկոսադրույքով: Դրամական հոսքերի վերաբերյալ տեղեկատվությունը ներառում է չկատարված պարտականություններով վարկերի գծով ստացված բոլոր տեսակի դրամական միջոցները (վարկերի մարումից ստացված դրամական միջոցներ, երաշխավորողից ստացված դրամական միջոցներ, գրավի վաճառքից ստացված դրամական միջոցներ և այլն):

Անհատական հիմունքով նշանակալի 1-ին, 2-րդ և 3-րդ փուլերի վարկերի համար Բանկը պարտազանցման դեպքում առաջացող կորուստը հաշվարկում է առանձին հիմունքով՝ հաշվի առնելով ակնկալվող դրամական միջոցները, ներառյալ գրավի իրացումից ակնկալվող դրամական միջոցները:

Պարտքային ռիսկի նշանակալի աճ

Բանկի կողմից մշակված քաղաքականության համաձայն՝ յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում գնահատվում է, արդյոք տեղի է ունեցել ֆինանսական գործիքի պարտքային ռիսկի նշանակալի աճ սկզբնական ճանաչումից ի վեր: Որպես հիմնական չափանիշ Բանկն օգտագործում է վարկերի ժամկետանց օրերի քանակի վերաբերյալ տեղեկատվությունը: Բանկը համարում է, որ պարտքային ռիսկը նշանակալիորեն աճել է սկզբնական ճանաչումից ի վեր, եթե ակտիվների գծով վճարումներն ապելի քան 30 օր ժամկետանց են:

Պարտքային ռիսկի աճը գնահատելիս Բանկի ղեկավարությունը դիտարկում է նաև հետևյալ գործոնները՝

- ▶ տվյալ վարկառուի՝ Հայաստանի այլ ֆինանսական կազմակերպությունից ստացված այլ վարկերի ժամկետանց օրերի քանակը,
- ▶ նախապես սահմանված կապակցված կողմերի ժամկետանց օրերը,
- ▶ վարկառուի ֆինանսական դժվարությունները,
- ▶ վարկի պայմանների վերանայումը վարկառուի ֆինանսական վիճակի վատթարացման պատճառով:

3-րդ փուլ տեղափոխված վարկերը վերադարձվում են 2-րդ փուլ, եթե համապատասխանում են 2-րդ փուլի չափանիշներին առնվազն հետագա հաջորդական 6 ամիսների ընթացքում: Վարկերը 2-րդ փուլից տեղափոխվում են 1-ին փուլ, եթե համապատասխանում են 2-րդ փուլի չափանիշներին առնվազն 9 ամսվա ընթացքում, իսկ 1-ին փուլի չափանիշներին՝ վերջին հաջորդական 3 ամիսների ընթացքում:

Ապագայամետ տեղեկատվություն և տարբեր տնտեսական սցենարներ

Ակնկալվող պարտքային կորուստների մոդելներում Բանկը որպես ապագայամետ տեղեկատվություն օգտագործում է ստորև ներկայացված մակրոտնտեսական ցուցանիշները՝

- ▶ Տնտեսական ակտիվության ցուցանիշ,
- ▶ ԱՄՆ դոլար/ՀՀ դրամ փոխարժեք,
- ▶ Գործազրկության մակարդակ,
- ▶ Կառավարության հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում,
- ▶ Եկամտաբերության կոր:

Մակրոտնտեսական ցուցանիշների կանխատեսումները Բանկը ստանում է երրորդ կողմ հանդիսացող աղբյուրներից (Արժույթի միջազգային հիմնադրամ և ՀՀ ԿԲ): Բանկի Պարտքային ռիսկի վարչության մասնագետները գնահատում են տարբեր սցենարներին վերագրելի կշիռները:

(հազար ՀՀ դրամ)

Ֆինանսական ակտիվների դասերի պարտքային որակ

Ֆինանսական ակտիվների պարտքային որակը կառավարվում է Բանկի ներքին վարկանիշների հիման վրա, ինչպես նկարագրված է վերը: Բանկն իր վարկանիշային համակարգի համաձայն դասակարգում է իր ֆինանսական ակտիվներն ըստ բարձր, ստանդարտ, ստանդարտից ցածր, արժեզրկված վարկանիշների:

Միջազգային արտաքին վարկանշային գործակալության (Moody's, S&P, Fitch) վարկանիշ	Վարկանիշի նկարագիր
A3-ից Aaa/A- -ից AAA և ակտիվներ, որոնք ամբողջությամբ ապահովված են դրամական միջոցներով	Բարձր
Baa3-ից Baa1 / BBB- -ից BBB+, Ba3-ից Ba1 / BB- -ից BB+	Ստանդարտ
B3-ից B1 / B- -ից B+	Ստանդարտից ցածր
B3-ից ցածր / B-	Արժեզրկված

Ստորև ներկայացված աղյուսակում բարձր վարկանիշ ունեցող հաճախորդներին տրված վարկերն այն վարկերն են, որոնք ունեն պարտքային ռիսկի նվազագույն մակարդակ և ամբողջությամբ ապահովված են դրամական միջոցներով և ավանդներով: Կայուն ֆինանսական վիճակով և պարտքերի սպասարկման լավ պատմություն ունեցող այլ վարկառուները ստանում են ստանդարտ վարկանիշ: Ստանդարտից ցածր վարկանիշը տրվում է վարկերին, որոնք գնահատված են ստանդարտից ցածր, բայց անհատական հիմունքով արժեզրկված չեն: Բանկերին և արժեթղթերին Բանկը ներքին վարկանիշը շնորհում է հիմք ընդունելով միջազգային վարկանիշային գործակալությունների կողմից տրված վարկանիշները:

Ստորև բերված աղյուսակում ներկայացված է պարտքային որակն ըստ ակտիվների դասերի ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվության վարկերին վերաբերող տողերի, փոխատվության հանձնառությունների, երաշխավորությունների և այլ ֆինանսական միջոցների համար՝ հիմնվելով Բանկի վարկանիշային համակարգի վրա:

30 սեպտեմբերի 2024թ.	Ծնթգ.	Բարձր	Ստանդարտ	Ստանդարտից ցածր	Արժեզրկված	Ընդամենը
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքները, բացառությամբ կանխիկ միջոցների	5	1-ին փուլ	4,145,896	30,738,848	0	34,884,744
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	7	1-ին փուլ	18,438,961	32,395,974	0	50,834,935
Ամորտիզացված արժեքով չափվող հաճախորդներին տրված վարկեր	9					
Խոշոր բիզնես վարկեր, ներառյալ հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարները		1-ին փուլ 2-րդ փուլ 3-րդ փուլ	33,754,727 - -	38,975,828 - -	161,032	72,730,555 161,032
Պարտքային ներդրումային արժեթղթեր	10					
- Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող		1-ին փուլ	12,657,212	55,127,997		67,785,209
- Ամորտիզացված արժեքով չափվող		1-ին փուլ	-	4,599,227		4,599,227
- Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող՝ հետգնման պայմանագրերով գրավարկված		1-ին փուլ	-	53,888,186		53,888,186
Այլ ֆինանսական ակտիվներ		1-ին փուլ 2-րդ փուլ 3-րդ փուլ	94,497	1,550,180	5,553	1,644,677 5,553
	14				5,731	5,731
Չօգտագործված փոխատվության հանձնառություններ	19	1-ին փուլ	-	10,785,391		10,785,391
Երաշխավորություններ	19	1-ին փուլ	-	9,288,561	0	9,288,561
Ակրեդիտիվներ	19	1-ին փուլ	-	107,259		107,259
Ընդամենը			69,091,293	237,457,451	166,585	311,264,393

31 դեկտեմբերի 2023թ.	Ծնթգ.	Բարձր	Ստանդարտ	Ստանդարտից ցածր	Արժեզրկված	Ընդամենը
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքները, բացառությամբ կանխիկ միջոցների	5	1-ին փուլ	2,714,771	25,540,915	-	28,255,686
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	7	1-ին փուլ	938,175	36,404,766	-	37,342,941
Ամորտիզացված արժեքով չափվող հաճախորդներին տրված վարկեր	9	1-ին փուլ				

(հազար ՀՀ դրամ)

Խոշոր բիզնես վարկեր, ներառյալ հակադարձ հետզնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարները	1-ին փուլ 2-րդ փուլ 3-րդ փուլ	34,444,558 - -	37,077,442 - -	3,618,987 - -	- - 4,807,300	75,140,987 - 4,807,300
Պարտքային ներդրումային արժեթղթեր	10					
- Իրական արժեթղթի՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող	1-ին փուլ	26,646,948	96,210,203	-	-	122,857,151
- Անորոշված արժեթղթի չափվող	1-ին փուլ	4,016,352	6,531,648	-	-	10,548,000
- Իրական արժեթղթի՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող՝ հետզնման պայմանագրերով գրավադրված	1-ին փուլ	-	7,927,279	-	-	7,927,279
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	1-ին փուլ 2-րդ փուլ 3-րդ փուլ	500,545 - -	674,153 - -	- - 2,895	- - 4,764	1,174,698 2,895 4,764
Զօգտագործված փոխատվության հանձնառություններ	19 1-ին փուլ	-	14,457,798	-	-	14,457,798
Երաշխավորություններ	19 1-ին փուլ	-	8,494,788	-	-	8,494,788
Ընդամենը		69,261,349	233,318,992	3,621,882	4,812,064	311,014,287

Հաճախորդներին տրված վարկերի արժեզրկման գծով պահուստի վերաբերյալ տեղեկատվությունը ներկայացված է Ծանոթագրությունը 9-ում:

Ֆինանսական երաշխավորությունները, ակրեդիտիվները և փոխատվության հանձնառությունները գնահատվում են և ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով պահուստը հաշվարկվում նույն ձևով ինչպես և վարկերի համար:

Հետևյալ աղյուսակներում ներկայացված է Բանկի պարտքային ռիսկին ենթարկվածությունը հաշվեկշռային արժեքներով՝ ըստ աշխարհագրական տարածքների 2024թ. սեպտեմբերի 30-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ

	30 սեպտեմբերի 2024թ.			
	Հայաստան	ՏՀԶԿ անդամ չհանդիսացող այլ երկրներ	ՏՀԶԿ անդամ երկրներ	Ընդամենը
Ակտիվներ				
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	36,456,200	4,841,904	3,062,005	44,360,109
Առևտրային արժեթղթեր	944,718	-	-	944,718
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	27,752,285	2,305,832	20,750,748	50,808,865
Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	879	4,513	-	5,392
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	272,644,143	33,320,285	136,407	306,100,835
Ներդրումային արժեթղթեր	58,902,597	198,970	13,626,485	72,728,052
Հետզնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր	53,888,186	-	-	53,888,186
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	1,518,775	730	94,569	1,614,074
	452,107,783	40,672,234	37,670,214	530,450,231
Պարտավորություններ				
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	50,904,068	616,389	6	51,520,462
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	-	50,090	-	50,090
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	267,823,510	64,630,192	9,409,231	341,862,933
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	18,453,708	1,478,240	239,629	20,171,577
Այլ փոխառու միջոցներ	36,189,130	-	1,027,530	37,216,660
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	1,834,075	40,737	-	1,874,812
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	3,140,777	19,900	18,118	3,178,795
	378,345,268	66,835,549	10,694,513	455,875,329
Զուտ ակտիվներ/(պարտավորություններ)	73,762,520	(26,163,315)	26,975,701	74,574,906

	31 դեկտեմբերի 2023թ.			
	Հայաստան	ՏՀԶԿ անդամ չհանդիսացող այլ երկրներ	ՏՀԶԿ անդամ երկրներ	Ընդամենը
Ակտիվներ				
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	21,553,252	12,647,552	3,013,502	37,214,306
Առևտրային արժեթղթեր	970,372	-	-	970,372
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	28,645,172	3,076,325	5,596,943	37,318,440

(հազար ՀՀ դրամ)

Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	-	72,646	-	72,646
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	236,919,619	34,748,120	163,285	271,831,024
Ներդրումային արժեթղթեր	99,370,352	1,212,941	32,892,196	133,475,489
Հետզման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր	7,927,279	-	-	7,927,279
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	910,820	847	242,327	1,153,994
	396,296,866	51,758,431	41,908,253	489,963,550
Պարտավորություններ				
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	4,106,870	2,264	66,833	4,175,967
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	-	31,110	-	31,110
Պարտավորություններ հաճախորդներին նկատմամբ	283,649,520	66,029,504	9,570,632	359,249,656
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	18,125,307	1,691,969	550,072	20,367,348
Այլ փոխառու միջոցներ	35,377,695	-	1,874,052	37,251,747
Ստորադաս փոխառություններ	-	-	-	-
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	1,894,332	48,481	-	1,942,813
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	2,245,913	-	285,433	2,531,346
	345,399,637	67,803,328	12,347,022	425,549,987
Զուտ ակտիվներ/(պարտավորություններ)	50,897,229	(16,044,897)	29,561,231	64,413,563

Իրացվելիության ռիսկ և ֆինանսավորման կառավարում

Իրացվելիության ռիսկը ենթադրում է, որ Բանկը չի կարողանա կատարել իր պարտականությունները սահմանված ժամկետներում սովորական կամ չկանխատեսված իրավիճակներում: Այդ ռիսկը սահմանափակելու համար ղեկավարությունն ապահովել է ֆինանսավորման տարբեր աղբյուրների առկայություն՝ ի լուրսն արդեն իսկ գոյություն ունեցող բանկային ավանդների հիմնական բազայի: Ղեկավարությունը կառավարում է ակտիվները՝ հաշվի առնելով իրացվելիությունը, վերահսկում է ապագա դրամական հոսքերը և իրացվելիությունն օրական կտրվածքով: Այդ գործընթացը ներառում է ակնկալվող դրամական միջոցների և բարձրակարգ գրավի առկայություն գնահատումը, որն անհրաժեշտության դեպքում կարող է օգտագործվել լրացուցիչ ֆինանսավորում ապահովելու համար:

Բանկը պահում է բարձր իրացվելի և բազմաբնույթ ակտիվների պորտֆել, որը կարող է հեշտությամբ իրացվել դրամական հոսքերի չկանխատեսված ընդհատման դեպքում: Բացի այդ, Բանկը ՀՀ ԿԲ-ում ունի պարտադիր նվազագույն պահուստ ՀՀ դրամով պարտավորությունների 4%-ի, ՀՀ դրամով՝ արտարժույթով արտահայտված պարտավորությունների 6%-ի և արտարժույթով պարտավորությունների 12%-ի չափով պահուստ: Իրացվելիության դիրքը գնահատվում և կառավարվում է տարբեր սցենարների շրջանակում՝ հաշվի առնելով շուկայի հետ ընդհանրապես և Բանկի հետ մասնավորապես կապված սթրեսային գործոնները:

Բանկի իրացվելիության կառավարումը պահանջում է հաշվի առնել իրացվելի ակտիվների այն մակարդակը, որն անհրաժեշտ է պարտավորությունները սահմանված ժամկետներում կատարելու համար, ապահովել ֆինանսավորման տարբեր աղբյուրների հասանելիությունը, անկանխատեսելի հանգամանքներում ֆինանսավորման պլանների առկայությունը և վերահսկել հաշվեկշռային իրացվելիության ցուցանիշների համապատասխանությունը կանոնակարգերի պահանջներին: Բանկը հաշվարկում է իրացվելիության ցուցանիշները ՀՀ ԿԲ-ի պահանջների համաձայն: 2024թ. սեպտեմբերի 30-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այդ ցուցանիշները կազմել են՝

		30 սեպտեմբերի 2024թ., % (Առդիտի չենթարկված)	31 դեկտեմբերի 2023թ., % (Առդիտի չենթարկված)
Սահմանային չափ			
Լ21 – Ընդհանուր իրացվելիություն (բարձր իրացվելի ակտիվներ/Ընդհանուր ակտիվներ)	Նվազագույնը 15%	39.47	44.42
Լ22 – Ընթացիկ իրացվելիություն (բարձր իրացվելի ակտիվներ/ցապահանջ պարտավորություններ)	Նվազագույնը 60%	105.02	114.60

Ֆինանսական պարտավորությունների վերլուծությունն ըստ միջև մարումը մնացած ժամկետների

Ստորև ներկայացվում է 2024թ. սեպտեմբերի 30-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի ֆինանսական պարտավորությունների ժամկետայնության վերլուծությունը՝ հիմք ընդունելով պայմանագրային չգեղջկված մարման պարտականություններ: Այդ պարտավորությունների պայմանագրային մարման ժամկետները ներկայացված են Ծանոթագրություն 30-ում: Պարտավորությունները, որոնք ենթակա են ցապահանջ մարման, դասակարգվում են այնպես, ինչպես եթե մարման պահանջը ներկայացված լիներ ամենավաղ հնարավոր ամսաթվով: Սակայն, Բանկն ակնկալում է, որ շատ հաճախորդներ չեն պահանջի մարումն այն ամենավաղ հնարավոր ամսաթվին, որին Բանկը պարտավորված կլինի կատարել վճարումը, և աղյուսակը չի արտացոլում ակնկալվող դրամական հոսքերը, որոնք նշված են Նախորդ ժամանակաշրջանների ավանդների պահպանման տեղեկատվությունում:

(հազար ՀՀ դրամ)

30 սեպտեմբերի 2024թ.							
Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս	1-3 ամիս	3-12 ամիս	1-5 տարի	5 տարուց ավելի	Ընդամենը	Հաշվեկշռային արժեք	
Ֆինանսական պարտավորություններ							
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	51,484,402	-	-	-	58,094	51,542,496	51,520,462
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	160,919,025	30,467,879	106,460,833	54,495,151	622,069	352,964,957	341,862,933
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	2,120,570	3,539,462	3,872,900	12,745,800	-	22,278,732	20,171,577
Այլ փոխառու միջոցներ	708,354	854,647	3,959,981	22,204,193	20,367,889	48,095,065	37,216,660
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	67,642	132,548	541,366	1,954,034	891,665	3,587,255	1,874,812
Ընդամենը չզեղչված ֆինանսական պարտավորություններ	215,299,994	34,994,536	114,835,080	91,399,179	21,939,718	478,468,505	452,646,444
Հանձնառություններ և պայմանական պարտավորություններ	20,181,211	-	-	-	-	20,181,211	20,181,211
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	3,143,615	-	-	-	-	3,143,615	3,143,615

31 դեկտեմբերի 2023թ.							
Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս	1-3 ամիս	3-12 ամիս	1-5 տարի	5 տարուց ավելի	Ընդամենը	Հաշվեկշռային արժեք	
Ֆինանսական պարտավորություններ							
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	4,056,691	65,274	-	-	60,719	4,182,684	4,175,967
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	180,463,387	22,693,824	94,519,896	69,189,924	1,532,304	368,399,335	359,249,656
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	-	-	13,036,383	8,329,608	-	21,365,991	20,367,348
Այլ փոխառու միջոցներ	1,320,882	212,672	3,165,527	17,975,344	25,976,607	48,651,032	37,251,747
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	71,841	138,932	577,317	1,856,177	809,737	3,454,004	1,942,813
Ընդամենը չզեղչված ֆինանսական պարտավորություններ	185,912,801	23,110,702	111,299,123	97,351,053	28,379,367	446,053,046	422,987,531
Հանձնառություններ և պայմանական պարտավորություններ	22,952,586	-	-	-	-	22,952,586	22,952,586
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	1,776,713	-	-	-	-	1,776,713	1,776,713

Շուկայական ռիսկ

Շուկայական ռիսկը ֆինանսական գործիքի իրական արժեքի կամ ապագա դրամական հոսքերի տատանման ռիսկն է շուկայական փոփոխականների, մասնավորապես, տոկոսադրույքների և արտարժույթի փոփոխության հետևանքով: Բանկը շուկայական ռիսկին ենթարկվածությունը դասակարգում է առևտրային և ոչ առևտրային պորտֆելների: Ոչ առևտրային պորտֆելը կառավարվում և վերահսկվում է զգայնության վերլուծության միջոցով:

Տոկոսադրույքի ռիսկ

Տոկոսադրույքի ռիսկը Բանկի ֆինանսական գործիքների ապագա դրամական հոսքերի կամ դրանց իրական արժեքի հնարավոր փոփոխության ռիսկն է տոկոսադրույքների փոփոխության հետևանքով: Բանկի խորհուրդը սահմանել է տոկոսադրույքների ճեղքվածքների չափը որոշված ժամկետների համար: Դիրքերը վերահսկվում են օրական կտրվածքով:

Միջին արդյունավետ տոկոսադրույքներ

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված են տոկոսաբեր ակտիվների և տոկոսակիր պարտավորությունների միջին արդյունավետ տոկոսադրույքները 2024թ. սեպտեմբերի 30-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

(հազար ՀՀ դրամ)

Տոկոսադրույքներն իրենցից ներկայացնում են այդ ակտիվների և պարտավորությունների մինչև մարման ժամկետն ընկած ժամանակահատվածի մոտավոր եկամտաբերությունը:

	2024թ. սեպտեմբերի 30			2023թ. դեկտեմբերի 31		
	Միջին արդյունավետ տոկոսադրույք, %			Միջին արդյունավետ տոկոսադրույք, %		
	ՀՀ դրամ	ԱՄՆ դոլար	Այլ արտարժույթ	ՀՀ դրամ	ԱՄՆ դոլար	Այլ արտարժույթ
Տոկոսաբեր ակտիվներ						
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	-	-	0.01%-0.5%	-	-	0.45%-0.75%
Առևտրային արժեթղթեր	7.33%	-	-	7.49%	-	-
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	-	7.38%	-	-	4.83%	3.54%
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	14.57%	8.22%	7.33%	14.28%	8.56%	7.26%
Ներդրումային արժեթղթեր	10.39%	5.28%	3.08%	9.62%	5.14%	3.14%
Հետզնման պայմանագրերով գրավադրված ներդրումային արժեթղթեր	10.51%	-	-	10.16%	-	-
Տոկոսակիր պարտավորություններ						
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	-	4.07%	-	-	-	6.24%
Պարտավորություններ հաճախորդներին նկատմամբ						
- Հետզնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ	8.15%	-	-	9.43%	4.00%	3.13%
- Հաճախորդների ժամկետային ավանդներ	10.28%	3.67%	1.94%	9.84%	3.58%	1.92%
- Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ	1.41%	0.17%	0.01%	1.37%	0.14%	0.01%
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	10.59%	4.20%	-	10.09%	4.33%	-
Ստորադաս փոխառություններ	-	-	-	-	-	-
Այլ փոխառու միջոցներ	6.59%	-	-	6.54%	-	-
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	13.37%	-	-	12.82%	-	-

Արժույթային ռիսկ

Բանկն ունի մի շարք արտարժույթներով արտահայտված ակտիվներ և պարտավորություններ:

Արժույթային ռիսկը ֆինանսական գործիքի իրական արժեքի կամ ապագա դրամական հոսքերի տատանման ռիսկն է արտարժույթի փոխարժեքների փոփոխությունների հետևանքով: Թեև Բանկը հեջավորում է իր ենթարկվածությունն արժույթային ռիսկին, սակայն այս գործառնությունները չեն որակվում որպես հեջավորման փոփոխարժեքություն՝ ՖՀՄՍ ֆինանսական հաշվետվությունների ստանդարտների պահանջների համաձայն:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների կառուցվածքն ըստ արտարժույթների 2024թ. սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ:

	ՀՀ դրամ	ԱՄՆ դոլար	Եվրո	Այլ արտարժույթ*	Ընդամենը
Ակտիվներ					
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	31,241,751	5,942,278	2,054,011	5,122,069	44,360,109
Առևտրային արժեթղթեր	944,718	-	-	-	944,718
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	1,297,741	32,141,655	16,474,725	894,744	50,808,865
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	203,874,931	89,762,637	12,463,195	72	306,100,835
Ներդրումային արժեթղթեր	48,372,084	19,656,079	4,500,919	198,970	72,728,052
Ներդրումային արժեթղթեր/ Հետզնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր	53,888,186	-	-	-	53,888,186
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	1,023,213	398,044	234,102	603	1,655,962
Ընդամենը ակտիվներ	340,642,624	147,900,693	35,726,952	6,216,458	530,486,727
Պարտավորություններ					
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	50,725,222	737,274	56,917	1,049	51,520,462
Պարտավորություններ	168,922,678	129,421,495	33,194,812	10,323,948	341,862,933

(հազար ՀՀ դրամ)

հաճախորդների նկատմամբ					
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	8,346,130	11,825,447	-	-	20,171,577
Այլ փոխառու միջոցներ	37,216,660	-	-	-	37,216,660
Ստորադաս փոխառություններ	-	-	-	-	-
Այլ պարտավորություններ	3,175,346	2,180	1,186	79	3,178,791
Ընդամենը պարտավորություններ	268,386,036	141,986,396	33,252,915	10,325,076	453,950,423
Արտահաշվեկշիռ					
Աճանցյալ գործիքների ազդեցությունը (արժույթային սվոփ)	2694	(10617)		(36775)	(44698)
Զուտ դիրքը	72,259,282	5,903,680	2,474,037	(4,145,393)	76,491,606

* Այլ արտարժույթը ներառում է ռուսական ռուբլով և ԱՄԷ դիրհամով մնացորդները:

(հազար ՀՀ դրամ)

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների կառուցվածքն ըստ արտարժույթների 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	ՀՀ դրամ	ԱՄՆ դոլար	Եվրո	Այլ արտարժույթ*	Ընդամենը
Ակտիվներ					
Դիմանական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	15,533,648	5,969,389	3,513,307	12,197,962	37,214,306
Առևտրային արժեթղթեր	970,372	-	-	-	970,372
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	3,079,747	24,242,355	9,547,954	448,384	37,318,440
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	168,899,593	90,051,192	12,880,239	-	271,831,024
Ներդրումային արժեթղթեր	88,529,536	35,891,647	9,054,306	-	133,475,489
Ներդրումային արժեթղթեր/ Հետզնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր	7,927,279	-	-	-	7,927,279
Այլ ակտիվներ	553,718	399,101	225,014	4,524	1,182,357
Ընդամենը ակտիվներ	285,493,893	156,553,684	35,220,820	12,650,870	489,919,267
Պարտավորություններ					
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	3,986,080	121,458	66,444	1,985	4,175,967
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	171,169,356	139,847,150	35,262,437	12,970,713	359,249,656
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	8,131,239	12,236,109	-	-	20,367,348
Այլ փոխառու միջոցներ	37,251,747	-	-	-	37,251,747
Ստորադաս փոխառություններ	-	-	-	-	-
Այլ պարտավորություններ	2,528,400	1,420	1,440	86	2,531,346
Ընդամենը պարտավորություններ	223,066,822	152,206,137	35,330,321	12,972,784	423,576,064
Արտահաշվեկշիռ					
Ածանցյալ գործիքների ազդեցությունը (արժույթային սվոփ)	-	1,700,388	201,555	(1,860,407)	41,536
Զուտ դիրքը	62,427,071	6,047,935	92,054	(2,182,321)	66,384,739

* Այլ արտարժույթը ներառում է ռուսական ռուբլով և ԱՄԷ դիրհամով մնացորդները:

Ստորև աղյուսակում ներկայացված 2024թ. սեպտեմբերի 30-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ՀՀ դրամի փոխարժեքի նվազումը հետևյալ արտարժույթների նկատմամբ կապված է (կնվազեցներ) սեփական կապիտալը և շահույթը կամ վնասը ստորև ներկայացված գումարների չափով: Վերլուծությունն իրականացնելիս հաշվի չեն առնվել հարկերը և հիմք են ընդունվել արտարժույթների փոխարժեքների փոփոխությունները, որոնք Բանկը դիտարկում է որպես ողջամտորեն հնարավոր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ: Վերլուծությունը ենթադրում է, որ մյուս բոլոր փոփոխականները, մասնավորապես տոկոսադրույքները, կմասն անփոփոխ:

	2024թ. սեպտեմբերի 30	2023թ. դեկտեմբերի 31
ՀՀ դրամի նկատմամբ ԱՄՆ դոլարի փոխարժեքի աճ 10%-ով	590,368	604,794
ՀՀ դրամի նկատմամբ Եվրոյի փոխարժեքի աճ 10%-ով	247,404	9,205
ՀՀ դրամի նկատմամբ այլ արտարժույթների փոխարժեքի աճ 10%-ով	(414,539)	(218,232)

2024թ. սեպտեմբերի 30-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ՀՀ դրամի փոխարժեքի աճը վերոնշյալ արտարժույթների նկատմամբ կունենար գումարային առումով նույն, սակայն հակառակ ազդեցություն վերը նշված գումարների վրա՝ ելնելով այն ենթադրությունից, որ մյուս բոլոր փոփոխականները կմասն անփոփոխ:

Գործառնական ռիսկ

Գործառնական ռիսկի կառավարման համար հսկողության մեխանիզմի մշակման և ներդրման համար պատասխանատու է Բանկի Վարչությունը: Գործառնական ռիսկը համակարգի խափանման, աշխատակազմի կողմից թույլ տրված սխալների, խարդախությունների կամ արտաքին գործոնների հետևանքով հնարավոր կորուստի ռիսկն է: Երբ ներքին վերահսկողության համակարգը դադարում է գործել, գործառնական ռիսկերը կարող են վնաս հասցնել համբավին, հանգեցնել իրավական հետևանքների կամ ֆինանսական վնասների: Բանկը չի ակնկալում վերացնել բոլոր գործառնական ռիսկերը, սակայն ներքին հսկողության համակարգի օգնությամբ և հնարավոր ռիսկերի հետ կապված համապատասխան քայլեր ձեռնարկելու միջոցով Բանկը կարող է կառավարել այդ ռիսկերը: Ներքին հսկողության համակարգը նախատեսում է պարտականությունների տարանջատում, մուտքի թույլատվության և հաստատման ընթացակարգեր, անձնակազմի վերապատրաստում և գնահատում, այդ թվում՝ ներքին աուդիտի գործառնայթի օգտագործումը:

(հազար ՀՀ դրամ)

Գործառնական ռիսկերի կառավարումն իրականացվում է հստակ և փաստաթղթավորված կերպով բոլոր բիզնես գործընթացների համար վերջիններս կանոնակարգող ներքին իրավական ակտերի, բոլոր գործընթացների և գործառնությունների համար սահմանված համապատասխան սահմանաչափերի և բոլոր գործարքների կրկնակի ստուգման մեխանիզմի միջոցով: Գործառնական ռիսկի կառավարման գործընթացը նկարագրված է ստորև:

Իրավական ռիսկ. Բանկի բոլոր ստանդարտ պայմանագրերի օրինակելի ձևերը մշակվում են Բանկի Իրավաբանական վարչության կողմից համապատասխան ստորաբաժանումների հետ համագործակցության միջոցով և հաստատվում են Բանկի Վարչության կողմից: Բանկի ամենօրյա գործունեության ընթացքում Բանկի և երրորդ անձանց հետ հարաբերությունները կարգավորող ոչ ստանդարտ պայմանագրերի կիրառումը թույլատրվում է միայն այդ պայմանագրերի վերաբերյալ Բանկի Իրավաբանական վարչության կողմից համապատասխան եզրակացությունը ստանալու դեպքում:

Տեղեկատվական տեխնոլոգիաների հետ կապված ռիսկերը կառավարվում են ներքին իրավական ակտերի պահանջներին համապատասխան:

Գործընթացի հետ կապված ռիսկի նվազեցման համար կիրառվում են հետևյալ մեխանիզմները.

- ▶ բոլոր բիզնես գործընթացները կանոնակարգում են ներքին իրավական ակտերի միջոցով,
- ▶ Բանկի ակտիվների և կենսական նշանակության փաստաթղթերի (այդ թվում՝ վարկային պայմանագիր) ֆիզիկական պաշտպանվածություն,
- ▶ սահմանաչափերի սահմանում և պահպանում,
- ▶ գույքի և գրառումների պահպանում,
- ▶ տվյալների գրանցամատյանների վարում և արխիվացում,
- ▶ գործարքների գրանցման ժամանակ կրկնակի հսկողության համակարգի կիրառում:

Ներքին աուդիտը պարբերաբար գնահատում է Բանկի ներքին հսկողության համակարգի արդյունավետությունը և Բանկի ռիսկերին արձագանքելու կարողությունը և վերահսկում է Բանկի գործունեությունը և գործառնական ռիսկերը:

Բանկի՝ ստանդարտներին համապատասխանությունը ուղեկցվում է ներքին աուդիտի կողմից իրականացվող պարբերական դիտարկումներով: Ներքին աուդիտի դիտարկումների արդյունքները քննարկվում են Բանկի ղեկավարության այն ներկայացուցչի հետ, որին դրանք վերաբերում են: Դիտարկումների ամփոփագրերը ներկայացվում են Խորհրդին:

Փոխանցված ֆինանսական ակտիվներ, որոնք չեն ապաճանաչվում ամբողջական ծավալով

Հետգնման պայմանագրեր

Հետգնման պայմանագրերի շրջանակում վաճառված արժեթղթերը փոխանցվում են երրորդ կողմին, և Բանկը ստանում է դրամական միջոցներ կամ այլ ֆինանսական ակտիվներ դրա դիմաց: Եթե արժեթղթերի արժեքն աճում է կամ նվազում է, Բանկը կարող է որոշակի հանգամանքներում պահանջել կամ Բանկից կարող է պահանջվել լրացուցիչ գրավ դրամական միջոցների տեսքով: Բանկը որոշել է, որ պահպանում է այդ արժեթղթերի հետ կապված, ըստ էության, բոլոր ռիսկերը և հատույցները, որոնք ներառում են պարտքային, շուկայական, երկրի և գործառնական ռիսկերը և, այդ իսկ պատճառով, չի ապաճանաչել դրանք: Ստացված դրամական միջոցները ճանաչվում են որպես ֆինանսական պարտավորություն:

Ֆինանսական գործիքների հաշվանցում

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ֆինանսական պարտավորությունների դիմաց հաշվանցված ֆինանսական ակտիվները, ինչպես նաև հաշվանցման իրագործելի գլխավոր պայմանագրերի և նմանատիպ պայմանագրերի ազդեցությունը, որոնք չեն հանգեցնում հաշվանցման ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում:

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված են ֆինանսական ակտիվները և ֆինանսական պարտավորությունները, որոնք ենթակա են հաշվանցման, հանդիսանում են իրավաբանորեն ամրագրված հաշվանցման գլխավոր պայմանագրի կամ համանման գործիքներին վերաբերող նմանատիպ պայմանագրերի առարկա: Վերը նշված պայմանագրերը չեն բավարարում ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում հաշվանցման պայմանները: Պատճառն այն է, որ այդ պայմանագրերը տալիս են ճանաչված գումարները հաշվանցելու իրավունք, որն իրագործելի է միայն Բանկի կամ պայմանագրային կողմերի կողմից պարտագանցում կատարելու, անվճարունակ դառնալու կամ սնանկանալու դեպքում: Բացի այդ Բանկը և վերջինիս պայմանագրային կողմերը մտադիր չեն հաշվարկն իրականացնել զուտ հիմունքով կամ իրացնել ակտիվը և մարել պարտավորությունը միաժամանակ:

(հազար ՀՀ դրամ)

30 սեպտեմբերի 2024թ.	Ճանաչված ֆինանսական ակտիվների համախառն գումարներ	Ֆին. վիճակի մասին հաշվետվությունում հաշվանցված՝ ճանաչված ֆին. պարտավորության համախառն գումար	Ֆին. վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչված ֆին. ակտիվների զուտ գումար	Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում չհաշվանցված գումարներ		
				Ֆինանսական գործիքներ	Ոչ դրամական միջոցներով ապահովված	Զուտ գումար
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ – հակադարձ հետզնման պայմանագրեր	13,206,665	-	13,206,665	13,206,665	-	-
Ընդամենը ֆինանսական ակտիվներ	13,206,665	-	13,206,665	13,206,665	-	-
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ – հետզնման պայմանագրեր ՀՀ ԿԲ-ի հետ	(40,051,733)	-	(40,051,733)	(40,051,733)	-	-
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ – հետզնման պայմանագրեր ֆինանսական կազմակերպությունների հետ	(10,619,361)	-	(10,619,361)	(10,619,361)	-	-
Ընդամենը ֆինանսական պարտավորություններ	(50,671,094)	-	(50,671,094)	(50,671,094)	-	-

31 դեկտեմբերի 2023թ.	Ճանաչված ֆինանսական ակտիվների համախառն գումարներ	Ֆին. վիճակի մասին հաշվետվությունում հաշվանցված՝ ճանաչված ֆին. պարտավորության համախառն գումար	Ֆին. վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչված ֆին. ակտիվների զուտ գումար	Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում չհաշվանցված գումարներ		
				Ֆինանսական գործիքներ	Ոչ դրամական միջոցներով ապահովված	Զուտ գումար
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ – հակադարձ հետզնման պայմանագրեր	7,400,589	-	7,400,589	(7,400,589)	-	-
Ընդամենը ֆինանսական ակտիվներ	7,400,589	-	7,400,589	(7,400,589)	-	-
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ – հետզնման պայմանագրեր ՀՀ ԿԲ-ի հետ	(3,933,642)	-	(3,933,642)	(3,933,642)	-	-
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ – հետզնման պայմանագրեր ֆինանսական կազմակերպությունների հետ	(3,806,274)	-	(3,806,274)	(3,806,274)	-	-
Ընդամենը ֆինանսական պարտավորություններ	(7,739,916)	-	(7,739,916)	(7,739,916)	-	-

29. Իրական արժեքի չափում

Իրական արժեքի չափման ընթացակարգեր

Բանկի ղեկավարությունը սահմանում է իրական արժեքի պարբերաբար չափման քաղաքականություն և ընթացակարգեր, օրինակ՝ առևտրային և իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող արժեթղթերի, ածանցյալ գործիքների համար, և իրական արժեքի ոչ պարբերաբար չափման քաղաքականություն և ընթացակարգեր, օրինակ՝ բռնագանձված ակտիվների համար:

Արտաքին անկախ գնահատողները ներգրավվում են նշանակալի ակտիվների, օրինակ՝ անշարժ գույքի և բռնագանձված գույքի գնահատման համար: Անկախ գնահատողների ներգրավումը որոշվում է Խորհրդի կողմից յուրաքանչյուր տարի:

Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվին ղեկավարությունը վերլուծում է այն ակտիվների և պարտավորություններ արժեքների փոփոխությունները, որոնք ենթակա են վերագնահատման Բանկի հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության համաձայն: Այդ վերլուծության համար ճշտվում են հիմնական ելակետային տվյալները, որոնք կիրառվել են նախորդ գնահատման ժամանակ՝ համադրելով գնահատման հաշվարկի տեղեկատվությունը պայմանագրերի և այլ համապատասխան փաստաթղթերի տվյալների հետ: Ղեկավարությունը Բանկի անկախ գնահատողների հետ միասին համեմատում է նաև յուրաքանչյուր ակտիվի և պարտավորության իրական արժեքի յուրաքանչյուր փոփոխությունը համապատասխան արտաքին աղբյուրների տվյալների հետ՝ որոշելու համար այդ փոփոխության հիմնավորված լինելը:

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում իրական արժեքով չափվող ֆինանսական և ոչ ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները ներկայացված են ստորև: Այս հիերարխիայի շրջանակում ֆինանսական և ոչ ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները դասվում են երեք մակարդակների՝ հիմք ընդունելով դրանց

(հազար ՀՀ դրամ)

իրական արժեքի չափման ժամանակ օգտագործված ելակետային տվյալների նշանակալիությունը: Իրական արժեքի հիերարխիան ունի հետևյալ երեք մակարդակները՝

- ▶ 1-ին մակարդակ. նույն գործիքների համար գործող շուկայում գնանշված գները (չճշգրտված):
- ▶ 2-րդ մակարդակ. 1-ին մակարդակում ներառված գնանշված գներից տարբեր ելակետային տվյալները, որոնք դիտելի են կամ ուղղակիորեն (այսինքն՝ որպես գներ), կամ անուղղակիորեն (այսինքն՝ գներից ստացվող):
- ▶ 3-րդ մակարդակ. ակտիվների և պարտավորությունների ելակետային տվյալներ, որոնք հիմնված չեն դիտելի շուկայական տվյալների (ոչ դիտելի ելակետային տվյալներ):

Իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներ

Ստորև բերված աղյուսակներում ներկայացնում է ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքը, որոնք չեն չափվում իրական արժեքով ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, և դրանց վերլուծությունն իրական արժեքի հիերարխիայի համապատասխան մակարդակների կտրվածքով:

30 սեպտեմբերի 2024թ.

	1-ին մակարդակ	2-րդ մակարդակ	3-րդ մակարդակ	Ընդամենը իրական արժեք	Ընդամենը հաշվեկշռային արժեք
Ֆինանսական ակտիվներ					
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	-	-	290,204,510	290,204,510	306,100,835
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	-	4,639,826	-	4,639,826	4,593,659
Ֆինանսական պարտավորություններ					
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	-	-	342,484,987	342,484,987	341,862,933
Այլ փոխառու միջոցներ	-	-	36,752,755	36,752,755	37,216,660
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	-	19,578,602	-	19,578,602	20,171,577

31 դեկտեմբերի 2023թ.

	1-ին մակարդակ	2-րդ մակարդակ	3-րդ մակարդակ	Ընդամենը իրական արժեք	Ընդամենը հաշվեկշռային արժեք
Ֆինանսական ակտիվներ					
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	-	-	262,030,598	262,030,598	271,831,024
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	4,015,412	6,532,346	-	10,547,758	10,537,783
Ֆինանսական պարտավորություններ					
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	-	-	360,247,244	360,247,244	359,249,656
Այլ փոխառու միջոցներ	-	-	35,744,907	35,744,907	37,251,747
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	-	20,082,581	-	20,082,581	20,367,348

Ակտիվներ, որոնց իրական արժեքը մոտավորապես համապատասխանում է հաշվեկշռային արժեքին

Իրացվելի կամ կարճ ժամկետայնությամբ (երեք ամսից պակաս) ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքները մոտավորապես համապատասխանում են դրանց իրական արժեքներին:

Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ

Լողացող տոկոսադրույքով գործիքների իրական արժեքը սովորաբար դրանց հաշվեկշռային արժեքն է: Հաստատուն տոկոսադրույքով գործիքների գնահատված իրական արժեքը հիմնված է գնահատված ապագա դրամական հոսքերի վրա, որոնք Բանկն ակնկալում է ստանալ՝ գեղչված նմանատիպ պարտքային ռիսկով և մինչև մարումը մնացած ժամկետով՝ Նոր գործիքների ընթացիկ տոկոսադրույքներով: Կիրառվող գեղչման դրույքները կախված են պայմանագրային կողմի պարտքային ռիսկից և կազմում են տարեկան 4.75%-21.5% (2023թ-ին՝ տարեկան 3%-24%):

Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ

Հաստատուն տոկոսադրույքով գործիքների գնահատված իրական արժեքը հիմնված է գնահատված ապագա դրամական հոսքերի վրա, որոնք Բանկն ակնկալում է վճարել՝ գեղչված մինչև մարումը մնացած նմանատիպ

(հազար ՀՀ դրամ)

ժամկետով և արժույթով նոր գործիքների ընթացիկ տոկոսադրույքներով: Կիրառվող զեղչման դրույքները կախված են ժամկետայնությունից և կազմում են տարեկան 0.75%-10.82% (2023թ-ին՝ տարեկան 3%-10%):

Այլ փոխառու միջոցներ

Լողացող տոկոսադրույքով գործիքների իրական արժեքը որպես կանոն դրանց հաշվեկշռային արժեքն է: Հաստատուն տոկոսադրույքով գործիքների գնահատված իրական արժեքը հիմնված է գնահատված ապագա դրամական հոսքերի վրա, որոնք ակնկալվում են, որ կվճարվեն՝ զեղչված միևնույն մարումը մնացած նմանատիպ ժամկետով և արժույթով նոր գործիքների ընթացիկ տոկոսադրույքներով: Կիրառվող զեղչման դրույքները կախված են ժամկետայնությունից և կազմում են տարեկան 4.5%-13% (2023թ-ին՝ տարեկան 4.6%-10.6%):

Իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներ

	30 սեպտեմբերի 2024թ.		
	1-ին մակարդակ	2-րդ մակարդակ	Ընդամենը
Ֆինանսական ակտիվներ			
Առևտրային արժեթղթեր	-	944,718	944,718
Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	-	5,392	5,392
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	12,657,980	55,476,413	68,134,393
Հետզանման պայմանագրերով գրավադրված իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր		53,888,186	53,888,186
Ընդամենը	12,657,980	110,314,709	122,972,689
Ֆինանսական պարտավորություններ			
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	-	50,090	50,090
Զուտ իրական արժեք	12,657,980	110,264,619	122,922,599

	31 դեկտեմբերի 2023թ.		
	1-ին մակարդակ	2-րդ մակարդակ	Ընդամենը
Ֆինանսական ակտիվներ			
Առևտրային արժեթղթեր	-	970,372	970,372
Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	-	72,646	72,646
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	26,646,948	96,290,758	122,937,706
Հետզանման պայմանագրերով գրավադրված իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր		7,927,279	7,927,279
Ընդամենը	26,646,948	105,261,055	131,908,003
Ֆինանսական պարտավորություններ			
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	-	31,110	31,110
Զուտ իրական արժեք	26,646,948	105,229,945	131,876,893

Իրական արժեքի չափման և գնահատման մեթոդները չեն փոփոխվել նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջանի համեմատությամբ: 2024թ-ի սեպտեմբերի 30-ին ավարտվող ժամանակահատվածի համար 1-ին և 2-րդ փուլերի միջև տեղափոխումներ չեն եղել (2023թ-ին այդպիսի տեղափոխումներ չեն եղել):

Ոչ ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների չափում իրական արժեքով

	30 սեպտեմբերի 2024թ.	
	3-րդ մակարդակ	Ընդամենը
Ոչ ֆինանսական ակտիվներ		
Հող և շենքեր	5,059,050	5,059,050
Ընդամենը	5,059,050	5,059,050
	31 դեկտեմբերի 2023թ.	
	3-րդ մակարդակ	Ընդամենը
Ոչ ֆինանսական ակտիվներ		
Հող և շենքեր	5,164,027	5,164,027
Ընդամենը	5,164,027	5,164,027

Իրական արժեքի չափումը 3-րդ մակարդակում

3-րդ մակարդակ դասված Բանկի ոչ ֆինանսական ակտիվները գնահատվում են ելնելով նշանակալի ելակետային տվյալներից, որոնք հիմնված չեն դիտելի շուկայական տվյալների վրա: Այդ մակարդակի ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների տարեսկզբի և տարեվերջի դրությամբ մնացորդները կարելի է համադրել հետևյալ կերպ.

(հազար ՀՀ դրամ)

Ոչ ֆինանսական ակտիվներ	Հող և շենքեր	Ընդամենը
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2024թ.	5,308,998	5,308,998
Ձեռքբերումներ	3,914	3,914
Մաշվածության գծով ծախս	(253,862)	(253,862)
Չուտ իրական արժեքը առ 30 սեպտեմբերի 2024թ.	5,059,050	5,059,050
Ոչ ֆինանսական ակտիվներ	Հող և շենքեր	Ընդամենը
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2023թ.	5,305,397	5,305,397
Ձեռքբերումներ	3,601	3,601
Մաշվածության գծով ծախս	(144,971)	(144,971)
Չուտ իրական արժեքը առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.	5,164,027	5,164,027

Բանկի հիմնական գույքային ակտիվների իրական արժեքը հաշվարկվում է անկախ, համապատասխան մասնագիտական որակավորում ունեցող գնահատողների կողմից իրականացված գնահատումների հիման վրա: Նշանակալի ելակետային տվյալները և ենթադրությունները մշակվում են ղեկավարության հետ խորհրդակցությամբ: Գնահատման գործընթացները և իրական արժեքի փոփոխությունները վերանայվում են յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ:

Գնահատումն իրականացվել է կիրառելով համեմատական և ծախսային մեթոդները, որոնք արտացոլում են նմանատիպ գույքի շուկայում վերջերս տեղի ունեցած գործարքների գները և ներառում են ճշգրտումներ հողատարածքի չափի, գտնվելու վայրի, գրավադրված լինելու և ներկայիս օգտագործման նպատակի մասով:

Հողը և շենքերը վերագնահատվել են 2022թ-ին: Հողը և շենքերը նախորդ վերագնահատումն իրականացվել էր 2019թ-ին:

30. Ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության վերլուծություն

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է 2024թ. սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչված գումարների վերլուծությունն ըստ պայմանագրային մարման ժամկետների:

	30 սեպտեմբերի 2024թ.							Ընդամենը
	Ցայահանք և մինչև 1 ամիս	1-3 ամիս	3-12 ամիս	1-5 տարի	Ավելի քան 5 տարի	Ժամկետ անց	Մնժամկետ	
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	44,360,109	0	0	0	0	-	-	44,360,109
Առևտրային արժեթղթեր	17,711	0	494,602	0	432,404	-	-	944,718
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	22,882,264	0	1,953,609	0	0	-	25,972,992	50,808,865
Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	5,392	0	0	0	0	-	0	5,392
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	18,538,184	42,922,292	38,804,744	104,240,843	99,680,652	1,914,120	0	306,100,835
Ներդրումային արժեթղթեր	1,863,966	4,086,972	17,969,520	29,820,639	18,637,681	-	349,274	72,728,052
Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված ներդրումային արժեթղթեր	2,033,855	0	8,565,727	18,433,724	24,854,879	-	0	53,888,185
Հիմնական միջոցներ Ոչ նյութական ակտիվներ	-	-	-	-	-	-	11,150,042	11,150,042
Բնագանձված ակտիվներ	-	-	-	-	-	-	913,467	913,467
Այլ ակտիվներ	3,063,700	274,700	559,247	3,200	39,641	-	1,865	3,942,353
Ընդամենը ակտիվներ	92,765,181	47,283,964	68,347,450	152,498,406	143,645,257	1,914,120	39,134,246	545,588,625
Պարտավորություններ								
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	51,462,368	0	0	0	0	-	58,094	51,520,462
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	50,090	0	0	0	0	-	0	50,090
Պարտավորություններ հաճախորդներին նկատմամբ	158,713,042	28,524,968	100,469,626	53,541,367	613,931	-	0	341,862,933
Ընթացիկ հարկային պարտավորություններ	0	0	1,367,679	0	0	-	0	1,367,679
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	388,765	3,164,112	3,872,900	12,745,800	0	-	0	20,171,577
Այլ փոխառու միջոցներ	645,353	586,445	2,356,781	15,843,086	17,784,994	-	0	37,216,660
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	34,804	68,194	276,307	1,044,153	451,353	-	0	1,874,812

(հազար ՀՀ դրամ)

Հանձնառությունների և պայմանական պարտավորությունների գծով պահուստ	287,609	0	0	0	0	0	287,609
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ	0	0	0	1,505,400	0	0	1,505,400
Կլյ պարտավորություններ	616,206	483,116	3,134,326	0	9,650	0	4,243,298
Ընդամենը պարտավորություններ	212,198,237	32,826,835	111,477,619	84,679,806	18,859,928	58,094	460,100,520
Չուտ դիրք	(119,433,056)	14,457,129	(43,130,169)	67,818,600	124,785,329	1,914,120	39,076,152
							85,488,104

Բացասական կարծաժամկետ իրացվելիության դիրքը կառավարելու համար Բանկը հիմնվում է ֆինանսական արժեթղթերի վրա, որոնք կարող են վաճառվել կամ գրավարկվել հետզման պայմանագրերով, և այն փաստի վրա, որ ժամկետային ավադների ժամկետը կերկարաձգվի մարման ժամկետից հետո:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչված գումարների վերլուծությունն ըստ պայմանագրային մարման ժամկետների:

	31 դեկտեմբերի 2023թ.							
	Տպահանջ և մինչև 1 ամիս	1-3 ամիս	3-12 ամիս	1-5 տարի	Ավելի քան 5 տարի	Ժամկետանց	Անժամկետ	Ընդամենը
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	37,214,306	-	-	-	-	-	-	37,214,306
Առևտրային արժեթղթեր	-	-	48,524	499,276	422,572	-	-	970,372
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	8,787,442	-	-	-	-	-	28,530,998	37,318,440
Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	72,646	-	-	-	-	-	-	72,646
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	11,001,993	34,838,944	40,959,074	95,450,097	88,204,670	1,376,246	-	271,831,024
Ներդրումային արժեթղթեր	2,534,247	24,173,417	32,770,838	48,457,356	25,459,053	-	80,578	133,475,489
Հետզման պայմանագրերով գրավարկված ներդրումային արժեթղթեր	-	-	1,607,671	6,319,608	-	-	-	7,927,279
Հիմնական միջոցներ	-	-	-	-	-	-	11,095,293	11,095,293
Ոչ նյութական ակտիվներ	-	-	-	-	-	-	882,208	882,208
Բռնագանձված ակտիվներ	-	-	-	-	-	-	804,122	804,122
Կլյ ակտիվներ	3,048,832	16,970	805,618	250,526	41,251	-	1,866	4,165,063
Ընդամենը ակտիվներ	62,659,466	59,029,331	76,191,725	150,976,863	114,127,546	1,376,246	41,395,065	505,756,242
Պարտավորություններ								
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	4,053,648	61,600	-	-	-	-	60,719	4,175,967
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	31,110	-	-	-	-	-	-	31,110
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	179,994,800	21,893,507	91,386,739	64,790,678	1,183,932	-	-	359,249,656
Ընթացիկ հարկային պարտավորություններ	-	-	2,675,304	-	-	-	-	2,675,304
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	-	-	12,528,916	7,838,432	-	-	-	20,367,348
Կլյ փոխառու միջոցներ	1,216,606	210,359	2,991,485	15,032,135	17,801,162	-	-	37,251,747
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	38,832	74,439	315,731	1,018,034	495,777	-	-	1,942,813
Հանձնառությունների և պայմանական պարտավորությունների գծով պահուստ	323,878	-	-	-	-	-	-	323,878
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ	-	-	-	494,462	-	-	-	494,462
Կլյ պարտավորություններ	231,437	223,206	2,448,666	631,448	11,468	-	-	3,546,225
Ընդամենը պարտավորություններ	185,890,311	22,463,111	112,346,841	89,805,189	19,492,339	-	60,719	430,058,510
Չուտ դիրք	(123,230,845)	36,566,220	(36,155,116)	61,171,674	94,635,207	1,376,246	41,334,346	75,697,732

(հազար ՀՀ դրամ)

31. Կապակցված կողմերի բացահայտումներ

ՀՀՄՍ 24 «Կապակցված կողմերի բացահայտումներ» համաձայն՝ կողմերը համարվում են կապակցված, եթե կողմերից մեկը հնարավորություն իրականացնել հսկողություն մյուս կողմի նկատմամբ կամ նշանակալի ազդեցություն ունենալ մյուս կողմի վրա՝ վերջինիս կողմից գործառնական և ֆինանսական որոշումներ կայացնելիս: Ներկայացվող ֆինանսական հաշվետվությունների նպատակների համար կապակցված կողմերն են՝ մայր կազմակերպությունը, համատեղ հսկողության ներքո գտնվող ընկերությունները, ղեկավար անձնակազմի անդամները, ինչպես նաև նրանց հետ կապակցված անձիք և նրանց կողմից վերահսկվող կազմակերպությունները: Բանկի վերջնական հսկող անձն է հանդիսանում արգենտինացի գործարար Է. Էռնեսկանը:

Բանկն իր գործունեության ընթացքում իրականացնում է գործարքներ կապակցված կողմերի հետ, որոնք ներառում են վարկերի տրամադրումը, ավանդները և այլ գործարքները: Ստորև ներկայացված են կապակցված կողմերի հետ գործարքների ծավալները, մնացորդները տարվա վերջի դրությամբ և այդ գործարքների գծով տարվա եկամուտը և ծախսը:

	30 սեպտեմբերի 2024թ.			31 դեկտեմբերի 2023թ.		
	Մայր կազմակերպություն	Համատեղ հսկողության ներքո գտնվող ընկերություններ	Մտանցքային կառավարչական անձնակազմ և նրանց ընտանիքի անդամներ	Մայր կազմակերպություն	Համատեղ հսկողության ներքո գտնվող ընկերություններ	Մտանցքային կառավարչական անձնակազմ և նրանց ընտանիքի անդամներ
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն						
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ						
Վարկերի համախառն մնացորդը առ 1 հունվարի	13,549	31,466,748	257,150	11,719	30,103,012	230,755
Ժ-շրջանի ընթացքում տրամադրված վարկեր	30,567	5,759,658	886,887	54,104	15,911,861	1,055,639
Ժ-շրջանի ընթացքում մարված վարկեր	(43,058)	(6,658,953)	(865,765)	(52,274)	(14,548,125)	(1,029,244)
Վարկերի համախառն մնացորդը ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ	1,058	30,567,453	278,272	13,549	31,466,748	257,150
Հանած՝ վարկերի արժեզրկման գծով պահուստը	(16)	(7,618)	(2,151)	(204)	(5,111)	(2,501)
Վարկերի զուտ մնացորդը ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ	1,042	30,559,835	276,121	13,345	31,461,637	254,649
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ						
Ավանդների մնացորդը առ 1 հունվարի	60,249	49,810,797	1,351,464	219,593	38,071,478	1,110,438
Ժ-շրջանի ընթացքում ստացված ավանդներ	8,282,593	134,811,286	10,267,554	6,852,465	152,653,381	9,893,988
Ժ-շրջանի ընթացքում վճարված ավանդներ	(8,214,717)	(125,575,838)	(10,615,791)	(7,011,809)	(140,914,062)	(9,652,962)
Ավանդների մնացորդը ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ	128,125	59,046,245	1,003,227	60,249	49,810,797	1,351,464
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ – ստորադաս փոխառություններ						
Ստորադաս փոխառությունների մնացորդը առ 1 հունվարի	-	-	-	-	276,140	-
Ստորադաս փոխառության մարումներ կրտաթուղթի վերազնահատման զուտ արդյունք	-	-	-	-	(276,346)	-
Այլ փոփոխություններ	-	-	-	-	849	-
	-	-	-	-	(643)	-
Ստորադաս փոխառությունների մնացորդը ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ	-	-	-	-	-	-
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում չճանաչված հոդվածներ						
Տրամադրված երաշխավորություններ	-	-	-	-	-	-
Համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն						
Տնկյալի նկատմամբ	-	1,672,162	15,427	-	2,618,610	22,576
Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով եկամուտ	34	36,059	4,274	72	40,037	5,571
Այլ եկամուտ	31,224	63,937	3,090	21,543	86,098	5,808
Տնկյալի ծախս	(5,278)	(1,090,788)	(42,132)	(16,915)	(1,357,358)	(56,938)
Արժեզրկումից կորուստների գծով ծախս	188	(2,507)	350	(59)	42,576	(1,102)
Այլ ծախսեր	-	(28,205)	(183)	(3)	(29,148)	(50,430)

(հազար ՀՀ դրամ)

Համատեղ հսկողության ներքո գտնվող կազմակերպությունների ԱՄՆ դոլարով ավանդների միջին արդյունավետ տոկոսադրույքը կազմում է 3.86%, մարման ժամկետն է 2024-2029թթ. (2023թ-ին՝ 3.79%, մարման ժամկետը՝ 2024-2029թթ.): Առանցքային կառավարչական անձնակազմի և նրանց ընտանիքի անդամների ՀՀ դրամով ավանդների միջին արդյունավետ տոկոսադրույքը կազմում է 9.65%, մարման ժամկետն է 2024-2026թթ., ԱՄՆ դոլարով ավանդների միջին արդյունավետ տոկոսադրույքը 3.72% է, մարման ժամկետն է 2024-2026թթ., եվրոյով ավանդների միջին արդյունավետ տոկոսադրույքը 1.36% է, մարման ժամկետն է 2024-2025թթ. (2023թ-ին՝ ՀՀ դրամով ավանդներ՝ 10.25%, մարման ժամկետ՝ 2024-2025թթ., ԱՄՆ դոլարով ավանդներ՝ 3.47%, մարման ժամկետ՝ 2023-2024թթ., եվրոյով ավանդների միջին արդյունավետ տոկոսադրույքը 1.02% է, մարման ժամկետն է 2024-2025թթ.):

Համատեղ հսկողության ներքո գտնվող կազմակերպություններին ՀՀ դրամով տրված վարկերի միջին արդյունավետ տոկոսադրույքը կազմում է 18,98%, մարման ժամկետն է 2026-2043թթ., ԱՄՆ դոլարով տրված վարկերի միջին արդյունավետ տոկոսադրույքը 8.43% է, մարման ժամկետն է 2024-2044թթ., եվրոյով տրված վարկերի միջին արդյունավետ տոկոսադրույքը 14% է, մարման ժամկետն է 2042թթ. (2023թ-ին՝ ՀՀ դրամով վարկեր՝ 17.36%, մարման ժամկետ՝ 2026-2042թթ., ԱՄՆ դոլարով վարկեր՝ 8.45%, մարման ժամկետ՝ 2024-2041թթ., եվրոյով վարկեր՝ 14%, մարման ժամկետ 2041թ.): Առանցքային կառավարչական անձնակազմի և նրանց ընտանիքի անդամների ՀՀ դրամով տրված վարկերի միջին արդյունավետ տոկոսադրույքը կազմում է 10.71%, մարման ժամկետն է 2025-2044թթ., ԱՄՆ դոլարով վարկերի միջին արդյունավետ տոկոսադրույքը 7,88% է, մարման ժամկետն է 2033-2044թթ., եվրոյով վարկերի միջին արդյունավետ տոկոսադրույքը 5,17% է, մարման ժամկետն է 2033-2042թթ. (2023թ-ին՝ ՀՀ դրամով վարկեր՝ 11.43%, մարման ժամկետ՝ 2025-2043թթ., ԱՄՆ դոլարով վարկեր՝ 7.90%, մարման ժամկետ՝ 2033-2043թթ., եվրոյով վարկեր՝ 5.04%, մարման ժամկետ՝ 2034-2041թթ.):

Առանցքային կառավարչական անձնակազմի վարձատրությունը ներառում է.

	<u>30 սեպտեմբերի 2024թ.</u>	<u>30 սեպտեմբերի 2023թ.</u>
Աշխատավարձ և այլ կարճաժամկետ հատուցումներ	972,184	934,832
Ընդամենը առանցքային կառավարչական անձնակազմի վարձատրություն	972,184	934,832

32. Ֆինանսավորման գործունեությունից առաջացող պարտավորությունների փոփոխություններ

	<u>Ծնթց.</u>	<u>Թողարկված պարտքային արժեթղթեր</u>	<u>Այլ փոխառու միջոցներ</u>	<u>Ստորադաս փոխառու-թյուններ</u>	<u>Վարձակա- լության գծով պարտավո- ռություններ</u>	<u>Ընդամենը պարտավո- ռություններ ֆինանսավորման գործունեությունից</u>
Հաշվեկշռային արժեքը առ 31 դեկտեմբերի 2022թ.	17,19, 20	14,692,148	34,501,456	276,140	1,521,514	50,991,258
Մուտքեր թողարկումից		5,295,222	8,116,744	-	-	13,411,966
Մարումներ		-	(5,392,342)	(276,346)	(647,653)	(6,316,341)
Արտարժույթային փոխարկումներ		347,319	-	849	-	348,168
Ավելացումներ և վերափոխումներ		-	-	-	907,903	907,903
Տոկոսային ծախս վարձակալության գծով պարտավորությունների գծով		-	-	-	156,685	156,685
Այլ		32,659	25,889	(643)	4,364	62,269
Հաշվեկշռային արժեքը առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.	17,19, 20	20,367,348	37,251,747	-	1,942,813	59,561,908
Մուտքեր թողարկումից		8,900,661	3,714,240	-	-	12,614,901
Մարումներ		(8,914,400)	(3,755,192)	-	(381,345)	(13,050,937)
Արտարժույթային փոխարկումներ		(508,087)	-	-	-	(508,087)
Ավելացումներ և վերափոխումներ		-	-	-	139,910	139,910
Տոկոսային ծախս վարձակալության գծով պարտավորությունների գծով		-	-	-	173,434	173,434

(հազար ՀՀ դրամ)

Այլ		326,055	5,865	-	-	331,920
Հաշվեկշռային արժեքը առ 30 սեպտեմբերի 2024թ.	17, 19, 20	20,171,577	37,216,660	-	1,874,812	59,263,049

«Այլ» տողում ներառված է թողարկված պարտքային արժեթղթերի, այլ փոխառու միջոցների և ստորադաս փոխառությունների գծով հաշվեգրված տոկոսների փոփոխության ազդեցությունը:

33. Կապիտալի համարժեքություն

Բանկն ակտիվորեն կառավարում է կապիտալը իր գործունեությանը բնորոշ ռիսկերը ծածկելու նպատակով: Բանկի կապիտալի համարժեքությունը վերահսկվում է՝ կիրառելով բանկային վերահսկողության Բազելի կոմիտեի կողմից սահմանված կանոնները և ցուցանիշները և Բանկի վերահսկման նպատակով ՀՀ ԿԲ-ի կողմից սահմանված նորմատիվները:

Բանկի կապիտալի կառավարման առաջնային նպատակներն են ապահովել Բանկի կապիտալի համապատասխանությունը վերահսկողի կողմից սահմանած պահանջներին և Բանկի կողմից կայուն վարկանիշի և կապիտալի ցուցանիշների ապահովումը՝ գործունեությունն ամրապնդելու և բաժնետերերի շահույթը առավելագույնի հասցնելու նպատակով:

Բանկը կառավարում է իր կապիտալի կառուցվածքը և կատարում է համապատասխան ճշգրտումներ տնտեսական պայմանների և իր գործունեության ռիսկերի փոփոխությանը համապատասխան: Կապիտալի կառուցվածքը պահպանելու կամ փոփոխելու համար Բանկը կարող է փոփոխել բաժնետերերին վճարվող շահաբաժինների գումարը, վերադարձնել կապիտալը բաժնետերերին կամ թողարկել բաժնետոմսեր: Նախորդ տարիների համեմատ կապիտալի կառավարման նպատակները, քաղաքականությունը և գործընթացները չեն փոփոխվել:

Բանկը որպես կապիտալ սահմանում է ՀՀ օրենսդրությամբ որպես բանկերի կապիտալ սահմանված հոդվածները: ՀՀ ԿԲ-ի կողմից սահմանված կապիտալի ներկայիս պահանջների համաձայն, որոնք հիմնված են 1988թ. Բազելյան համաձայնագրի սկզբունքների վրա, բանկերը պետք է ապահովեն, որպեսզի առաջին մակարդակի կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների հարաբերակցության ցուցանիշը, առաջին մակարդակի հիմնական կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների հարաբերակցության ցուցանիշը և ընդամենը կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների հարաբերակցության ցուցանիշը (կապիտալի համարժեքության Ն1.1, Ն1.2 և Ն1 նորմատիվները կազմում են համապատասխանաբար 6.2%, 8.3% և 11%) բարձր լինի սահմանված նվազագույն մակարդակից: 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ կապիտալի համարժեքության Ն1.1, Ն1.2 և Ն1 նորմատիվները կազմում են համապատասխանաբար 6.2%, 8.3% և 11%: 2024թ. սեպտեմբերի 30-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի կապիտալի համարժեքության ցուցանիշը համապատասխանում է սահմանված նորմատիվին:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է ՀՀ ԿԲ-ի կողմից սահմանված պահանջների համաձայն հաշվարկված կապիտալի կառուցվածքը 2024թ. սեպտեմբերի 30-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	30 սեպտեմբերի 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ. (Աուդիտի չենթարկված)
1-ին մակարդակի հիմնական կապիտալ	74,571,157	69,846,025
2-րդ մակարդակի հիմնական կապիտալ	3,353,679	2,951,362
Ընդամենը կապիտալ	77,924,836	72,797,387
Ռիսկով կշռված ակտիվներ	443,705,817	416,724,739
Կապիտալի համարժեքության նորմատիվ Ն1.1	16.81%	16.76%
Կապիտալի համարժեքության նորմատիվ Ն 1	17.56%	17.47%

Ռիսկով կշռված ակտիվները չափվում են ռիսկերի կշռման գործակիցների հիերարխիայի միջոցով, որոնք դասակարգվում են ըստ պարտքային, շուկայական և գործառնական ռիսկերի բնույթի և գնահատման:

2024թ. սեպտեմբերի 30-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկը համապատասխանել է կապիտալի համարժեքության նկատմամբ արտաքին մարմինների կողմից ներկայացվող բոլոր պահանջներին: